

SFCR

**Izvješće o solventnosti i
financijskom stanju**

na 31. prosinca 2019.

Popis kratica i pokrata	9
Sažetak	10
A. POSLOVANJE I REZULTATI	13
A.1 Poslovanje	13
A.1.1 Poslovna strategija	13
A.1.2 Izveštajna valuta i razdoblje izvještavanja.....	14
A.1.3 Revizor	14
A.1.4 Nadzorno tijelo	14
A.1.5 GRAWE Group	15
A.2 Rezultat preuzimanja rizika	16
A.2.1 Neživotno osiguranje.....	18
A.2.2 Životno osiguranje.....	19
A.3 Rezultat ulaganja	20
A.3.1 Struktura ulaganja	20
A.3.2 Rezultat ulaganja	21
A.4 Razvoj ostalih poslova	23
A.5 Ostale informacije	23
B. SUSTAV UPRAVLJANJA.....	24
B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja	24
B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja.....	24
B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije	25
B.1.2.1 Uprava	25
B.1.2.2 Nadzorni odbor.....	26
B.1.2.3 Ključne funkcije.....	26
B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima	26
B.1.2.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti	26
B.1.2.3.3 Funkcija interne revizije	27
B.1.2.3.3 Aktuarska funkcija	27
B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja.....	27
B.1.4 Politika i prakse primitaka	28
B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka.....	28
B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti	29
B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave	29
B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova).....	29
B.1.4.2.3 Članovi Nadzornog odbora.....	30
B.1.4.3 Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja	30
B.1.5 Značajne transakcije	30

B.1.6	Struktura sustava upravljanja	30
B.1.6.1	Organizacijska integracija	30
B.1.6.2	Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija	31
B.1.6.3	Izveštavanje i savjetovanje	31
B.1.6.3.1	Funkcija upravljanja rizicima	31
B.1.6.3.2	Funkcija praćenja usklađenosti	32
B.1.6.3.3	Funkcija interne revizije	32
B.1.6.3.4	Aktuarska funkcija	33
B.2	Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom.....	34
B.2.1	Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem	34
B.2.1.1	Općenito	34
B.2.1.2	Uprava	34
B.2.1.2.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	34
B.2.1.2.2	Stručna znanja	35
B.2.1.3	Nadzorni odbor.....	35
B.2.1.3.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	35
B.2.1.3.2	Stručna znanja	35
B.2.1.4	Nositelji ključnih funkcija.....	36
B.2.1.4.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	36
B.2.1.4.2	Stručna znanja	36
B.2.2	Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti.....	36
B.2.2.1	Uprava	36
B.2.2.2	Nadzorni odbor.....	37
B.2.2.3	Ključne funkcije.....	38
B.3	Sustav upravljanja rizicima	38
B.3.1	Strategija upravljanja rizicima	39
B.3.2	Proces upravljanja rizicima	39
B.3.3	Implementacija funkcije upravljanja rizicima	41
B.3.4	Upravljanje rizicima za korisnike internog modela	43
B.3.5	Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA).....	43
B.3.5.1	Opis procesa ORSA	44
B.3.5.2	Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA	45
B.3.5.3	Učestalost provođenja procesa ORSA	45
B.3.5.4	Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom.....	45
B.3.5.5	Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima	46
B.4	Sustav internih kontrola	46
B.4.1	Opis.....	46

B.4.2	Implementacija funkcije praćenja usklađenosti	48
B.5	Funkcija interne revizije	50
B.5.1	Implementacija funkcije interne revizije	50
B.5.2	Objektivnost i neovisnost	50
B.6	Aktuarska funkcija	51
B.6.1	Uspostava aktuarske funkcije	51
B.7	Izdvajanje poslova ili funkcija	51
B.7.1	Politika o izdvajanju poslova ili funkcija	51
B.7.2	Izdvojeni poslovi	52
B.8	Ostale informacije	53
C.	PROFIL RIZIČNOSTI.....	54
C.1	Preuzeti rizik osiguranja	55
C.1.1	Izloženost rizicima	56
C.1.2	Koncentracija rizika	63
C.1.3	Smanjenje rizika.....	64
C.1.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	64
C.1.5	Osjetljivost rizika	64
C.2	Tržišni rizik	65
C.2.1	Izloženost rizicima	65
C.2.2	Koncentracija rizika	69
C.2.3	Smanjenje rizika.....	69
C.2.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	69
C.2.5	Osjetljivost rizika	69
C.3	Kreditni rizik.....	70
C.3.1	Izloženost riziku	70
C.3.2	Koncentracija rizika	71
C.3.3	Smanjenje rizika.....	71
C.3.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	71
C.3.5	Osjetljivost rizika	71
C.4	Rizik likvidnosti	72
C.4.1	Izloženost riziku	72
C.4.2	Koncentracija rizika	72
C.4.3	Smanjenje rizika.....	72
C.4.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	72
C.4.5	Osjetljivost rizika	73
C.5	Operativni rizik	73
C.5.1	Izloženost riziku	73
C.5.2	Koncentracija rizika	74

C.5.3	Smanjenje rizika.....	74
C.5.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	75
C.5.5	Osjetljivost rizika	75
C.6	Ostali značajni rizici	75
C.6.1	Izloženost riziku	75
C.6.2	Koncentracija rizika	76
C.6.3	Smanjenje rizika.....	76
C.6.4	Osjetljivost rizika	76
C.7	Ostale informacije	76
D.	VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA	77
D.1	Imovina	80
D.1.1	Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine	80
D.1.2	Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine	82
D.1.2.1	Nematerijalna imovina	82
D.1.2.2	Odgođena porezna imovina	82
D.1.2.3	Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine	83
D.1.2.4	Zemljišta, građevinski objekti i oprema.....	83
D.1.2.5	Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	83
D.1.2.6	Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	83
D.1.2.7	Ulaganja u podružnice i pridružena Društva	83
D.1.2.8	Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima	84
D.1.2.9	Strukturirani financijski proizvodi.....	85
D.1.2.10	Izvedeni financijski instrumenti.....	85
D.1.2.11	Depoziti.....	85
D.1.2.12	Ostala ulaganja	85
D.1.2.13	Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja	85
D.1.2.14	Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama.....	86
D.1.2.15	Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	86
D.1.2.16	Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	86
D.1.2.17	Potraživanja iz reosiguranja.....	86
D.1.2.18	Ostala potraživanja	86
D.1.2.19	Vlastite dionice	86
D.1.2.20	Uplaćeni neupisani kapital	86
D.1.2.21	Novčana sredstva u banci i blagajni	87
D.1.2.22	Ostala imovina.....	87
D.1.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti	87
D.1.3.1	Nematerijalna imovina	87

D.1.3.2	Modeli vrednovanja financijske imovine.....	87
D.1.3.2.1	Cijene na aktivnom tržištu	87
D.1.3.2.2	Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine	88
D.1.3.2.3	Vrednovanje po modelu	88
D.1.3.3	Ugovori o leasingu	89
D.1.3.4	Odgođena porezna imovina i obveze	89
D.1.3.5	Procjene, pretpostavke i prosudbe kod vrednovanja imovine	89
D.2	Tehničke pričuve.....	90
D.2.1	Neživotno osiguranje.....	90
D.2.1.1	Premijska pričuva	90
D.2.1.1.1	Najbolja procjena	90
D.2.1.1.2	Korištene pretpostavke.....	91
D.2.1.2	Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve.....	93
D.2.1.2.1	Najbolja procjena	93
D.2.1.2.2	Korištene pretpostavke.....	93
D.2.2	Životno osiguranje	94
D.2.2.1.1	Najbolja procjena	94
D.2.2.1.2	Korištene pretpostavke.....	95
D.2.3	Naknade iz ugovora o reosiguranju.....	95
D.2.4	Diskontiranje tehničkih pričuva	96
D.2.5	Opis stupnjeva nesigurnosti	96
D.2.5.1	Neživotna osiguranja	96
D.2.5.2	Životna osiguranja	97
D.2.6	Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama	97
D.2.6.1	Životno osiguranje	99
D.2.6.2	Neživotno osiguranje.....	99
D.2.7	Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva	99
D.2.8	Izračun dodatka za rizik	99
D.3	Ostale obveze	100
D.3.1	Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza	100
D.3.2	Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza	102
D.3.2.1	Nepredviđene obveze	102
D.3.2.2	Ostale netehničke pričuve	102
D.3.2.3	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	102
D.3.2.4	Odgođene porezne obveze	102
D.3.2.5	Derivativne obveze	103
D.3.2.6	Obveze prema kreditnim institucijama	103

D.3.2.7	Ostale obveze	103
D.3.2.8	Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja 103	
D.3.2.9	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	103
D.3.2.10	Ostale obveze	103
D.3.2.11	Podređene obveze.....	103
D.3.2.12	Ostale nespomenute obveze.....	104
D.3.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti 104	
D.3.3.1	Obveze po ugovorima o leasingu	104
D.3.3.2	Odgođeni porezi	104
D.3.3.3	Ostale obveze	104
D.3.3.4	Obveze po osnovu mirovina i otpremnina	104
D.3.3.5	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	104
D.3.4	Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja	105
D.3.4.1	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	105
D.3.4.2	Dugoročna rezerviranja	105
D.4	Alternativne metode vrednovanja	105
D.4.1	Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica	105
D.4.2	Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata.....	106
D.4.3	Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva	106
D.5	Ostale informacije	106
D.5.1	Preračunavanje valuta	106
D.5.2	Značajnost	106
E.	UPRAVLJANJE KAPITALOM.....	107
E.1	Vlastita sredstva	107
E.1.1	Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima.....	108
E.1.2	Vlastita sredstva prema Solventnosti II	108
E.1.3	Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala.....	109
E.2	Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)	110
E.3	Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a	112
E.4	Razlike između standardne formule i internog modela	112
E.5	Neusklađenosti MCR-a i SCR-a	112
E.6	Ostale informacije	112
F.	Objašnjenje pojmova.....	113
G.	Popis slika.....	114
H.	Popis tablica	114

I. Dodatak- kvantitativni obrasci	116
---	-----

Popis kratica i pokrata

Agencija	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
BE	Najbolja procjena (Best Estimate)
BE_det	Deterministički dio najbolje procjene
BE_gar	Garantirani dio najbolje procjene
BE_sim	Simulirani dio najbolje procjene
CF	Tok novca (Cash Flow)
Delegirana uredba	Delegirana uredba (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014.
Društvo	GRAWE Hrvatska d.d.
EIOPA	Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje
EPIFP	Očekivana dobit budućih očekivanih premija (Expected Profits Included in Future Premiums)
ESG	Generator ekonomskih scenarija (Economic Scenario Generator)
GFI	Godišnje financijsko izvješće
GRAWE AG	Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft
ISD	Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
HRG	Homogena grupa rizika
MRS/MSFI	Međunarodni računovodstveni standardi/Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
LMM	Libor Market Model
LoB	Poslovna linija (Line of Business)
MCR	Minimalni kapitalni zahtjev (Minimal Capital Requirement)
Nadzorni odbor	Nadzorni odbor GRAWE Hrvatska d.d.
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
ORSA	Vlastita procjena rizika i solventnosti prema 2. stupu (Own Risk and Solvency Assessment)
OSN	Ukupna potreba za kapitalom prema zahtjevima 2. stupa (Overall Solvency Needs)
RM	Upravljanje rizicima (Riskmanagement)
SCR	Kapitalni zahtjev glede solventnosti (Solvency Capital Requirement)
Uprava	Uprava GRAWE Hrvatska d.d.
Zakon	Zakon o osiguranju („Narodne novine“, br. 30/2015 i 112/2018)
VaR	Rizična vrijednost (Value at Risk)

Napomena:

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje razlike uslijed zaokruživanja tj. zbrajanjem iznosa komponenti ne dobiva se nužno iznos iskazan kao njihov zbroj.

Radi bolje preglednosti i čitljivosti, svi izrazi koji se koriste u ovom Izvještaju, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Sažetak

Ovaj izvještaj daje uvid u solventnost i financijski položaj društva GRAWE Hrvatska d.d. te opisuje poslovanje, usluge, sustav upravljanja, profil rizičnosti, metode vrednovanja i upravljanje kapitalom Društva.

Društvo je osnovano 1993. godine pod imenom Prima osiguranje d.d. kao prvo međunarodno osiguravajuće društvo u Republici Hrvatskoj. Društvo posluje od 2000. godine pod nazivom GRAWE Hrvatska d.d. Trenutačno zapošljava **gotovo 650 zaposlenika** i prisutno je **u 65 ureda diljem Hrvatske**. Najuspješnija je tvrtka kći austrijskog koncerna GRAWE Group koji se uspješno bavi djelatnošću osiguranja još od 1828. godine. Svoju poslovnu filozofiju temelji na tradiciji matične kuće te na dugoročnom planiranju budućnosti i podizanju svijesti o zaštiti najvažnijih životnih vrijednosti. Kroz različite aktivnosti osvještava dobre navike, poput npr. štednje i zdravog načina življenja.

Sigurnost, pouzdanost, stabilnost, odgovornost, tradicija samo su neke od vrijednosti koje Društvo njeguje od samog početka poslovanja i koje svakodnevno živi kroz izgradnju odnosa s korisnicima, poslovnim partnerima i zaposlenicima. Svojom predanošću, profesionalnošću i odgovornim pristupom poslu Društvo opravdava povjerenje svojih korisnika koji su mu prepustili brigu za sigurnost svojih najvećih vrijednosti.

Vizija Društva je biti osiguranje koje kontinuirano raste, razvija se i teži tome da postane prvi izbor pri odabiru osiguranja, pri čemu želi biti standard te mjerilo kvalitete i profesionalnosti. Želi biti dostupan svim korisnicima, poželjan poslodavac svojim zaposlenicima i poslovati kao društveno odgovorno poduzeće koje osluškuje i razumije potrebe zajednice u kojoj postoji i radi.

Korisnik je u središtu svih aktivnosti Društva. Društvo je usmjereno na pružanje usluga fizičkim osobama, te malim i srednjim poduzećima različitih vrsta djelatnosti. Široka paleta proizvoda, vrhunska usluga, sigurna ulaganja, ekonomičnost poslovanja i učinkovit sustav upravljanja glavne su **strateške odrednice Društva**.

Proizvodi koje Društvo nudi rezultat su dugogodišnjeg iskustva i angažmana, te su izrađeni prema individualnim potrebama i zahtjevima korisnika. Široka paleta osiguravateljskih proizvoda omogućuje pokrivanje različitih vrsta potreba, a kontinuirani rad na daljnjem razvoju i poboljšanju pokazuje našu usmjerenost na korisnika koja je utkana u načela poslovanja i Kodeks ponašanja.

Stavljajući poseban naglasak na **sigurnost ulaganja**, korisnicima svojih usluga Društvo nudi zaštitu i sigurnost koju oni zahtijevaju od snažnog poslovnog partnera. Kvalitetno uravnotežena struktura kapitalnih ulaganja nudi, promatrano s aspekta rizika, prinosa i zahtjeva u pogledu kreditnog rejtinga, dugoročno najbolju sigurnost i najviše stope prinosa. U svim godinama svog postojanja Društvo je pripisalo dobit svojim korisnicima po policama životnog osiguranja sa sudjelovanjem u dobiti, što je najbolji dokaz pozitivnog i stabilnog poslovanja.

Važna karakteristika Društva je **društveno odgovorno poslovanje**, odnosno aktivnosti i projekti koji se kontinuirano provode na nacionalnoj razini s ciljem poboljšanja kvalitete života pojedinaca u zajednici u kojoj Društvo posluje. Pod geslom „Ponosno volontiramo“ svake godine zaposlenici Društva dobrovoljno na raspolaganje stavljaju svoje vrijeme, iskustvo i trud u akcijama volontiranja kojima pomažu najosjetljivijim skupinama u svojim lokalnim zajednicama. Osim volonterskih aktivnosti Društvo već petu godinu zaredom provodi inicijativu PoKRENI s ciljem pokretanja promjena i poticanja

na usvajanje, ne samo zdravih, već i životno važnih navika koje su temelj za kvalitetniju budućnost svakog pojedinca. Među mnoštvom aktivnosti kojima se pojedince nastoji motivirati da PoKRENU promjenu kod sebe i bližnjih, treba istaknuti aktivnost zajedničkog prikupljanja trkačkih kilometara u dobrotvorne svrhe koje Društvo pretvara, u ime trkača, u donaciju namijenjenu udruzi, savezu ili zakladi za aktivnosti koje provode s djecom suočenom sa zdravstvenim poteškoćama.

U nastavku je dan kratak pregled osnovnih informacija po poglavljima. Detaljnije informacije možete naći u pojedinom poglavlju samog izvještaja.

A. Poslovanje i rezultati

Društvo obavlja poslove životnih i neživotnih osiguranja na području RH. Ukupna zaračunata bruto premija Društva u obračunskom razdoblju iznosila je 451,4 milijuna kuna (2018.: 431,5 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je u ukupnoj premiji s 298,3 milijuna kuna (66,1%), a u skupini neživotnih osiguranja sa 153,1 milijuna kuna (33,9%). Automobilska osiguranja čine 16,0% portfelja Društva, osiguranja imovine 10,1%, osiguranje od nezgode 4,4%, zdravstveno i osiguranje odgovornosti po 1,0%, a ostatak čine osiguranje plovila, osiguranje raznih financijskih gubitaka, osiguranje asistencije i putno osiguranje.

U istom tom razdoblju bruto izdaci za osigurane slučajeve iznosili su 389,7 milijuna kuna (2018.: 321,2 milijuna kuna).

Ukupna vrijednost ulaganja u 2019. godini, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni, iznosila su 3.672 milijuna kuna (2018.: 3.402 milijuna kuna).

Dobit nakon poreza za iznosila je 31,9 milijuna kuna (2018.: 31,2 milijuna kuna).

U izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih događaja koji su utjecali na na financijsko stanje i stanje solventnosti Društva.

B. Sustav upravljanja

Prethodno opisana načela poslovanja uspješno se provode kroz učinkovit sustav upravljanja koji predstavlja upravljački i kontrolni sustav Društva. Sustav upravljanja detaljno je opisan u internim aktima Društva te je uspostavljen tako da jamči pridržavanje pravila propisanih kroz sustav nagrađivanja i pravila o izdvajanju poslova, te pridržavanje zahtjeva za stručnom kvalifikacijom i primjerenošću članova Uprave, Nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija.

U sklopu sustava upravljanja rizicima najmanje jedanput godišnje provodi se vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA) kako bi se utvrdio anticipativni pregled izloženosti rizicima i stanje glede solventnosti Društva i za razdoblje dulje od jedne godine. Značajan dio sustava upravljanja je i učinkovit sustav interne kontrole.

C. Profil rizičnosti

Profil rizičnosti Društva u bitnome čine tržišni rizik, preuzeti rizik osiguranja, rizik neispunjenja druge ugovorne strane te operativni rizik. Predmetnim rizicima Društvo upravlja u svom poslovanju, a primjenom odredbi standardne formule za njih se izdvajaju kapitalni zahtjevi. Što su viši rizici kojima je

Društvo izloženo, to je viši kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) za čije pokriće Društvo mora osigurati vlastita sredstva.

Kapitalni zahtjev (SCR) na 31.12.2019. iznosi 307,6 milijuna kuna. Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) na 31.12.2019. iznosi 117,7 milijuna kuna.

D. Vrednovanje imovine i obveza

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Tržišna vrijednost imovine na 31.12.2019. iznosi 3.972,0 milijuna kuna, dok tržišna vrijednost obveza iznosi 3.025,0 milijuna kuna. Vlastita sredstva iznose 938,1 milijuna kuna.

Stupanj solventnosti, obračunat prema načelima Solventnosti II kao omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva iznosi 304,9%. To znači da Društvo raspolaže kapitalom koji je tri puta veći od zakonom propisanog, što je još jedan važan pokazatelj dugoročne stabilnosti, kapitalne snage i ispravno odabrane strategije poslovanja.

E. Upravljanje kapitalom

Vlastita sredstva kojima Društvo raspolaže zadovoljavaju zakonske kriterije prema kojima se najveći dio vlastitih sredstava razvrstava u kategoriju s najvišom razinom sigurnosti koja se mogu koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva.

U skladu s člankom 171. Zakona, Uprava je uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora 07. travnja 2020. prihvatila ovo izvješće te odobrila njegovu objavu u skladu s člankom 301. točka 1. Delegirane uredbe.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Poslovna strategija

Poslovna strategija Društva proizlazi iz misije koja korisnika svojih usluga stavlja u središte svih aktivnosti. Temelj dugoročnog i uspješnog poslovanja, kao i jamstvo sigurnosti široka je paleta proizvoda i visokokvalitetne usluge posebno prilagođene potrebama i zahtjevima korisnika.

Društvo zastupa strategiju jedne marke kao bitne identifikacijske značajke svojih proizvoda. Unatoč tome što su razvoj proizvoda i sami proizvodi sve složeniji, Društvo svojim korisnicima nudi transparentne proizvode prilagođene potrebama utvrđenog ciljanog tržišta. Naglasak je na tome da je svaki korisnik prije sklapanja ugovora o osiguranju u potpunosti upoznat sa svim predugovornim informacijama temeljem kojih može donijeti odluku o sklapanju ugovora o osiguranju, posebno dokumentima s informacijama o proizvodu osiguranja, odnosno dokumentima s ključnim informacijama, kao i s uvjetima osiguranja prema kojima sklapa ugovor o osiguranju. Važna podrška za dobivanje potrebnih informacija je razgovor korisnika s predstavnicima prodaje koji utvrđuju zahtjeve i potrebe korisnika za sklapanjem ugovora o osiguranju te na temelju utvrđenih zahtjeva i potreba korisnika pružaju objektivne informacije o proizvodu osiguranja. Nadalje, promidžbeni materijali o proizvodima sadrže jasne, istinite i potpune informacije te su lako razumljivi za korisnika što također doprinosi informiranosti korisnika o proizvodima osiguranja.

U cilju pružanja optimalne usluge svojim korisnicima Društvo je otvoreno za suradnju sa svim kanalima distribucije primjerenim za ciljano tržište. Pri tome se vodi računa o interesu korisnika usluga, kao i profitabilnosti poslovanja. U tu svrhu Društvo je razvilo i široku mrežu prodajnih ureda zastupljenih po cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske, pri čemu se u najznačajnijim središtima nalaze regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade zahtjeva za obradu i likvidaciju šteta, te drugih popratnih usluga.

Sa stajališta Društva, osiguravateljna zaštita korisnika puno je više od samog ispunjenja ugovornih obveza. Iz tog razloga Društvo želi u svakom trenutku biti na usluzi svojim korisnicima, te im na taj način pružiti kvalitetnu brigu i podršku, kako direktnim razgovorima s predstavnicima prodaje, tako i kroz punu podršku administrativnih odjela. Nadalje, Društvo nastoji biti na usluzi i kao partner što osobito dolazi do izražaja u slučaju štetnog događaja koji korisnika, često nepripremljenog, dovede u tešku situaciju.

Na području ulaganja Društvo se u prvom redu rukovodi načelom sigurnosti te načelom dugoročnog ostvarenja profita i održivih prinosa od ulaganja. U okviru politike ulaganja nema mjesta rizicima koje nije moguće procijeniti. Sigurnost i procjenjiva budućnost povjerenih sredstava od strane korisnika usluga predstavlja važnu zadaću.

Društvo pridaje veliko značenje ekonomičnosti poslovanja, te svoj ekonomski uspjeh koristi kako bi korisnicima i u budućnosti moglo pružiti maksimalnu sigurnost i zaštitu povjerenih sredstava. To se na poseban način očituje kroz politiku oblikovanja pričuva, te konzervativan pristup procesu ulaganja i vrednovanja ukupne imovine.

A.1.2 Izvještajna valuta i razdoblje izvještavanja

Izračun na 31. prosinca 2019. temelji se na podacima na 31. prosinca 2019. ako nije drugačije navedeno, iznosi su iskazani u tisućama kuna.

A.1.3 Revizor

Godišnje financijske izvještaje Društva revidira revizorsko društvo Grant Thornton revizija d.o.o.

Kontakt podaci:

Grant Thornton revizija d.o.o.

Ulica grada Vukovara 284

10000 Zagreb

Tel: +385 1 272 06 40

A.1.4 Nadzorno tijelo

Nadzor nad Društvom provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Kontakt podaci:

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

Franje Račkoga 6

10000 Zagreb

Tel. +385 1 6173 200

E-mail: info@hanfa.hr

A.1.5 GRAWE Group

Društvo je vlasnik 100% udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i u društvu GRAWE SOLUTIONS d.o.o. i dio je GRAWE Group čija se struktura na 31.12.2019. može pojednostavljeno prikazati na sljedeći način:

Tablica 1: Struktura GRAWE Group

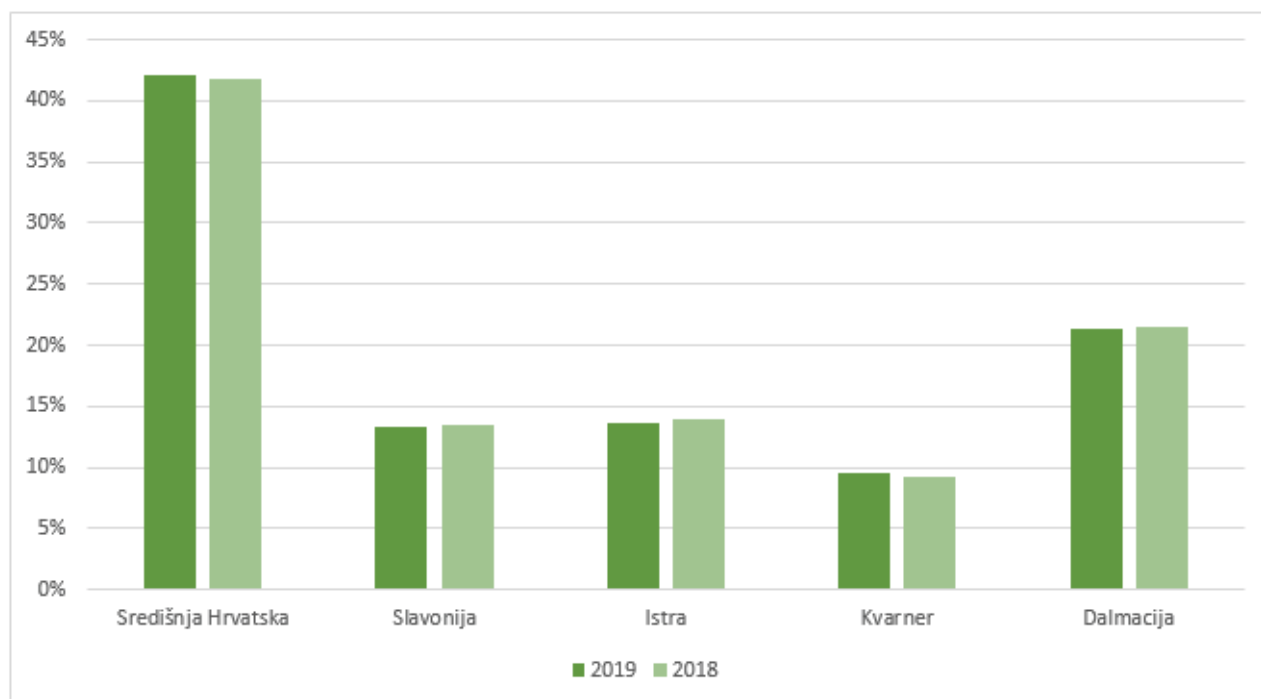
A.2 Rezultat preuzimanja rizika

Sljedeće tablice sadrže pregled rezultata preuzimanja rizika za životna i neživotna osiguranja prema MRS/MSFI-u.

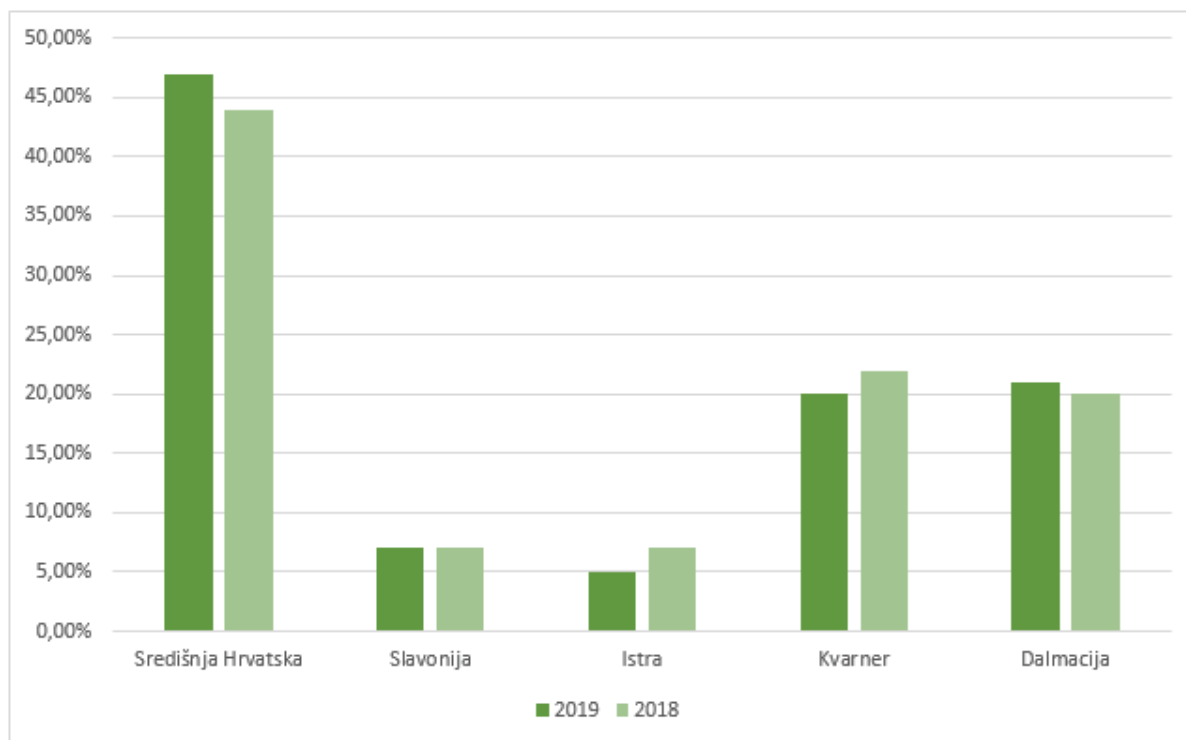
	Zaračunata premija 2018 tis. kn.	Zaračunata premija 2019 tis. kn.
Ukupno neživotno osiguranje	141.779	153.054
Ukupno životno osiguranje	289.702	298.343
Ukupno	431.481	451.397

Tablica 2: Zaračunata premija osiguranja

Sljedeći prikaz pokazuje raspodjelu zaračunate premije prema internoj podjeli po geografskim regijama.

Slika 1: Podjela zaračunate premije u neživotnom osiguranju po geografskim regijama

Slika 2: Podjela zaračunate premije u životnom osiguranju po geografskim regijama

Strukturu ukupne zaračunate premije čine životna osiguranja s 66,1% te neživotna osiguranja s 33,9%.

U odnosu na prošlu godinu ukupna zaračunata premija bilježi porast od 4,6%, pri čemu rast premije u životnim osiguranjima iznosi 3,0%, dok u neživotnim osiguranjima iznosi 8,0%. Ovakvo kretanje premije rezultat je povećanja efikasnosti vlastite prodajne mreže Društva, te jačanja suradnje s drugim kanalima prodaje. Dodatno, u životnim osiguranjima Društvo bilježi zaključivanje većeg broja ugovora s jednokratnom uplatom premije koji su obnova ugovora isteklih u promatranom razdoblju.

Ukupni broj ugovora je u izvještajnoj godini veći za 14.183, odnosno za 3,8%. Od toga u životnim osiguranjima broj ugovora pada za 729, a u neživotnim osiguranjima raste za 14.912.

	2018 komada	2019 komada	promjena komada	%
Neživot	260.237	275.149	14.912	5,7%
Život	108.632	107.903	-729	-0,7%
Ukupno	368.869	383.052	14.183	3,8%

Tablica 3: Broj ugovora

A.2.1 Neživotno osiguranje

U sljedećoj tablici prikazana je zaračunata premija u neživotnom osiguranju po poslovnim linijama:

LoB	Vrsta osiguranja	Zaračunata premija	Zaračunata premija
		2018 tis. kn.	2019 tis. kn.
1	Osiguranje medicinskih troškova	4.077	4.593
2	Osiguranje zaštite prihoda	19.724	19.843
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	49.609	51.657
5	Ostala osig. motornih vozila	15.653	19.915
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	3.419	3.640
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	41.102	43.876
8	Ostala osig. od odgovornosti	3.906	4.410
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	1.502	1.886
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	2.787	3.234
Ukupno		141.779	153.054

Tablica 4: Zaračunata premija neživotnih osiguranja

Rast premije u neživotnim osiguranjima generiraju ostala osiguranja motornih vozila (27,2%), te osiguranja od požara, oluje i ostala osiguranja imovine (6,8%).

Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi te saldo reosiguranja bez uzimanja u obzir ostalih tehničkih troškova neživotnih osiguranja prikazani su prema sljedećim poslovnim linijama:

Vrsta osiguranja	Izdaci za osigurane slučajeve	Izdaci za osigurane slučajeve	Poslovni rashodi	Poslovni rashodi	Saldo reosiguranja	Saldo reosiguranja
	2018 tis. kn.	2019 tis. kn.	2018 tis. kn.	2019 tis. kn.	2018 tis. kn.	2019 tis. kn.
Osiguranje medicinskih troškova	2.662	2.780	934	1.061	-61	-37
Osiguranje zaštite prihoda	5.087	5.463	13.493	13.767	-2.075	-1.834
Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	28.193	29.170	16.923	17.226	-1.380	1.256
Ostala osig. motornih vozila	10.431	12.180	3.840	4.558	-589	-754
Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.623	1.075	1.110	1.177	-893	-1.158
Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	13.247	31.343	14.919	16.210	-5.670	1.094
Ostala osig. od odgovornosti	1.129	1.671	2.158	2.429	-519	-461
Osiguranje pomoći (asistencija)	148	411	753	996	-589	-459
Osig. raznih financijskih gubitaka	1.058	1.257	577	661	-690	-429
ino	63.577	85.349	54.707	58.085	-12.467	-2.783

Tablica 5: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za neživotna osiguranja

Izdaci za osigurane slučajeve bilježe porast u odnosu na prošlo razdoblje, a generiran je uglavnom osiguranjem od požara, oluje i ostalih osiguranja imovine zbog dvije velike štete koje su u toj poslovnoj liniji nastale u 2019. godini. Od ostalih vrsta osiguranja porast izdataka za osigurane slučajeve blježi osiguranje odgovornosti za uporabu motornih vozila te ostala osiguranja motornih vozila. Politika reosiguranja Društva se u 2019. nije promijenila, a odstupanje u odnosu na 2018. posljedica je značajnog utjecaja dvije velike štete iz osiguranja od požara, oluje i ostalih osiguranja imovine. Kombinirana stopa je zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer poslovnih rashoda i ostalih tehničkih troškova i zarađene premije, dok je stopa šteta omjer izdataka za osigurane slučajeve

i zarađene premije. Kombinirana stopa manja od 100% ukazuje na pozitivan rezultat preuzimanja rizika, odnosno da je zarađena premija dostatna za pokriće naknada na ime osiguranih slučajeva, te za pokriće poslovnih rashoda. Društvo je u neživotnim osiguranjima u 2019. godini ostvarilo kombiniranu stopu od 99,2% (2018.: 86,4%). U odnosu na prethodno razdoblje stopa šteta bilježi porast, dok stopa troškova ostaje na istoj razini kao i prošle godine. Povećanje stope šteta uzrokovano je prvenstveno dvjema velikim štetama u vrsti osiguranja od požara, oluje i ostalih osiguranja imovine koje imaju značajan utjecaj u bruto stopi, dok je kroz reosiguranje u neto stopi taj utjecaj ublažen.

	2018	2019	Promjena
Neživotno osiguranje	%	%	%-poena
Stopa šteta	45,9	58,2	12,3
Stopa troškova	41,6	41,0	-0,6
Kombinirana stopa	87,5	99,2	11,7

Tablica 6: Ključni pokazatelji neživotnog osiguranja

A.2.2 Životno osiguranje

Zaračunata premija životnih osiguranja iznosila je 2019. godine 298,3 milijuna kuna (2018.: 289,7 mil. kn).

U životnim osiguranjima zabilježen je porast zaračunate premije u odnosu na prethodno razdoblje za 3,0%.

Porast je zabilježen u životnim osiguranjima sa sudjelovanjem u dobiti i odnosi se na ugovore s jednokratnom uplatom premije te u životnim osiguranjima povezanim s investicijskim proizvodima.

Značajan porast premije kod osiguranja s jednokratnom uplatom premije je generiran većim brojem isteklih životnih osiguranja u promatranom razdoblju. Naime, više od 40% zadovoljnih korisnika po isteku ugovora o životnom osiguranju djelomično ili u potpunosti je uložilo isplaćena sredstva u novu policu životnog osiguranja, poklanjajući i dalje svoje povjerenje Grawe Hrvatska – društvu koje je svake godine od svog osnutka ostvarilo i pripisalo dobit svojim osiguranicima. Uzimajući u obzir da su sredstva po isteku osiguranja u pravilu unaprijed namijenjena ostvarivanju planiranih financijskih ciljeva, Društvo je vrlo ponosno na ovaj izniman rezultat koji uvelike premašuje standarde industrije.

LoB	Zaračunata	Zaračunata
	premija	premija
	2018	2019
	tis. kn.	tis. kn.
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	270.334	277.729
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	10.068	11.376
32 Ostala osiguranja života	9.299	9.238
Ukupno	289.702	298.343

Tablica 7: Zaračunata premija životnih osiguranja

U sljedećoj tablici prikazan je sažetak zaračunate premije prema značajnim kategorijama: prema vrsti ugovora te podijeljeno na ugovore sa i bez sudjelovanja u dobiti.

	Zaračunata premija 2018 tis. kn	Zaračunata premija 2019 tis. kn
Prema ugovorima		
ugovori s jednokratnom premijom	88.444	96.514
ugovori s tekućim plaćanjem premije	201.258	201.829
Ukupno	289.702	298.343
Prema sudjelovanju u dobiti		
ugovori sa sudjelovanjem u dobiti	269.593	276.460
ugovori bez sudjelovanja u dobiti	20.109	21.883
Ukupno	289.702	298.343

Tablica 8: Razvoj zaračunate premije životnih osiguranja prema načinu plaćanja i sudjelovanju u dobiti

Izdaci za osigurane slučajeve u 2019. godini bilježe porast od 18,1% u odnosu na prethodno razdoblje zahvaljujući većem broju isteka osiguranja. Poslovni rashodi rastu 2,2%.

	Izdaci za osigurane slučajeve 2018 tis. kn.	Izdaci za osigurane slučajeve 2019 tis. kn.	Poslovni rashodi 2018 tis. kn.	Poslovni rashodi 2019 tis. kn.	Saldo reosiguranja 2018 tis. kn.	Saldo reosiguranja 2019 tis. kn.
LoB						
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	-249.326	-299.277	-76.656	-78.272	131	-652
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	-7.532	-3.800	-2.347	-2.509	4	-2
32 Ostala osiguranja života	-560	-856	-2.636	-2.672	-637	-594
Ukupno	-257.418	-303.933	-81.639	-83.453	-503	-1.248

Tablica 9: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za životna osiguranja

A.3 Rezultat ulaganja

A.3.1 Struktura ulaganja

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni iznose 3.672,5 milijuna kuna (2018.: 3.401,8 mil. kn.)

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 89,0% (2018.: 89,5%). Ulaganja u depozite iznose 0,1% (2018.: 0,1%), u udjele u investicijskim fondovima 4,3% (2018.: 3,8%), u povezana društva 3,3% (2018.: 3,0%), a ulaganja u nekretnine s 94,0 milijuna kuna iznose 2,6% (2018.: 3,0%) ukupnih ulaganja. Dani zajmovi iznosili su ukupno 24,3 milijuna kuna (2018.: 26,6 mil. kn). Za 13,5 milijuna kuna zajmova instrument osiguranja povrata su ugovorene otkupne vrijednosti polica životnog osiguranja (2018.: 13,5 mil. kn). Preostali dio odnosi se na zajam odobren povezanom društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. a iznosi 10,7 milijuna kuna (2018.: 12,9 mil. kn). Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,7% (2018.: 0,9%). Izdavatelj obveznica je isključivo Republika Hrvatska.

A.3.2 Rezultat ulaganja

Ukupni prihodi od ulaganja obuhvaćaju prihode od najma i prodaje građevinskih objekata, prihode od kamata i dividendi, realizirane prihode od prodaje i ostale prihode od ulaganja. Raspodjela na vrste prihoda dana je u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	681	516		
Prihodi od ulaganja u zemljište i građevinske objekte	11.103	11.962		
Prihodi od kamata	113.268	110.018	15.419	13.010
Prihodi od dividendi	3.542	3.462	27	27
Realizirani i nerealizirani dobiti od financijskih ulaganja	377	20.903	3289	1491
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike	856	9.587		396
Ukupno	129.826	156.447	18.736	14.924

Tablica 10: Prihodi od ulaganja

Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih poduhvata odnose se na prihod od dividende koju je isplatilo povezano društvo GRAWE NEKRETNINE d.o.o.

Prihodi od ulaganja u zemljište i građevinske objekte obuhvaćaju prihode od najma i prihode od prodaje nekretnina.

Prihod od kamata obuhvaćaju prihode od kamata po obveznicama, predujmovima po policama životnog osiguranja i zajmovima.

Prihodi od dividendi odnose se na dividende koje isplaćuju investicijski fondovi.

Realizirani i nerealizirani prihodi od financijskih ulaganja odnose se na prihode ostvarene prodajom financijske imovine odnosno realizacijom financijske imovine pri njenom dospijeću, odnosno vrednovanjem financijske imovine koja je klasificirana kao imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike odnose se prije svega na tečajne razlike nastale vrednovanje financijske imovine u stranoj valuti na dan bilance po srednjem tečaju za HRK.

Ukupni troškovi ulaganja obuhvaćaju troškove ulaganja u zemljišta i građevinske objekte, realizirane i nerealizirane gubitke od ulaganja, negativne tečajne razlike i ostale troškove ulaganja.

Troškovi ulaganja prikazani su u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte od toga amortizacija	5.168	5.080		
Realizirani i nerealizirani gubici od ulaganja	2.964	2.925	3.126	18
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne	4.450	1.235	2.639	362
Ukupno	44.446	8.838	5.765	380

Tablica 11: Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte odnose se na amortizaciju građevinskih objekata koji društvu ne služe za vlastito korištenje.

Realizirani i nerealizirani gubici od financijskih ulaganja odnose se na rashode ostvarene prodajom financijske imovine odnosno realizacijom financijske imovine pri njenom dospijeću, odnosno vrednovanjem financijske imovine koja je klasificirana kao imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostali troškovi od ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike odnose se prije sve na tečajne razlike nastale vrednovanje financijske imovine u stranoj valuti na dan bilance po srednjem tečaju za kune.

Ukupni rezultat ulaganja prikazan je u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn
Ukupni prihodi od ulaganja	129.826	156.447	18.736	14.924
Ukupni troškovi ulaganja	-44.446	-8.838	-5.765	-380
Financijski rezultat ulaganja	85.380	147.609	12.971	14.545

Tablica 12: Rezultat ulaganja

Ukupan financijski rezultat ulaganja u 2019. godini iznos 162.154 tisuća kuna te predstavlja povećanje u iznosu od 64,9% u odnosu na prošlu godinu. Ukupni prihodi od ulaganja su se povećali za 15,4% u odnosu na prošlu godinu. Istodobno su se troškovi ulaganja smanjili za 81,6% u odnosu na prošlu godinu što je rezultiralo značajnim povećanjem neto financijskog rezultata.

Dobit iz ulaganja koja se priznaje direktno u kapital

Društvo u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti iskazuje efekte promjena fer vrijednosti financijskih instrumenata klasificiranih kao imovina raspoloživa za prodaju. Ukupan iznos nerealiziranih dobitaka od promjene fer vrijednosti ulaganja u obveznice i investicijske proizvode klasificirane kao imovina raspoloživa za prodaju iznosi 173.806,2 tisuća kuna (2018.: -9.647,5 tis. kn).

Ulaganja u sekuritizirane instrumente

Društvo nema ulaganja u sekuritizirane instrumente.

A.4 Razvoj ostalih poslova

Svi značajni primici i izdaci objašnjeni su u prethodnim točkama.

Na 31. prosinca 2019. ne postoje aktivni ugovori o leasingu.

A.5 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na poslovanje i rezultate opisane su u prethodnim točkama.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja

B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja

Temeljna pretpostavka uspješnog sustava upravljanja je transparentno postavljena organizacijska struktura s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima koja omogućuje učinkovito funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola, sustava upravljanja rizicima te nesmetan rad ključnih funkcija. Kako bi se osiguralo kontinuirano i redovito obavljanje djelatnosti pored poslovne politike i strategije potrebno je donijeti politike, strategije, pisane interne akte, postupke i procedure za upravljanje rizicima, uključujući i planove za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Vodeći se tim načelima, Društvo je uspostavilo organizacijsku strukturu s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima i učinkovitim protokom informacija među svim razinama te djelotvornim nadzorom svih razina. Društvo posebnu pažnju pridaje izbjegavanju sukoba interesa kao i politici primitaka. Nadalje, Uprava je donijela poslovnu politiku, strategiju, pisana pravila za upravljanje rizicima, unutarnju kontrolu, unutarnju reviziju i politiku izdvajanja poslova koje najmanje jednom godišnje pregledava i po potrebi prilagođava eventualnim novim okolnostima. Društvo redovno ocjenjuje učinkovitost politika, mjera i procedura vezanih za usklađenost Društva sa zakonskim odredbama. Osiguran je integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvještavanja i financijske i operativne kontrole. Svi ključni procesi u poslovanju Društva, uključujući planove za slučaj nepredviđenih okolnosti, regulirani su internim aktima koji se redovno preispituju i ažuriraju.

U okviru svojih revizijskih aktivnosti funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i drugih komponenata sustava upravljanja u svim organizacijskim jedinicama i procesima Društva, ovisno o razini rizika koji je određen strateškim planom interne revizije te, ako se pokaže potreba za promjenom ili poboljšanjem sustava, predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera i prati provedbe danih preporuka. Nadalje, Društvo uz pomoć redovnih procesa vrednovanja i procjene rizika također prati prikladnosti sustava upravljanja, te prema potrebi, može pravovremeno reagirati i prilagoditi svoje aktivnosti prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u svakodnevnom poslovanju.

U nastavku je detaljnije opisana u Društvu ustrojena organizacijska i upravljačka struktura, njene odgovornosti i ovlasti, zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom članova Uprave, Nadzornog odbora te ključnih funkcija zatim politika i prakse primitaka, sustav upravljanja rizicima, sustav unutarnjih kontrola te izdvajanje poslova.

Iz svega navedenog je razvidno da je Društvo uspostavilo i provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja koji osigurava stabilno i razborito upravljanje poslovima uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslova Društva.

B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije

B.1.2.1 Uprava

Uprava vodi poslove Društva i sastoji se od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor. Društvo zastupaju dva člana Uprave ili jedan član Uprave zajedno s prokuristom.

Nadzorni odbor određuje nadležnosti članova Uprave i donosi Poslovnik o radu Uprave u kojemu su, između ostaloga, određeni poslovi koje Uprava može poduzeti samo uz suglasnost Nadzornog odbora.

Uprava se na 31. prosinca 2019. sastojala od sljedećih članova:

Nataša Kapetanović, dipl. ing., predsjednica Uprave

Adriana Tomić, mr. sc., članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA, član Uprave

Predsjednica Uprave, Nataša Kapetanović, odgovorna je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za aktuarske poslove, Odjel za obradu i likvidaciju šteta, Odjel za osiguranje osoba, Odjel za neživotna osiguranja, Odjel za reosiguranje, Odjel za ljudske potencijale i Odjel za gradnju i upravljanje nekretninama. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Kvarner i Dalmacija, praćenje aktivnosti Odjela za internu reviziju, praćenje aktivnosti ključne funkcije – aktuarska funkcija i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija interne revizije. Odgovorna je i za zastupanje Društva kod državnih i nadzornih tijela.

Članica Uprave, Adriana Tomić, odgovorna je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za računovodstvo i financije, Odjel za kadrovske poslove i obračun plaća, Odjel za opće poslove, Odjel informatike i Odjel za upravljanje rizicima i kontroling. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Istra i Slavonija, praćenje aktivnosti Odjela za pravne poslove, praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija praćenja usklađenosti i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija upravljanja rizicima.

Član Uprave, Hrvoje Grčić, odgovoran je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za zastupničku prodaju, Odjel za agencijsku prodaju, Odjel za korisnike osiguranja, Odjel za korporativne komunikacije i marketing, Odjel središnje organizacije prodaje i Odjel za kontroling prodaje.

Osim toga, Odjel za pravne poslove, Odjel za internu reviziju kao i ključne funkcije: funkcija praćenja usklađenosti, funkcija interne revizije, funkcija upravljanja rizicima i aktuarska funkcija u nadležnosti su Uprave u cjelini.

Svaki član Uprave dužan je na sjednici Uprave iznijeti važna pitanja iz svoje nadležnosti i podnijeti ih na raspravu i odlučivanje. Uprava je na zahtjev jednog člana Uprave dužna raspravljati i o važnim pitanjima poslovanja iz nadležnosti nekog drugog člana Uprave.

B.1.2.2 Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire Upravu koja vodi poslove Društva. Nadzorni odbor se na 31. prosinca 2019. sastojao od sljedećih pet članova:

mag. Klaus Scheitegel, predsjednik Nadzornog odbora

mag. Gerald Gröstenberger, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

mag. dr. Othmar Ederer, član Nadzornog odbora

dr. Gernot Reiter, član Nadzornog odbora

Maja Petriček, dipl. iur., članica Nadzornog odbora, predstavnica radnika u Nadzornom odboru

Nadzorni odbor postupa na temelju Poslovnika o radu Nadzornog odbora. U skladu s odredbama navedenog Poslovnika Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihovog provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti Nadzornog odbora.

B.1.2.3 Ključne funkcije

Uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svog poslovanja Društvo je u okviru sustava upravljanja ustrojilo sljedeće ključne funkcije: funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju interne revizije i aktuarsku funkciju.

B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima podrška je Upravi koja definira strategiju upravljanja rizicima te postavlja ograničenja rizika. Zadatak funkcije upravljanja rizicima je analizirati podatke koji su relevantni sa stajališta rizika, napraviti agregirani prikaz identificiranih rizika, te ukazati na potencijalnu koncentraciju rizika. Nadalje, funkcija upravljanja rizicima daje pregled cjelokupne situacije rizika Društva, te izrađuje potrebne izvještaje za interna i eksterna tijela.

A.1.1.1.1 Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti prati usklađenost Društva s vanjskim i unutarnjim propisima te savjetuje Upravu i Nadzorni odbor o usklađenosti Društva s odredbama Zakona i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Društva. Utvrđuje i procjenjuje rizike usklađenosti te procjenjuje mogući učinak promjena u pravnom okruženju na poslovanje Društva. Funkcija praćenja usklađenosti procjenjuje primjerenost mjera usvojenih od strane Društva u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.2.3.2 Funkcija interne revizije

Funkcija interne revizije provodi neovisne i objektivne revizijske aktivnosti i aktivnosti savjetovanja. Funkcija interne revizije provodi revizije u skladu s Godišnjim planom interne revizije koji je napravljen na temelju analize područja poslovanja koja su prioritetna s obzirom na procjenu rizika. Godišnji plan interne revizije usvaja Nadzorni odbor uz prethodno mišljenje Uprave.

Pomoću metode provjere temeljene na procjenjivanju rizika u poslovanju Društva funkcija interne revizije provodi tekuće i opsežne provjere zakonitosti, ispravnosti i svrhovitosti cjelokupnog poslovanja te pruža podršku Društvu u ostvarivanju ciljeva tako što vrednuje učinkovitost cjelokupnog sustava internih kontrola, identificira slabosti i ukazuje na odgovarajuće mjere za smanjenje odnosno izbjegavanje rizika.

B.1.2.3.3 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija ima zadatke vezane za koordiniranje, kontrolu i savjetovanje. Aktuarska funkcija koordinira izračunom tehničkih pričuva prema propisima Solventnosti II te kontrolira proces izračuna. Nadalje, izražava i objašnjava sva pitanja vezana uz adekvatnost tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija procjenjuje dovoljnost i kvalitetu podataka koji su osnova za izračun tehničkih pričuva i uspoređuje najbolju procjenu s iskustvenim vrijednostima.

Podrška je sustavu upravljanja rizicima, posebno kod kreiranja modela rizika koji se koriste kod izračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti kao i kod vlastite procjene rizika i solventnosti.

B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja

Dana 3.4.2019. istekao je mandat predsjedniku Uprave, gospodinu Igoru Pureti.

Nadzorni odbor je odlukom od 4.2.2019. za predsjednicu Uprave imenovao gospođu Natašu Kapetanović i to s početkom mandata na dan 4.4.2019. i istekom mandata na dan 1.7.2020. Gospođa Nataša Kapetanović je do imenovanja na funkciju predsjednice Uprave obavljala funkciju članice Uprave.

Nadzorni odbor je odlukom od 11.4.2019., na temelju rješenja Upravnog vijeća Hrvatske agencije za nadzor financijskih od 10.4.2019., KLASA: UP/I 974-02/19-01/02, URBROJ: 326-01-22-19-24, kojim se gospodinu gospodin Hrvoju Grčiću, bacc. oec., MBA daje odobrenje za obavljanje funkcije člana Uprave društva GRAWE Hrvatska d.d. za mandat u trajanju od pet godina, imenovao gospodina Hrvoja Grčića na funkciju člana Uprave i to s početkom mandata na dan 12.4.2019. i završetkom mandata na dan 11.4.2024.

Dana 11.3.2019. održana je konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora na kojoj je za predsjednika Nadzornog odbora imenovan gospodin Klaus Scheitegel i to s početkom mandata na dan 4.4.2019. i istekom mandata na dan 20.3.2021., a za zamjenika predsjednika Nadzornog odbora je imenovan

gospodin Gerald Gröstenberger i to s početkom mandata na dan 4.4.2019. i istekom mandata na dan 19.3.2022.

B.1.4 Politika i prakse primitaka

B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka

Politika primitaka je usmjerena na strategiju poslovanja, misiju Društva, ciljeve, vrijednosti, dugoročne interese i rezultate Društva i uključuje mjere za sprječavanje sukoba interesa.

Politika primitaka je usklađena sa strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Društva i njegovim profilom rizičnosti. Prakse primitaka promiču dobro i učinkovito upravljanje rizicima te ne potiču preuzimanje rizika koji prelaze granicu tolerancije rizika koju je utvrdilo Društvo.

Primitak se sastoji od fiksne i varijabilne komponente. Radnici zaposleni u prodaji (prodavači osiguranja, voditelji timova i direktori prodaje) imaju za uspješno posredovanje odnosno za druge aktivnosti povezane s poslovima prodaje pravo na proviziju odnosno na druge novčane nagrade. Fiksne i varijabilne komponente su definirane Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika.

Otpremnine radnicima kojima prestaje radni odnos u poduzeću isplaćuju se isključivo u skladu s relevantnim zakonskim odredbama. Otpremnine izvan navedenoga Društvo ne odobrava.

Društvo osigurava da novčanim i/ili nenovčanim oblicima primitaka ne potiče pogodovanje svojim interesima ili interesima svojih radnika na štetu potrošača. Društvo ni u kojem slučaju neće ocjenjivati učinkovitost svojih radnika i nagrađivati ih na način koji bi bio protivan najboljem interesu stranaka. Pri određivanju primitaka Društvo uzima u obzir prava i interese potrošača na način da radnici Društva nude potrošačima proizvode koji su u skladu s njihovim zahtjevima i potrebama odnosno koji su u interesu potrošača.

Društvo neće sklapati sporazume u vezi s nagrađivanjem, prodajnim ciljevima ili nečim drugim koji bi mogli Društvo ili njegove radnike potaknuti da preporuča stranci određeni proizvod osiguranja koji ne odgovara njezinim potrebama.

Prilikom formiranja provizijskih shema Društvo vodi računa o tome da se provizijskim stopama ne potiče radnika na prodaju jednog proizvoda među ostalim proizvodima istog tipa koji odgovaraju zahtjevima i potrebama stranke. Politika Društva je da provizije mogu biti isplaćene radnicima isključivo za njihovo uspješno djelovanje u aktivnostima povezanim s prodajom. Smatra se da radnik uspješno djeluje u aktivnostima povezanim s prodajom ako je ugovor o osiguranju pribavio u skladu s internim pravilima Društva tj. kada je radnik prije sklapanja ugovora o osiguranju utvrdio zahtjeve i potrebe stranke, kada je ispunio sve obveze u okviru predugovornog informiranja ugovaratelja osiguranja, kada je ponudu ispunio na ispravan način sukladno internim pravilima uključujući pravila o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, kada je ponudi priložio sve potrebne dokumente i dr.

B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti

B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave

Kao varijabilna komponenta primitka za sve radnike može se isplatiti godišnja nagrada. O uvjetima za ostvarenje prava na godišnju nagradu, načinu obračuna i načinu isplate godišnje nagrade kako za dio nagrade koji se odnosi na uspješnost realizacije individualnih ciljeva, tako i za dio nagrade koji se odnosi na ciljeve Društva, Uprava odlučuje posebnom odlukom.

Direktori u prodaji ostvaruju pravo na varijabilni dio plaće u vidu provizije sukladno Pravilniku o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika. Kao varijabilna komponenta primitka za direktore u prodaji isplaćuje se i mjesečna nagrada neovisno o obavljenom radu u obračunskom mjesecu sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika.

Direktoru u Odjelu za agencijsku prodaju kao varijabilni primitak može se odobriti i mjesečni paušalni dodatak za razvoj koji je neposredno vezan uz obavljanje poslova njegovog radnog mjesta.

Radnicima u internim odjelima za obavljanje poslova distribucije osiguranja može se kao varijabilni primitak odobriti pravo na isplatu provizije.

Kao varijabilna komponenta primitka za članove Uprave isplaćuje se godišnja nagrada sukladno stupnju realizacije ciljeva i u roku ugovorenom između člana Uprave i Nadzornog odbora.

B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova)

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja isplaćuje se provizija kao dio mjesečne plaće kao i stimulacije u vidu nagrada.

Provizija za radnike u prodaji osiguranja obračunava se na temelju Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika. Odluku o načinu obračuna provizije za nove programe osiguranja Uprava donosi i objavljuje najkasnije do dana početka prodaje tih programa osiguranja, vodeći pritom računa da provizija odgovara proviziji za ostale proizvode istog tipa iz ponude Društva.

Mjesečna nagrada ovisi o ostvarenoj proviziji u mjesecu za koji se isplaćuje plaća (za prodavače osiguranja) odnosno ovisno o veličini portfelja tima (za voditelje timova).

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja predviđena je i dodatna nagrada (superprovizija). Uvjete za ostvarivanje prava na dodatnu nagradu propisuje Uprava te se pravo na dodatnu nagradu ostvaruje u slučaju ostvarenja propisanih individualnih prodajnih rezultata (za prodavače osiguranja) odnosno prodajnih rezultata organizacijske jedinice (za voditelje timova).

B.1.4.2.3 Članovi Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora ne primaju fiksne niti varijabilne primitke za sudjelovanje u radu Nadzornog odbora.

B.1.4.3 Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja

U Društvu ne postoji sustav dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja za članove Uprave, Nadzornog odbora i nositelje ključnih funkcija.

B.1.5 Značajne transakcije

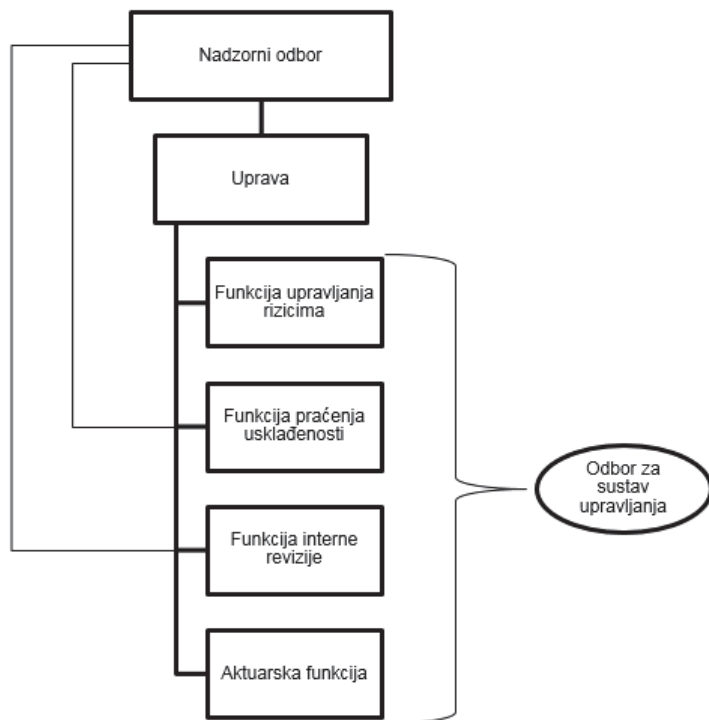
U razdoblju izvještavanja nije bilo značajnih transakcija s jedinim dioničarem, društvom GRAWE AG, osobama sa značajnim utjecajem na Društvo, članovima Uprave ili Nadzornog odbora.

B.1.6 Struktura sustava upravljanja

U Društvu je uspostavljen Odbor za sustav upravljanja čiji članovi su članovi Uprave, nositelj funkcije praćenja usklađenosti, nositelj aktuarske funkcije, nositelj funkcije interne revizije, nositelj funkcije upravljanja rizicima, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel informatike, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel za ljudske potencijale, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel za računovodstvo i financije, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel za upravljanje rizicima i kontroling, koordinator procesa izdvajanja poslova računalne obrade podataka, koordinator procesa izdvajanja poslova ulaganja imovine, koordinator procesa izdvajanja poslova administriranja reosiguranja, nositelj funkcije za praćenje i kontrolu distribucije osiguranja, odgovorna osoba za primjenu FATCA-e, ovlaštena osoba za provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i službenik za zaštitu podataka. Glavna svrha Odbora za sustav upravljanja je razmjena informacija koje se odnose na pitanja usklađenosti u Društvu između nositelja funkcije praćenja usklađenosti i članova Odbora za sustav upravljanja.

B.1.6.1 Organizacijska integracija

Integracija sustava upravljanja u organizacijskoj strukturi Društva niže je grafički prikazana:

Slika 3: Sustav upravljanja

B.1.6.2 Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija

Nositelji ključnih funkcija imaju na raspolaganju sva potrebna ovlaštenja i resurse koji im omogućuju samostalno i neovisno djelovanje. U obavljanju svojih funkcija nositelji ključnih funkcija izravno su odgovorni Upravi te djeluju samostalno i neovisno. Nositelji ključnih funkcija neposredno izvještavaju Upravu koja imenuje i opoziva nositelje ključnih funkcija. Nositelji ključnih funkcija imenuju se na neodređeno vrijeme.

B.1.6.3 Izvještavanje i savjetovanje

B.1.6.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Izvještavanje o rizicima obuhvaća redovno izvještavanje prema unaprijed utvrđenim terminima (godišnje odnosno kvartalno) te ad hoc izvještavanje.

Redovno izvještavanje funkcije upravljanja rizicima dijeli se na godišnju procjenu rizika za sljedeću poslovnu godinu („risk assessment“) koja se odvija u sklopu procesa planiranja i kvartalno vrednovanje rizika koji su se materijalizirali u tekućoj godini („risk reporting“). Vlasnici rizika („risk owner“) dostavljaju predmetna vrednovanja funkciji upravljanja rizicima koja prikupljene podatke u obliku jedinstvenog izvještaja daje na znanje Upravi.

Kao što je prethodno navedeno, osim redovnog izvještavanja o rizicima, predviđeno je i izvanredno izvještavanje tzv. izvještavanje ad hoc.

Nadalje, minimlano jednom godišnje izrađuje se izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti (ORSA) koje podliježe odobrenju Uprave. Osim Uprave, predmetno izvješće se dostavlja Nadzornom odboru, nositeljima ključnih funkcija, te prema potrebi, i u odgovarajućem ospegu, i ostalim internim korisnicima u Društvu. U skladu sa zakonskim rokovima, primjerak izvješća dostavlja se i Agenciji.

Funkcija upravljanja rizicima savjetuje Upravu o pitanjima relevantnima sa stajališta rizika, te predlaže odgovarajuće mjere za smanjenje i praćenje identificiranih rizika.

B.1.6.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti

Obveza izvještavanja funkcije praćenja usklađenosti odnosi se na nositelja funkcije praćenja usklađenosti kao i na kontakt-osobe za praćenje usklađenosti. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je dužan za svaku poslovnu godinu, a najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine, Upravi i Nadzornom odboru podnijeti pisani izvještaj o radu funkcije praćenja usklađenosti (Godišnji izvještaj o praćenju usklađenosti). Nositelj funkcije praćenja usklađenosti dužan je bez odlaganja izvijestiti Upravu i Nadzorni odbor i o svim pitanjima važnim za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Izveštavanje kontakt-osoba za praćenje usklađenosti odvija se u tijeku procesa upravljanja rizicima. Zbog toga kontakt-osobe za praćenje usklađenosti svaka tri mjeseca izvještavaju nositelja funkcije praćenja usklađenosti o rizicima usklađenosti te planiranim i već provedenim mjerama kao i o svim ostalim pitanjima koja se odnose na praćenje usklađenosti i koji su značajni za njihovu organizacijsku jedinicu odnosno područje odgovornosti. Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti dužne su bez odlaganja izvijestiti nositelja funkcije praćenja usklađenosti i o svim pitanjima važnima za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti savjetuje Upravu i Nadzorni odbor naročito o usklađenosti s propisima kojima se uređuje poslovanje Društva kao i o primjeni odgovarajućih mjera u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.6.3.3 Funkcija interne revizije

Nakon završetka provođenja revizije interni revizor izrađuje revizijski izvještaj u kojemu navodi utvrđene nalaze iz provedene revizije. Svaki izvještaj prvo pregledava nositelj funkcije interne revizije te se nakon toga daje na znanje odgovornim osobama iz revidiranih područja kao i cjelokupnoj Upravi. Revizijski izvještaj koji se daje na znanje Upravi mora sadržavati sve nalaze revizije i dane preporuke.

Nositelj funkcije interne revizije obavještava Upravu i Nadzorni odbor dva puta godišnje o svim nalazima revizije, danim preporukama i provedbi danih preporuka. Nositelj funkcije interne revizije izdaje Polugodišnje izvješće interne revizije sa stanjem na 30. lipnja tekuće godine te Godišnji izvještaj interne revizije sa stanjem na 31. prosinca.

Ako funkcija interne revizije ocijeni da su nastavak poslovanja, razvitak ili funkcionalnost Društva ugroženi ili bitno narušeni, bez odgode izvješćuje sve članove Uprave. Revizijski izvještaj se, nadalje, mora podnijeti bez odgode ako je neophodno ili svrhovito kako bi se u većoj mjeri utvrđena narušavanja mogla što prije otkloniti ili ograničiti njihovo širenje.

U okviru aktivnosti savjetovanja funkcija interne revizije pruža potporu u projektima, osobito savjetovanjem u oblikovanju sustava internih kontrola i u implementaciji važnih projekata i radnih postupaka, kako bi se osigurala njihova pravilnost i implementacija adekvatnih kontrola.

B.1.6.3.4 Aktuarska funkcija

Tijekom 2019. godine aktuarska funkcija je obavljala sljedeće poslove u okviru Solventnosti II vezane uz tehničke pričuve:

- koordiniranje izračuna tehničkih pričuva;
- osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva;
- procjenjivanje dovoljnosti i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
- uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom;
- obavještavanje Uprave i Nadzornog odbora Društva o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija je također iskazala mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja i primjerenosti programa reosiguranja te sudjelovala u učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

Aktuarska funkcija podnosi najmanje jednom godišnje pisani izvještaj Upravi o preuzetim zadacima i njihovim rezultatima. U izvještaju se jasno utvrđuje svaki eventualni nedostatak i daju preporuke kako ispraviti takve nedostatke.

Aktuarska funkcija u izvještaju za 2019. godinu iznosi sljedeća mišljenja:

- potvrđuje pouzdanost i primjerenost izračuna tehničkih pričuva te adekvatnu kvalitetu korištenih podataka i sustava informacijskih tehnologija;
- potvrđuje primjerenu politiku preuzimanja rizika uzimajući u obzir dostatnost premije, nepostojanje antiselekcije te ostale učinke na portfelj (inflacija, pravni rizici i sl.)
- potvrđuje primjerenost ugovora o reosiguranju obzirom na profil rizičnosti Društva i kreditni položaj reosiguravatelja te primjerenost izračuna naknada od reosiguranja.

B.2 Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom

B.2.1 Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem

B.2.1.1 Općenito

Za vrednovanje stručnosti članova Uprave, članova Nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija uzimaju se u obzir stručne kvalifikacije stečene formalnim obrazovanjem, stručna znanja i praktično radno iskustvo.

B.2.1.2 Uprava

B.2.1.2.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Uprave moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij čijim je završetkom stečeno najmanje 300 ECTS bodova ili sveučilišni dodiplomski studij čijim je završetkom stečena visoka stručna sprema ili stručni dodiplomski studij u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom je stečena visoka stručna sprema.

Članovi Uprave moraju imati najmanje tri godine iskustva na rukovodećim poslovima u društvu za osiguranje ili reosiguranje koje čini radno iskustvo u obavljanju funkcije člana uprave, zamjenika člana uprave, prokurista, nositelja ključne funkcije i/ili u rukovođenju organizacijskim dijelovima društva za osiguranje ili reosiguranje ili najmanje pet godina iskustva u rukovođenju poslovima koji se mogu usporediti s poslovima društva za osiguranje ili reosiguranje, a koji su poslovi takvog karaktera da je obavljajući takve poslove kandidat mogao steći znanje potrebno za obavljanje funkcije člana Uprave u vezi s financijskim tržištima, regulatornim okvirom i zahtjevima, strateškim planiranjem i povezivanjem poslovne strategije, poslovnog plana i njegovog izvršenja, upravljanjem rizicima, procjenom djelotvornosti nadzora i kontrole te tumačenjem financijskih podataka, utvrđivanjem glavnih problema na osnovi tih podataka te odgovarajućim kontrolama i mjerama, a koje čini radno iskustvo u rukovođenju poslovima na razini uprave ili neposredno ispod uprave, odnosno na rukovodećim mjestima s visokim stupnjem samostalnosti, prvenstveno u financijskim institucijama odnosno pravnim osobama koje su prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika svrstane u velike poduzetnike; rad na ključnim rukovodećim mjestima s visokim stupnjem samostalnosti u tijelima javne vlasti ili tijelu nadležnom za nadzor financijskih institucija; iskustvo prokurista, a osobito prokurista kreditne institucije ili druge financijske institucije.

B.2.1.2.2 Stručna znanja

Članovi Uprave moraju imati stručna znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela, sustava upravljanja, financijske i aktuarske analize kao i regulatornog okvira i regulatornih zahtjeva.

Pri tome Uprava kao cjelina mora biti stručna. Pojedini članovi Uprave s visokom razinom stručnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito s obzirom na podjelu nadležnosti, kompenzirati nižu razinu stručnih znanja iz navedenih područja kod drugih članova.

B.2.1.3 Nadzorni odbor

B.2.1.3.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Nadzornog odbora moraju imati stručne kvalifikacije koje su opisane u točki B.2.1.2.1 za članove Uprave pri čemu jedan član Nadzornog odbora, koji svojim relevantnim iskustvom i dosadašnjim radom u nadzornom odboru društva za osiguranje ili reosiguranje može dokazati da ispunjava uvjete propisane Zakonom, ne mora imati završen diplomski studij.

Članovi Nadzornog odbora moraju imati iskustvo stečeno u vođenju, rukovođenju poslovima ili u poslovima nadzora nad vođenjem poslova društva za osiguranje ili reosiguranje u trajanju od najmanje tri godine ili istovjetno iskustvo u trajanju od najmanje pet godina stečeno u drugom trgovačkim društvu odnosno pravnoj osobi usporedive veličine i predmeta poslovanja kao i društvo za osiguranje odnosno iskustvo stečeno na poslovima na kojima se moglo steći iskustvo potrebno za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora društva za osiguranje ili reosiguranje, poslovima u tijelima nadležnima za nadzor financijskih institucija, rukovodećim mjestima s visokim stupanjem samostalnosti u pravnim osobama s javnim ovlastima ili tijelima državne uprave ili poslovima prokurista ili savjetnika uprave u drugom trgovačkom društvu odnosno pravnoj osobi koja obavlja poslove iz djelatnosti usporedive s djelatnosti društva za osiguranje ili reosiguranje. Članovi Nadzornog odbora moraju poznavati djelatnost kojom se Društvo bavi te trebaju biti u stanju u skladu sa specifičnim obrazovanjem i radnim iskustvom u struci kritički ispitati odluke Uprave i davati konstruktivne prigovore na odluke Uprave.

B.2.1.3.2 Stručna znanja

Članovi Nadzornog odbora moraju imati znanja o bitnim pravima i obvezama Uprave i Nadzornog odbora, strukturi i načinu funkcioniranja Društva, odborskim procedurama za Nadzorni odbor te moraju poznavati i razumjeti pravo trgovačkih društava i regulatorne propise koji se odnose na nadzornu funkciju kako bi mogli nadzirati i kontrolirati i aktivnosti Uprave.

Predsjednik Nadzornog odbora mora, osim prethodno navedenih znanja, imati primjerena teorijska i praktična znanja o poslovanju i računovodstvu društva za osiguranje. Osim toga, mora biti upoznat s relevantnim regulatornim okvirom koji se odnosi na nadležnosti Nadzornog odbora te mora imati osnovna znanja iz prava trgovačkih društava te poznavati i Statut Društva kao i Poslovnik o radu Uprave

i Poslovnik o radu Nadzornog odbora te mora poznavati i razumijevati i regulatorni okvir koji se odnosi na funkciju predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor mora, kao i Uprava, u cjelini biti stručan. Pojedini članovi Nadzornog odbora s visokom razinom stručnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito u svrhu poželjne različitosti u pogledu obrazovanja i stručnosti, kompenzirati nižu razinu stručnih znanja iz navedenih područja kod drugih članova.

B.2.1.4 Nositelji ključnih funkcija

B.2.1.4.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Nositelji ključnih funkcija moraju imati stručne kvalifikacije koje su opisane u točki B.2.1.2.1 za članove Uprave.

Nositelji ključnih funkcija moraju imati najmanje tri godine iskustva u rukovođenju ili obavljanju osiguravateljskih poslova u društvu za osiguranje ili reosiguranje ili drugoj pravnoj osobi na odgovarajućim poslovima iz područja financija, bankarstva, prava, aktuaristike, revizije ili upravljanja rizicima, uključujući i više kratkoročnih ili privremenih poslova za koje se može utvrditi da su obavljajući takve poslove stekli to iskustvo.

B.2.1.4.2 Stručna znanja

Nositelji ključnih funkcija moraju imati znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela kao i regulatornog okvira u skladu s pojedinačnom ključnom funkcijom. Svaki nositelj ključne funkcije mora imati i specifična stručna znanja za ključnu funkciju koju obavlja.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima, nositelj funkcije praćenja usklađenosti i nositelj funkcije interne revizije moraju imati stručna znanja iz područja sustava upravljanja.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima i nositelj aktuarske funkcije moraju imati stručna znanja iz područja financijske i aktuarske analize.

Nositelj aktuarske funkcije mora imati stručna znanja iz aktuarske i financijske matematike.

B.2.2 Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti

B.2.2.1 Uprava

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave donosi Nadzorni odbor. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave zadužena je za prikupljanje dokumentacije i informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne, redovne i

izvanredne procjene uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave, ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika koji su propisani Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave koja je usklađena s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se prije prvog te prije svakog sljedećeg podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana Uprave tako da Nadzorni odbor može svoju odluku o imenovanju novog člana Uprave temeljiti na rezultatima procjene.

Članovi Nadzornog odbora obavljaju razgovor (intervju) s kandidatom radi utvrđivanja njegovog znanja, sposobnosti, vještina, motiviranosti, rezultata u dosadašnjem radu i ostalih okolnosti koje su značajne za donošenje odluke.

Prije donošenja odluke o imenovanju člana Uprave Nadzorni odbor mora za kandidata za člana Uprave od Agencije zatražiti i dobiti odobrenje za obavljanje funkcije člana Uprave.

O imenovanju i razrješenju člana Uprave Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Redovna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se jednom godišnje, na temelju samoprocjene člana Uprave koja sadržava eventualne promjene u vezi činjenica i okolnosti koje se odnose na ispunjenje uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave, s ciljem utvrđivanja stalne stručnosti i primjerenosti za obavljanje funkcije člana Uprave.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost člana Uprave.

B.2.2.2 Nadzorni odbor

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora donosi Glavna skupština. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora zadužena je za prikupljanje dokumentacije i informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne i izvanredne procjene uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se prije prvog te prije svakog sljedećeg imenovanja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora tako da Glavna skupština može svoju odluku o imenovanju novog člana Nadzornog odbora temeljiti na rezultatima procjene.

Kao dokaz o ispunjavanju uvjeta za člana Nadzornog odbora Društvo je dužno, najkasnije u roku od 30 dana prije donošenja odluke o imenovanju člana Nadzornog odbora, dostaviti Agenciji propisanu dokumentaciju.

O imenovanju i razrješenju člana Nadzornog odbora Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost člana Nadzornog odbora.

B.2.2.3 Ključne funkcije

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje ključne funkcije donosi Uprava. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje ključne funkcije zadužena je za prikupljanje dokumentacije i informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne, redovne i izvanredne procjene uvjeta za obavljanje ključne funkcije, ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje ključne funkcije.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika koji su propisani Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje ključnih funkcija koja je usklađena s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se prije donošenja odluke o imenovanju nositelja ključne funkcije tako da Uprava može svoju odluku o imenovanju nositelja ključne funkcije temeljiti na rezultatima procjene.

Članovi Uprave obavljaju razgovor (intervju) s kandidatom radi utvrđivanja njegovog znanja, sposobnosti, vještina, motiviranosti, rezultata u dosadašnjem radu i ostalih okolnosti koje su značajne za donošenje odluke.

O imenovanju i razrješenju nositelja ključne funkcije Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Redovna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se jednom godišnje, na temelju samoprocjene nositelja ključne funkcije koja sadržava eventualne promjene u vezi činjenica i okolnosti koje se odnose na ispunjenje uvjeta za obavljanje ključne funkcije, s ciljem utvrđivanja stalne stručnosti i primjerenosti za obavljanje ključne funkcije.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost nositelja ključne funkcije.

B.3 Sustav upravljanja rizicima

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mjere za prepoznavanje i ovladavanje rizicima, kojima je Društvo izloženo. Drugim riječima, upravljanje rizicima je sveukupnost propisa, politika i

procedura koji su međusobno usklađeni i koordinirani, te mjera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Zadatak upravljanja rizicima je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sustavno vrednovanje, upravljanje, nadgledanje kao i pripremanje alternativnih mjera, kako bi se pravodobno moglo postupati protiv potencijalnih štetnih događaja.

Jedan od ciljeva upravljanja rizicima je stvaranje odgovarajuće kulture u svim odjelima Društva tj. poticanja svijesti o postojanju rizika pri donošenju svih odluka i postupaka tijekom poslovanja. Stoga je potrebno razviti odgovarajući pristup rizicima na svim razinama Društva. U tu svrhu organiziraju se redovite radionice s vlasnicima rizika na temu upravljanja rizicima i na temu aktualnih izmjena.

Implementacija sustava upravljanja rizicima u Društvu objašnjena je u Politici upravljanja rizicima, koja je usvojena od strane Uprave Društva. Predmetna Politika se najmanje jednom godišnje provjerava, i po potrebi, usklađuje.

B.3.1 Strategija upravljanja rizicima

Temeljna načela strategije upravljanja rizicima proizlaze iz poslovne politike Društva i mogu se sažeti u sljedećim točkama:

- osiguranje daljnjeg razvoja Društva,
- osiguranje financijskih ciljeva,
- ostvarenje strateških ciljeva,
- usklađenost sa zakonskim propisima.

Ključni čimbenik za osiguranje nastavka poslovanja je kontinuirano održavanje odgovarajuće razine vlastitih sredstava i njihova sigurnost.

Usklađivanje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima provodi se u okviru izrade godišnjeg plana kao i kroz izračun ključnih pokazatelja, sustava za rano prepoznavanje rizika i analiza scenarija, te izračuna kapitalnih zahtjeva prema načelima Solventnosti II.

Osim toga, na temelju planova za višegodišnje razdoblje, a u sklopu procesa vlastite procjene rizika i solventnosti, izvode se zaključci o razini i kvaliteti vlastitih sredstava i analizira se mogu li se zacrtani strateški ciljevi doista ostvariti, odnosno je li osigurano dugoročno ispunjenje kapitalnih zahtjeva ili je u tu svrhu potrebna implementacija odgovarajućih mjera.

Sustav upravljanja rizicima i sustav internih kontrola usklađeni su tako da stvaraju preduvjete za postizanje financijskih i strateških ciljeva Društva, kao i ispunjenje zakonskih odredbi za izračun solventnosti.

B.3.2 Proces upravljanja rizicima

Na sljedećoj slici prikazani su glavni koraci u procesu upravljanja rizicima.

Slika 4: Proces upravljanja rizicima

Prvi korak u procesu upravljanja rizicima je **identifikacija rizika**. Taj korak predstavlja analizu trenutnog stanja koja uključuje preispitivanje ključnih procesa i ključnih područja poslovanja, nakon čega se identificiraju potencijalni rizici i odgovarajuće mjere za njihovo smanjenje ili izbjegavanje.

Poseban naglasak stavlja se na rizike s najvećim mogućim financijskim učinkom.

Svaki pojedini identificirani rizik dodijeljen je određenoj grupi rizika. Takva kategorizacija rizika pojednostavljuje prikupljanje relevantnih informacija o rizicima, njihovo vrednovanje i upravljanje.

U Društvu su jasno definirane odgovornosti za svaki pojedini rizik, pri čemu su vlasnici (upravitelji) rizika odgovorni za vrednovanje i praćenje dodijeljenih im rizika.

U svrhu procjene ukupnog profila rizičnosti definiran je vremenski horizont od jedne godine, te vremenski horizont od tri godine koji je usklađen s vremenskim horizontom planiranja u Društvu.

Ujednačen način identificiranja i vrednovanja rizika unutar svake pojedine organizacijske jedinice u Društvu osiguran je ne samo definiranim Registrom rizika nego i uputama za procjenu potencijalnih rizika, odnosno vrednovanje rizika koji su se već materijalizirali u promatranom razdoblju.

Drugi korak u procesu upravljanja rizicima je **vrednovanje i analiza rizika**. U tom koraku se nastoji, koliko je to moguće, kvantificirati identificirane rizike. Za rizike kod kojih je kvantifikacija otežana ili se uopće ne može napraviti (kao npr. neki od operativnih rizika) provodi se kvalitativna procjena.

Procjena potencijalnih rizika dobiva se od strane stručnjaka za predmetno područje, a pomoću matrice rizika koja uzima u obzir dva faktora – vrijednost rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika („risk assessment“).

Na temelju odabira vrijednosti rizika i stupnja vjerojatnosti njegove realizacije dobije se očekivana vrijednost pojedinog rizika na godišnjoj razini.

Proces vrednovanja potencijalnih rizika provodi se jednom godišnje u sklopu procesa planiranja (treći kvartal tekuće godine za sljedeću godinu).

Nadalje, prilikom analize identificiranih rizika određuje se stupanj njihove važnosti. U svim kasnijim analizama i prilikom definiranja mjera za upravljanje rizicima poseban naglasak se stavlja na rizike koji su prethodno opisani kao značajni.

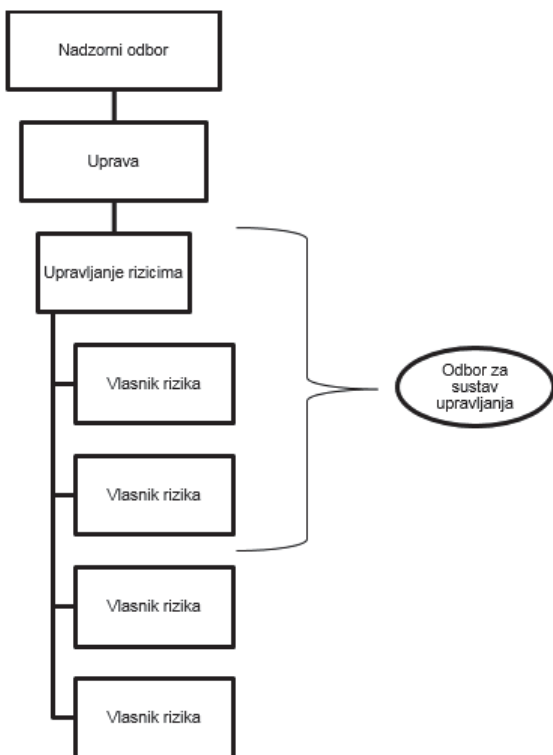
Nakon vrednovanja i analize slijedi **kontrola rizika**. U tom koraku se povezuju profil rizičnosti, interno procijenjena ukupna potreba za kapitalom, te interno definirana ograničenja rizika. Za pokriće rizika koji su opisani kao značajni osigurava se odgovarajući iznos kapitala.

Pri tome se informacije relevantne sa stajališta rizika uzimaju o obzir prilikom definiranja odgovarajućih mjera za praćenje rizika (npr. napuštanje određenog područja poslovanja; promjene/prilagodbe proizvoda; promjene na području ulaganja).

Sljedeći korak u procesu upravljanja rizicima odnosi se na **nadgledanje/praćenje rizika**. Praćenje identificiranih rizika obveza je svakog vlasnika (upravitelja) rizika i provodi se, s jedne strane kroz kontrolu pridržavanja definiranih ograničenja na rizike, te s druge strane kroz kontinuirano promatranje pokazatelja identificiranih rizika. Nadalje, konstantnim promatranjem učinkovitost implementiranih mjera za smanjenje rizika kao i promatranjem kretanja na tržištu osiguranja i tržištu kapitala omogućava se brza reakcija na sve potencijalne promjene u okruženju u kojemu Društvo posluje.

B.3.3 Implementacija funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima organizacijski je ustrojena na sljedeći način:

Slika 5: Organizacijski ustroj funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima je – kao dio sustava upravljanja – integrirana u organizacijsku strukturu, kao i u proces donošenja odluka Društva te odgovara izravno Upravi. U svome radu je neovisna i odluke donosi samostalno. Funkcija upravljanja rizicima podnosi izvještaje izravno Upravi. Imenovanje, ponovno imenovanje ili opoziv nositelja funkcije upravljanja rizicima u isključivoj je nadležnosti Uprave. Detalji o funkciji upravljanja rizicima dostupni su u točki B.1. ovog izvješća.

Odgovornost za ustroj odgovarajućeg sustava upravljanja rizicima je na Upravi Društva.

Odgovornosti unutar procesa upravljanja rizicima dodijeljeni su na sljedeći način:

Vrednovanje, kontrola i praćenje pojedinačnih rizika u nadležnosti je vlasnika (upravitelja) rizika kojima su predmetni rizici dodijeljeni. Identificiranje i vrednovanje rizika povezanih s formiranjem pričuva u nadležnosti je aktuarske funkcije koja ujedno provjerava i primjerenost korištene metodologije formiranja pričuva.

Kao što je to već opisano u točki B.1.2.3., rizike povezane s praćenjem usklađenosti identificira i vrednuje funkcija praćenja usklađenosti. Interna revizija izrađuje kartu rizika i procjenjuje učinkovitost sustava upravljanja rizicima u okviru svojih revizija.

Politika nagrađivanja zajedno sa strategijom upravljanja rizicima omogućava razborito upravljanje Društvom, te jačanje cjelokupnog sustava upravljanja rizicima.

Suradnja prethodno spomenutih ključnih funkcija očituje se i kroz redovite sastanke Odbora za sustav upravljanja na kojima se raspravlja o svim temama i o svim značajnim rizicima unutar pojedinačnih organizacijskih jedinica, kao i o ukupnom profilu rizičnosti Društva, te se dogovaraju odgovarajuće mjere za upravljanje predmetnim rizicima. Funkcija upravljanja rizicima odgovorna je za koordinaciju cjelokupnog procesa upravljanja rizicima kao i pružanje podrške vlasnicima (upraviteljima) rizika. Na temelju prikupljenih podataka definira se ukupni profil rizičnosti Društva.

Glavni zadaci i odgovornost funkcije upravljanja rizicima opisani su u točki B.1.2.3.2., dok su ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani u točki B.1.6.2.

Izveštavanje o rizicima uspostavljeno je između vlasnika (upravitelja) rizika i Odjela za upravljanje rizicima i kontroling, te između funkcije upravljanja rizicima i Uprave i Nadzornog odbora. Izveštavanje i savjetovanje od strane funkcije upravljanja rizicima opisano je u točki B.1.6.3.1.

B.3.4 Upravljanje rizicima za korisnike internog modela

U svrhu izračuna kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR) prema načelima Solventnost II Društvo ne koristi interni model, već standardnu formulu definiranu od strane EIOPA-e.

B.3.5 Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA)

Vlastita procjena rizika i solventnosti je sastavni dio poslovne strategije i poslovnog planiranja te se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Društva. ORSA proces se provodi minimalno jednom godišnje odnosno češće ako Društvo procijeni da je došlo ili da bi primjenom određene odluke moglo doći do značajne promjene u profilu rizičnosti Društva. Rezultati ORSA procesa se dokumentiraju u Izvešću o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti kojeg odobrava Uprava Društva i daje na znanje HANFA-i i Nadzornom odboru.

Glavni cilj provođenja procesa vlastite procjene rizika i solventnosti je sveobuhvatan pregled postojećih i potencijalnih rizika Društva, te postojećeg i očekivanog stupnja solventnosti. Pri tome se u obzir uzimaju strateški, financijski i osigurateljno-tehnički ciljevi utvrđeni u poslovnoj strategiji, te ograničenja rizika utvrđena u strategiji upravljanja rizicima.

U procjenu su uključeni svi značajni rizici Društva, neovisno o tome mogu li se kvantificirati ili ne.

Proces ORSA povezuje sustav upravljanja rizicima s cjelokupnim sustavom upravljanja u Društvu. Stvara poveznicu između upravljanja kapitalom, nadzora i internih kontrola, te dobivenih saznanja iz samoga procesa. Sve to se odvija u skladu s poslovnom strategijom, strategijom upravljanja kapitalom i strategijom upravljanja rizicima. Naglasak je na anticipativnom pogledu na potencijalne rizike s kojima se Društvo može suočiti u budućnosti, kako bi dobivena slika o ukupnim rizicima bila što potpunija.

Interna stopa solventnosti definira se u tijeku procesa utvrđivanja sposobnosti nosivosti rizika stavljanjem u odnos vlastitih sredstava s ukupnom potrebom za kapitalom (interna potreba za kapitalom).

ORSA je važan alat Uprave, kao i središnji izvor informacija za Nadzorni odbor, druge ključne funkcije u Društvu, te Agenciju kao nadzorno tijelo Društva.

Cjelokupni proces provođenja ORSA-e usklađen je s prirodom, opsegom i složenošću rizika kojima je Društvo izloženo.

Provedba vlastite procjene rizika i solventnosti uključuje i usporedbu rezultata kapitalnih zahtjeva glede solventnosti (SCR iz 1. stupa) i rezultata kapitalnih zahtjeva prema internom obračunu Društva. Nadalje, provedba procesa ORSA uključuje i analizu kontinuirane usklađenosti s kapitalnim zahtjevima SCR i MCR, te analizu kontinuirane usklađenosti s tehničkim pričuvama.

B.3.5.1 Opis procesa ORSA

Provedba procesa ORSA započinje definiranjem strategije upravljanja rizicima, koja je usklađena s poslovnom strategijom Društva. Na temelju definirane strategije upravljanja rizicima definiraju se ograničenja rizika i apetit za rizikom, te se prate tako postavljena ograničenja.

Slijedi utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom prema internom obračunu (2. stup) koja se temelji na profilu rizičnosti definiranom u sklopu procesa upravljanja rizicima (pogledati točku B.3.2).

Ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva iz 1. stupa, te se na taj način definira interna stopa solventnosti za jednogodišnje razdoblje. Vlastita sredstva se, ovisno o kvaliteti, raspoređuju u zakonski definirane kategorije 1, 2 i 3.

Važan korak u provedbi procesa ORSA je anticipativni pogled na očekivane rizike. Sažetak rezultata za promatrano jednogodišnje i višegodišnje razdoblje opisuje se u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Dobiveni rezultati utječu na definiranje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima.

Dodatni dio koji se obrađuje u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti je kontrola primjerenosti metodologije izračuna SCR-a i korištenih pretpostavki. Kontrola se provodi usporedbom rezultata 1. i 2. stupa. Osim toga, izvještaj uključuje i kontrolu usklađenosti obračuna tehničkih pričuva s važećom regulativom.

U Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti prikazan je sažetak korištenih pretpostavki za vrednovanje i obračun identificiranih rizika, kao i rezultati i saznanja iz procesa provedbe ORSA-e i izračuna SCR-a. Predmetni rezultati i saznanja komentiraju se na sjednicama Odbora za sustav upravljanja i na sjednicama Uprave. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka, te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima. Kada Uprava usvoji Izvještaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti, on se u zakonski propisanom roku od dva tjedna dostavlja Agenciji.

Obračuni i korištena metodologija u pojedinačnim koracima provedbe procesa ORSA opisani su u internoj dokumentaciji Društva.

Značajan dio cjelokupnog procesa provedbe ORSA-e, a posebno dijela koji se odnosi na utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom, je osiguravanje kvalitete podataka. Ona se u Društvu osigurava korištenjem jedinstvenih sustava unutar GRAWE Group, automatskim odnosno u velikoj mjeri automatskim sučeljima, točnim definicijama pojedinačnih podataka i sigurnošću pohranjenih podataka, ali i tijesnom suradnjom između funkcija upravljanja i svih poslovnih područja koja obuhvaća proces ORSA.

B.3.5.2 Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA

Ukupnu odgovornost za učinkovitost procesa ORSA i iz njega dobivenih rezultata snosi cijela Uprava. To znači da Uprava razumije ORSA-izračune i da dobivene rezultate preispituje i na temelju njih donosi strateške odluke o upravljanju. Tako donesene odluke se opet uključuju u proces ORSA kao nova osnova. Osim toga, u slučaju značajne promjene stanja rizika ili profila rizičnosti (npr. zbog prijenosa portfelja, preuzimanja vlasničkih udjela u drugom društvu, i/ili uvođenje novih grupa proizvoda) Uprava može donijeti odluku o izvanrednoj (ad hoc) provedbi vlastite procjene rizika i solventnosti. Nadalje, prilikom donošenja značajnih strateških odluka Uprava dobiva podršku u obliku nekoliko varijanti izračuna, u kojima se konačni rezultat promatra preko različitih ulaznih parametara i pretpostavki o rizicima.

Funkcija upravljanja rizicima koordinira cjelokupnim procesom provedbe ORSA-e, pri čemu ostvaruje usku suradnju s drugim ključnim funkcijama u Društvu. Detaljniji opis organizacijske strukture za funkciju upravljanja rizicima sadržan je u točki B.3.3.

B.3.5.3 Učestalost provođenja procesa ORSA

Redovni proces provođenja vlastite procjene rizika i solventnosti odvija se jednom godišnje, paralelno s procesom poslovnog planiranja. Izvještaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti odobrava i usvaja Uprava. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka, te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima.

U slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Društva odnosno u slučaju značajnih promjena kod adekvatnosti kapitala predviđeno je provođenje izvanredne (ad hoc) vlastite procjene rizika i solventnosti. Takve promjene mogu biti prouzročene internim odlukama i čimbenicima (npr. značajne promjene u investicijskom portfelju) ili vanjskim čimbenicima (tržišni rizici).

B.3.5.4 Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom

Profil rizičnosti Društva definira se temeljem rezultata vrednovanja rizika u sklopu procesa procjene rizika (pogledati točku B.3.2.), pri čemu se u obzir uzimaju i analiziraju i rezultati obračuna SCR-a.

Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom za tržišne rizike provodi se pomoću interno razvijenih metoda temeljenih na VaR izračunima sa stupnjem pouzdanosti od 95% uz vremenski horizont od jedne godine (skraćeno VaR 95), odnosno uz pomoć testova otpornosti na stres i analiza scenarija. Za

preostale rizike najvećim dijelom se koriste procjene internih stručnjaka za pojedina područja. Važno je istaknuti da u izračun ukupne potrebe za kapitalom ulaze svi značajni rizici uključujući i one koji nisu obuhvaćeni standardnom formulom za 1. stup. Iz tog razloga se rizici koji nisu na primjeren način uvršteni u standardnu formulu dodatno uključuju u internu procjenu rizika.

Ukupna interna potreba za kapitalom definira se agregirajući sve identificirane značajne rizike. Prilikom agregacije uzima se u obzir korelacijska matrica iz 1. stupa.

Projekcija ukupne interne potrebe za kapitalom za višegodišnje razdoblje planiranja temelji se na postojećem trogodišnjem planu Društva prema načelima MRS/MSFI-a koji služi kao podloga za planiranje prema tržišnoj vrijednosti. Za potrebe izvještavanja je, uz pojednostavljene pretpostavke, napravljena projekcija i dodatne četvrte godine.

B.3.5.5 Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima

Kao što je prethodno navedeno u točki B.3.5.1., ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva raspoloživa na referentni datum. Osim samog iznosa vlastitih sredstava u obzir se uzima i njihova kvaliteta.

Vlastita sredstva kojima Društvo raspolaže zadovoljavaju zakonske kriterije prema kojima se najveći dio vlastitih sredstava razvrstava u kategoriju s najvišom razinom sigurnosti koja u cijelosti se mogu koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva.

Postavljeni plan upravljanja kapitalom uključuje i jednogodišnje prognoze i srednjoročni plan vlastitih sredstava i kapitalnih zahtjeva, kao i sve druge relevantne informacije koje proizlaze iz sustava upravljanja rizicima i Izvještaja o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Plan upravljanja kapitalom zajedno s Izvještajem o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti podnosi se Nadzornom odboru.

Ako se iz spomenutih projekcija može zaključiti da bi stupanj solventnosti Društva mogao pasti ispod interno postavljene granice, uslijedit će razrada plana za primjenu odgovarajućih mjera.

B.4 Sustav internih kontrola

B.4.1 Opis

Uprava snosi sveukupnu odgovornost za uspostavu, praćenje i redovito provođenje primjerenog i učinkovitog sustava internih kontrola što podrazumijeva: usklađenost s važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima koji se odnose na Društvo, učinkovitost i djelotvornost poslovanja u smislu ispunjenja poslovnih ciljeva, te dostupnost i pouzdanost financijskih i nefinancijskih informacija.

Sustav internih kontrola se temelji na konceptu triju linija obrane.

Prvu liniju obrane čine vlasnici rizika (ulaganje, prodaja, tehnika osiguranja, likvidacija šteta, IT i sl.). Vlasnici rizika koji identificiraju, procjenjuju i mjere rizike kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju, te su odgovorni za organizaciju, primjenu i razvoj sustava internih kontrola. Drugu liniju obrane čine funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti i aktuarska funkcija. Treću liniju obrane čini funkcija interne revizije. Funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje u okviru svojih revizijskih aktivnosti djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i podržava daljnji razvoj djelotvornih kontrola između ostaloga praćenjem provedbe danih preporuka („follow-up“).

Sustav internih kontrola uključuje između ostalog upravljačke i računovodstvene postupke, okvir za internu kontrolu, odgovarajuće izvještavanje na svim razinama Društva kao i funkciju praćenja usklađenosti.

Središnje dokumentiranje ključnih procesa uključujući opisane kontrole, koordinaciju, provjeru sustava internih kontrola u pogledu njegove potpune ažuriranosti te njegov daljnji razvoj u nadležnosti su pojedinačnog odjela koji je odgovoran za pojedinačni ključni proces. Odjel za upravljanje rizicima i kontroling vodi brigu o unosu i ažuriranju ključnih procesa svih odjela u Društvu, te pri tome pruža odgovarajuću podršku vlasnicima procesa odnosno njihovim suradnicima.

Uz temeljne procese iz svih poslovnih područja Društva, evidentiraju se i rizici koji mogu nastupiti u pojedinom procesu, te pripadajuće mjere za izbjegavanje odnosno smanjenje rizika i za osiguravanje i dokumentiranje internih kontrola.

Pridruživanjem dokumentiranih aktivnosti konkretnim ulogama jasno je definirana odgovornost za provedbu kontrola. Svim rizicima, kontrolama, informacijskim sustavima, ulogama i dokumentima korištenima u dokumentiranim procesima upravlja se u jednakim podatkovnim skupovima. Navedeni skupovi s jedne strane omogućuju bolji pregled, a s druge strane pružaju ujednačenu terminologiju. Održavanje odnosno nadograđivanje tih modela podatkovnih skupova u nadležnosti je Odjela za upravljanje rizicima i kontroling. Vizualizacijom svih bitnih temeljnih procesa osiguran je transparentan prikaz provedenih kontrola koje se u budućnosti mogu optimizirati i automatizirati.

U sveobuhvatnoj procesnoj mapi Društva konsolidirani su procesi pojedinačnih područja i prikazana su sučelja između više uključenih područja. Takvim prikazivanjem osigurava se transparentnost i povećava učinkovitost.

Sustav internih kontrola Društva sastoji se od raznih kontrola, kao na primjer: ovlasti za potpisivanje propisane Pravilnikom o sustavu GRAWE limita, načelo dva para očiju, razdvajanje dužnosti, uspostavljen sustav limita kao i definirani interni akti.

Adekvatno uspostavljen sustav internih kontrola u postupku financijskog izvještavanja omogućava Društvu da u financijskim izvještajima točno prezentira svoj financijski položaj, rezultat poslovanja i novčane tokove.

Društvo je temeljem sustava internih kontrola u računovodstvenom procesu u stanju provoditi financijsko izvještavanje u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

U računovodstvenom poslovanju u Društvu se kao i u cijeloj GRAWE Group koristi standardizirani softver SAP.

Knjigovodstveni poslovi obavljaju se pomoću tog softvera elektroničkim putem u skladu s načelima urednog knjigovodstva.

Ključni procesi u računovodstvu detaljno su dokumentirani (računovodstvene politike, pravilnici i procedure, središnje dokumentiranje procesa itd.).

Kontrolnim postupcima koje Društvo provodi u računovodstvenom poslovanju ponajprije smatramo kontrolu, je li knjigovodstvena isprava formalno ispravna na način da je sastavljena u skladu s važećim propisima, kao i kontrolu je li poslovni događaj stvarno nastao i u opsegu kao što je navedeno, te kontrolu matematičkih izračuna na temelju kojih su dobiveni rezultati na knjigovodstvenoj ispravi. Navedene kontrole se obavljaju sukladno organizacijskoj strukturi Društva, od strane odgovornih osoba sukladno njihovim ovlaštenjima koja su definirana internima aktima Društva. Provođenje kontrola potvrđuje se fizičkim i/ili elektroničkim potpisom odgovorne osobe koja ju je izvršila.

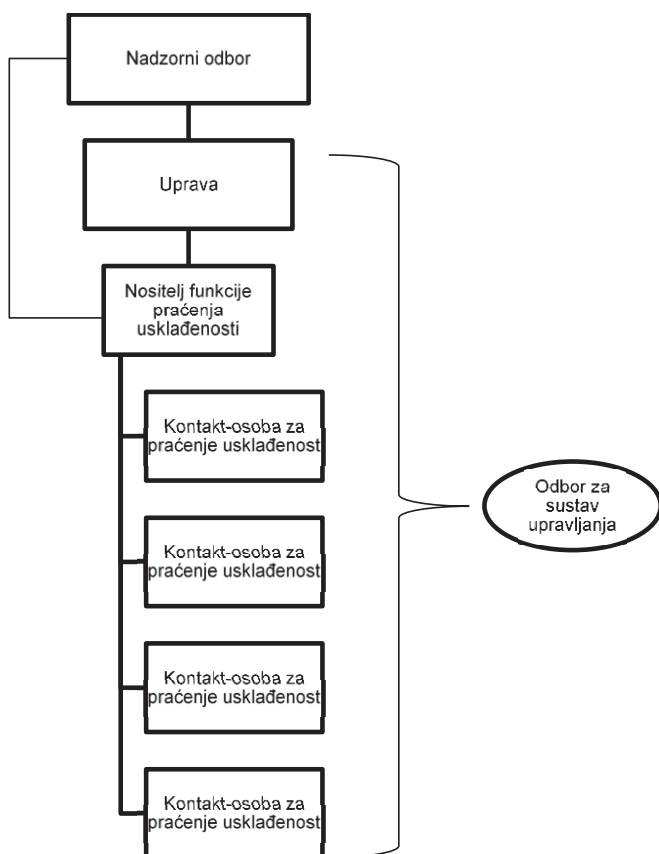
U platnom prometu se poštuje načelo dva para očiju. Nalozi se odobravaju elektroničkom autorizacijom putem certifikata pohranjenih na stickove ili smart-kartice.

Djelokrug Odjela za računovodstvo i financije obuhvaća i područje premijskog knjigovodstva. Premijsko knjigovodstvo vodi se u računalnom programu KORIN koji je razvijen u GRAWE Group.

Procesi raspoređivanja uplata premija na pripadajuća konta polica odvijaju se velikim dijelom automatski elektroničkom razmjenom podataka s bankama. Provođenje redovito praćenje potraživanja po osnovi premija.

B.4.2 Implementacija funkcije praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti je sastavni dio sustava upravljanja Društva. U svrhu obavljanja funkcije praćenja usklađenosti u Društvu je uspostavljen decentralizirani ustroj funkcije praćenja usklađenosti koji se može grafički prikazati na sljedeći način:

Slika 6: Organizacijski ustroj funkcije praćenja usklađenosti

Uprava ima konačnu odgovornost za usklađenost s regulatornim okvirom Solventnost II i mora osigurati da funkcija praćenja usklađenosti bude organizirana na odgovarajući način. S tim u vezi Uprava mora voditi računa da funkcija praćenja usklađenosti ima dovoljno resursa te da djeluje samostalno i neovisno. Uprava je odgovorna za implementaciju zahtjeva regulatornog okvira Solventnost II u dijelu koji se odnosi na usklađenost i poduzima mjere koje su značajne za praćenje usklađenosti i izdaje odgovarajuće upute.

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je odgovorni rukovoditelj za funkciju praćenja usklađenosti. U obavljanju svoje funkcije nositelj funkcije praćenja usklađenosti je izravno odgovoran Upravi te djeluje samostalno i neovisno. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti neposredno izvještava Upravu.

Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti odgovorne su za praćenje usklađenosti u okviru svojih organizacijskih jedinica odnosno svojih područja odgovornosti i osiguravaju da sva važna pitanja koja se odnose na praćenje usklađenosti u vezi s tim organizacijskim jedinicama odnosno područjima odgovornosti budu cjelovito pokrivena.

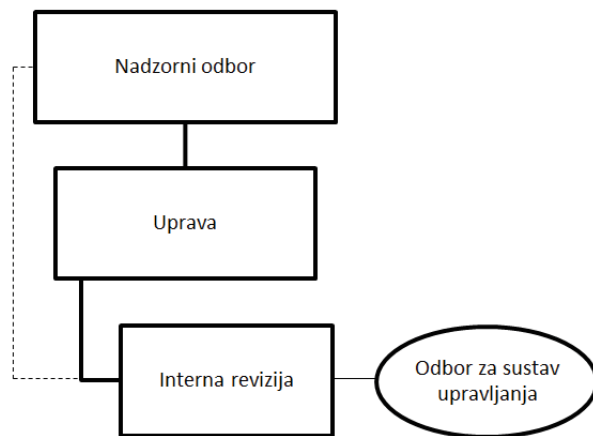
U vezi s temeljnim zadacima funkcije praćenja usklađenosti upućujemo na točku A.1.1.1.1 ovog Izvještaja. Ovlaštenja, resursi i operativna neovisnost nositelja funkcije praćenja usklađenosti opisana je u točki B.1.6.2.

Obveza obavještanja i savjetovanje koje provodi funkcija praćenja usklađenosti opisane su u točki B.1.6.3.2.

B.5 Funkcija interne revizije

B.5.1 Implementacija funkcije interne revizije

Funkcija interne revizije je u organizacijskom smislu ovako pozicionirana:

Slika 7: Organizacijski ustroj funkcije interne revizije

Društvo je oformilo vlastiti Odjel za internu reviziju koji je ustrojen kao samostalna organizacijska jedinica i neposredno je odgovorna cjelokupnoj Upravi Društva i Nadzornom odboru. Odgovornost za uspostavljanje i osiguravanje općenitog funkcioniranja Interne revizije preuzima Uprava i nije je moguće prenijeti na druge osobe ili organizacijske jedinice. Uprava donosi odluku o tome koje će se mjere poduzeti na temelju danih nalaza revizije te je dužna osigurati provedbu tih mjera.

Voditelj Odjela za internu reviziju, ujedno nositelj ključne funkcije interne revizije, obavlja poslove planiranja, upravljanja, nadzora i zastupanja interne revizije prema vanjskim korisnicima.

Glavne zadaće i odgovornosti funkcije interne revizije opisane su u dijelu B.1.2.3.3. Ovlaštenja, resursi i neovisnost u poslovanju opisani su u dijelu B.1.6.2.

Izvještavanje i savjetovanje kroz funkciju interne revizije opisani su u dijelu B.1.6.3.3.

B.5.2 Objektivnost i neovisnost

Funkcija interne revizije je u obavljanju svog posla samostalna, objektivna, nepristrana i prije svega neovisna o poslovnim procesima. Interni revizija smije biti angažirana samo za obavljanje zadataka revizije. Ni u kojem slučaju ne smije obavljati poslove koji su nespojivi s revizijskim poslovima. Prilikom

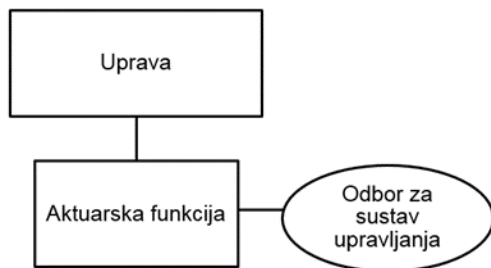
provedbe revizije, izvještavanja i vrednovanja rezultata interna revizija ne podliježe uputama drugih osoba, funkcija ili organizacijskih jedinica. Interna revizija ne smije biti onemogućavana u utvrđivanju opsega revizije, provedbi naloga i izvješćivanju.

Svi interni revizori dužni su prilikom obavljanja revizijskih aktivnosti postupati nepristrano i objektivno. Zabranjeno je obavljati samo-reviziju te se potencijalni sukob interesa mora prijaviti.

B.6 Aktuarska funkcija

B.6.1 Uspostava aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija organizirana je kako slijedi:

Slika 8: Organizacijski ustroj aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija Društva odgovorna je direktno cijeloj Upavi i profesionalno je neovisna. Upava je odgovorna za primjerenu organizaciju i stručnost aktuarske funkcije. Upava odlučuje koje preporuke aktuarske funkcije za ispravak nedostataka će se ispuniti i osigurava njihovu provedbu.

Kako bi se osigurao konstantan protok informacija između aktuarske funkcije i ostalih ključnih funkcija Društva, nositelj aktuarske funkcije je član Odbora za sustav upravljanja.

Glavni zadaci i odgovornosti aktuarske funkcije navedeni su u točki B.1.2.3.4. Ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani su u točki B.1.6.2.

Izveštavanje i savjetovanje od strane aktuarske funkcije opisani su u točki B.1.6.3.4.

B.7 Izdvajanje poslova ili funkcija

B.7.1 Politika o izdvajanju poslova ili funkcija

Izdvajanje poslova ili funkcija u Društvu propisano je Politikom o izdvajanju poslova ili funkcija koja je u bitnome opisana u nastavku.

Izdvajanje poslova ili funkcija je ugovorni prijenos obavljanja poslova vezanih za djelatnost osiguranja odnosno ugovorni prijenos kritičnih (ključnih) odnosno važnih poslovnih funkcija koje Društvo inače samo obavlja u okviru svoje registrirane djelatnosti, na pružatelja usluge i to u značajnijem opsegu i na

dulje vremensko razdoblje, bez obzira je li pružatelj usluge nadzirani ili nenadzirani subjekt, u skladu s kojim pružatelj usluge izravno ili neizravno obavlja poslove ili funkcije koje bi Društvo inače obavljalo samostalno.

Kritična (ključna) odnosno važna poslovna funkcija ili aktivnost je funkcija ili aktivnost bez koje Društvo (i) ne može nastaviti poslovne aktivnosti bez ugrožavanja poslovanja, (ii) nastaviti kontinuirano i zadovoljavajuće pružanje usluge ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju, (iii) uredno ispunjavati zahtjeve sustava upravljanja kao i mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Društvo neće izdvojiti kritične (ključne) ili važne poslovne funkcije odnosno aktivnosti ako bi izdvajanje moglo dovesti do (i) ugrožavanja poslovanja Društva, (ii) značajnog pogoršanja kvalitete sustava upravljanja Društva, (iii) neopravdanog povećanja operativnog rizika, (iv) onemogućavanja ili otežavanja Agencije u provođenju nadzora, (v) neispunjavanja obveza prema osiguranicima, ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju ili ugrožavanja njihovih interesa, (vi) nastanka sukoba interesa pružatelja usluge i Društva.

U cilju odabira odgovarajućeg pružatelja usluge Društvo osniva radnu skupinu koju čine radnici Društva osposobljeni za procjenu i vrednovanje rizika povezanih s prijenosom izdvojenih poslova, a u koju po potrebi mogu biti uključeni i vanjski suradnici i koja provodi dubinsku analizu potencijalnih pružatelja usluge.

Društvo s pružateljem usluge sklapa pisani ugovor o prijenosu izdvojenih poslova koji mora biti usklađen s točkom 4. članka 274. DU. O namjeri izdvajanja poslova ili funkcija Društvo najkasnije 60 dana prije sklapanja ugovora s pružateljem usluga obavještava Agenciju kojoj dostavlja svu propisanu dokumentaciju. Društvo odgovara u potpunosti za izdvojene poslove.

B.7.2 Izdvojeni poslovi

Društvo je izdvojilo poslove računalne obrade podataka, poslove ulaganja imovine i poslove administriranja reosiguranja.

Društvo je poslove računalne obrade podataka izdvojilo na temelju Ugovora o prijenosu izdvojenih poslova računalne obrade podataka koji je 10. svibnja 2012. sklopilo s društvom GRAWE AG, kao pružateljem usluge, i koji je stupio na snagu danom primitka Rješenja Agencije od 20. lipnja 2012., KLASA: UP/I-453-02/12-36/2, URBROJ: 326-112-12-4, kojim je Društvo dobilo dozvolu za prijenos izdvojenih poslova računalne obrade podataka.

Društvo je poslove ulaganja imovine izdvojilo počevši od 1. siječnja 2017. na temelju Ugovora o izdvajanju poslova ulaganja imovine koji je 14. prosinca 2016. sklopilo s društvom GRAWE AG, kao pružateljem usluge, a na temelju obavijesti Agencije od 16. studenoga 2016., KLASA: 974-11/16-01/36, URBROJ: 326-01-660-663-16-3, kojom je Društvo obaviješteno da Agencija nema primjedbi na zaprimljenu dokumentaciju koja se odnosi na postupak izdvajanja poslova ulaganja imovine.

Društvo je poslove administriranja reosiguranja izdvojilo počevši od 30. ožujka 2018. na temelju Ugovora o izdvajanju poslova administriranja reosiguranja koji je 28. ožujka 2018. sklopilo s društvom

GRAWE AG, kao pružateljem usluge, a na temelju obavijesti Agencije od 8. ožujka 2018., KLASA: 974-11/17-01/35, URBROJ: 326-01-660-663-18-8, kojom je Društvo obaviješteno da Agencija nema primjedbi na zaprimljenu dokumentaciju koja se odnosi na postupak izdvajanja poslova administriranja reosiguranja.

Pružatelj usluge izdvojenih poslova, društvo GRAWE AG, je dioničko društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Austriji, A-8010 Graz, Herrengasse 18-20 (www.grawe.at) i upisano je u registar Zemaljskog suda za građanskopravne predmete u Grazu pod brojem upisa FN 37748. GRAWE AG je jedini tj. 100%-tni dioničar Društva.

GRAWE AG osnovano je 1828. i od prvobitnog osiguravatelja od požara razvilo se u međunarodno poduzeće raznovrsnih poslovnih djelatnosti koje koje objedinjuje društva za osiguranje, banke i društva za poslovanje nekreninama. Trinaest osiguravajućih društava-kćeri koje su osnovane i već dugi niz godina uspješno zastupljene na tržištima zemalja središnje i istočne Europe potvrđuju međunarodnu usmjerenost GRAWE AG. Društvo obavlja poslove gotovo svih vrsta životnih i neživotnih osiguranja, a pokazatelji iz dostupnih izvještaja i drugih izvora potvrđuju njegovu financijsku i kapitalnu snagu i stabilnost.

Društvo u svojstvu pružatelja usluge nije preuzelo obavljanje izdvojenih poslova ili funkcija za drugo društvo za osiguranje.

B.8 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na sustav upravljanja opisane su u prethodnim točkama.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Pod profilom rizičnosti, koji se promatra na određeni referentni datum, podrazumijeva se sveukupnost svih rizika kojima je Društvo izloženo unutar vremenskog horizonta planiranja. Pri tome se analiziraju pretpostavke prema kojima bi poslovanje Društva moglo biti potencijalno ugroženo.

U svrhu definiranja profila rizičnosti Društva u obzir se uzimaju svi rizici (na pojedinačnoj osnovi i agregirano) koji su se materijalizirali u promatranom razdoblju kao i svi potencijalni rizici kojima bi Društvo u budućnosti moglo biti izloženo. Pri tome se ne zanemaruje utjecaj implementiranih tehnika za smanjenje rizika i drugih mjera za upravljanje identificiranim rizicima. Značajni rizici prema internoj procjeni (pogledati točke B.3.2. i B.3.5.1.) se posebno analiziraju i promatraju. Također, analiziraju se i rezultati koji proizlaze iz obračuna solventnosti (SCR) prema zakonski utvrđenoj metodologiji.

Društvo je razvilo interni sustav ograničenja rizika, tj. Društvo je interno postavilo granice za izloženost pojedinim rizicima. Pridržavanje postavljenih ograničenja s jedne strane osigurano je kvalitetnim sustavom internih kontrola, a s druge strane kvalitetnim mjerama i tehnikama smanjenja rizika. Utvrde li se potencijalna prekoračenja limita, aktivira se tzv. eskalacijski proces prema kojemu je točno definirano koga se treba informirati i koje mjere je potrebno promptno poduzeti kako bi se identificirani rizik što prije mogao smanjiti i/ili eliminirati.

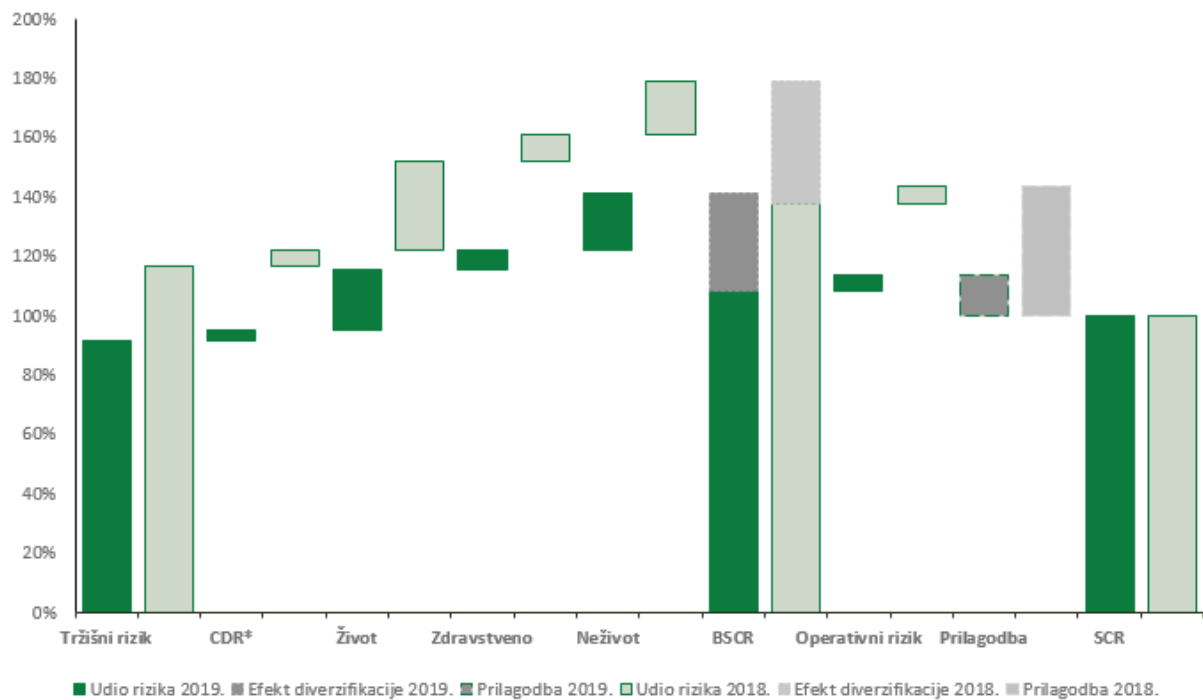
Baza za utvrđivanje profila rizičnosti je rezultat ukupne interne potrebe za kapitalom kao i rezultat izračuna solventnosti prema standardnoj formuli na 31. prosinca 2019.

Društvo u svakom trenutku mora osigurati pokriće za definirani kapitalni zahtjev. Ako je interna potreba za kapitalom veća od kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR), Društvo je obvezno raspolagati dovoljnom količinom vlastitih sredstava za pokriće interne potrebe za kapitalom. Iz tog razloga u prvom koraku se definira profil rizičnosti prema obračunu SCR-a, a u drugom koraku prema internoj potrebi za kapitalom.

Informacije vezane za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti sadržane su u točki E.2.

Na referentni datum 31. prosinca 2019. Društvo nije imalo izvanbilančnih pozicija. Nadalje, Društvo ne koristi specifične parametre, uravnoteženu prilagodbu i prilagodbu volatilnosti.

Profil rizičnosti iz rezultata SCR-a na 31. prosinca 2019. sastoji se od sljedećih rizika:

*CDR= rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane

Slika 9 : Udio modula rizika u SCR-u na 31.12.2019.

Značajne pozicije u izračunu SCR-a su tržišni rizik i preuzeti rizik životnog osiguranja, a zatim slijede preuzeti rizik neživotnog osiguranja i preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja. Detaljniji iznosi rizika u izračunu SCR-a prikazani su u nastavku.

Značajnost

Društvo definira kao značajne rizike sve one rizike koji su u internoj procjeni smješteni u „kritično/crveno područje“ matrice za procjenu rizika, te one rizike koji u izračunu kapitalnog zahtjeva prema standardnoj formuli imaju pojedinačno najveće zahtjeve za kapitalom.

U nastavku ovog Izvještaja slijedi detaljan opis pojedinačnih rizika Društva.

C.1 Preuzeti rizik osiguranja

Pod preuzetim rizicima podrazumijevaju se rizici gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlaze iz nedovoljnog iznosa premije ili nedostatnih pričuva, odnosno koji proizlazi iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva i trenutku njihovog dospijea (premijski rizik i rizik pričuva) kao i iz neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe).

Prema standardnoj formuli preuzeti rizik osiguranja obuhvaća modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja, modul preuzetog rizika životnog osiguranja i modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja.

U sljedećoj tablici dani su kapitalni zahtjevi po modulima preuzetog rizika osiguranja:

Moduli preuzetog rizika osiguranja	Kapitalni zahtjev	Kapitalni zahtjev
	2018	2019
	tis. kn.	tis. kn.
Preuzeti rizik životnog osiguranja	73.530	62.553
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	20.964	20.008
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	44.570	59.627

Tablica 13: Kapitalni zahtjev po modulima preuzetih rizika osiguranja

Preuzeti rizici životnih i zdravstvenih osiguranja bilježe pad kapitalnih zahtjeva u odnosu na prethodno razdoblje, dok preuzeti rizik neživotnih osiguranja bilježi porast kapitalnog zahtjeva.

Kapitalni zahtjev za preuzete rizike životnih osiguranja se smanjio najviše zbog pada kapitalnog zahtjeva rizika odustanaka, a kapitalni zahtjev preuzetih rizika neživotnih osiguranja raste zbog povećanja kapitalnog zahtjeva rizika katastrofe.

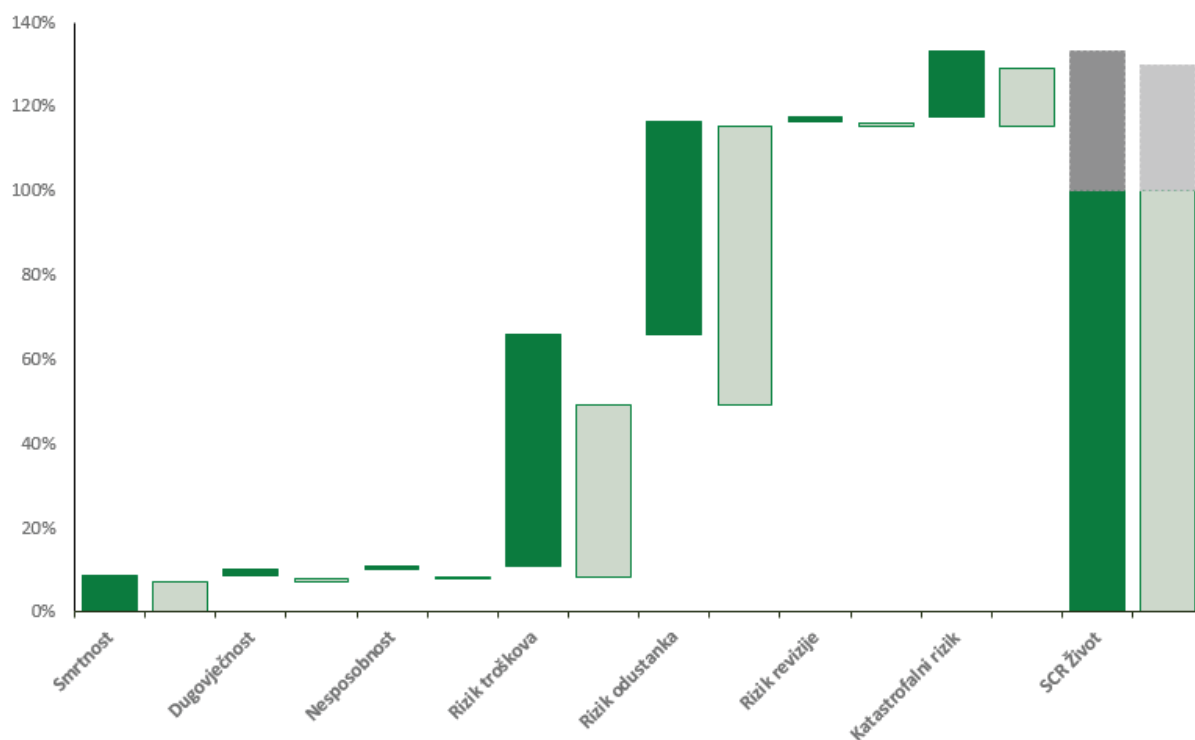
C.1.1 Izloženost rizicima

Preuzeti rizik životnog osiguranja

Preuzeti rizik životnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- rizik smrtnosti,
- rizik dugovječnosti,
- rizik invalidnosti/pobolijevanja,
- rizik troškova,
- rizik odustanka
- rizik revizije i
- rizik katastrofe životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik životnih osiguranja iznosi 62.553 tisuća kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 10: Preuzeti rizik životnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Rizik smrtnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2019. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika smrtnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 5.453 tisuća kuna, primjenjujući šok trajnog povećanja stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 15% kod ugovora u kojima porast stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik iznosio je 5.275 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 3,4%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene iskustvenih tablica smrtnosti obzirom na dulje razdoblje promatranja iskustva za jednu godinu.

Rizik dugovječnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2019. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika dugovječnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 892 tisuće kuna, primjenjujući šok trajnog smanjenja stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 20% kod ugovora u kojima smanjenje stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 614 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 45,2%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz pada bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Rizik invalidnosti/pobolijevanja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa invalidnosti, bolesti i pobolijevanja.

Društvo je za 2019. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika invalidnosti/pobolijevanja u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 405 tisuća kuna, primjenjujući metodologiju propisanu člankom 139. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 357 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 13,4%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa odustanka, raskida, obnove i otkupa polica. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik odustanka u skladu sa standardnom formulom primijenjujući metodologiju propisanu člankom 142. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Navedeni rizik s kapitalnim zahtjevom u visini od 31.571 tisuće kuna u 2019. godini proizlazi iz scenarija masovnog odustanaka. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik iznosio je 48.589 tisuća kuna. Pad kapitalnog zahtjeva od 35,0% proizlazi iz promjene iskustvenih pretpostavki o odustancima, te iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa i njenog utjecaja na profitabilnost ugovora.

Rizik troškova je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju ili ugovora o reosiguranju. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik troškova u skladu sa standardnom formulom u visini 34.488 tisuća kuna primjenjujući šok trajnog povećanja troškova koji se uzimaju u obzir kod izračuna tehničkih pričuva za 10% te pretpostavku o povećanju stope inflacije za 1 postotni bod godišnje. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 29.997 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 15,0%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz ažuriranja pretpostavki o stvarnim troškovima, te iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Rizik revizije je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe. Društvo je u 2019. godini utvrdilo kapitalni zahtjev u skladu sa standardnom formulom u visini od 742 tisuće kuna. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 636 tisuća kuna, odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 16,6%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa, te nove rente čija je isplata nastupila tijekom 2019. godine.

Rizik katastrofe životnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz segmenta životnih osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja u skladu sa standardnom formulom u visini od 9.730 tisuća kuna primjenjujući šok povećanja za 0,15 postotnih bodova stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva u sljedećih 12 mjeseci. U 2018. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 10.095 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi pad od 3,6%. Pad kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Pojedini kapitalni zahtjevi u tekućoj godini značajnije odstupaju od prethodnog razdoblja zbog primjene nove bezrizične krivulje kamatnih stopa koja je na kraju 2019 niža od krivulje iz 2018. godine. Pojedinačno odstupanje kapitalnih zahtjeva vidljivo je i u ukupnom kapitalnom zahtjevu obzirom da je utjecaj bezrizične krivulje kamatnih stopa prisutan u svim rizicima modula preuzetih rizika životnog osiguranja.

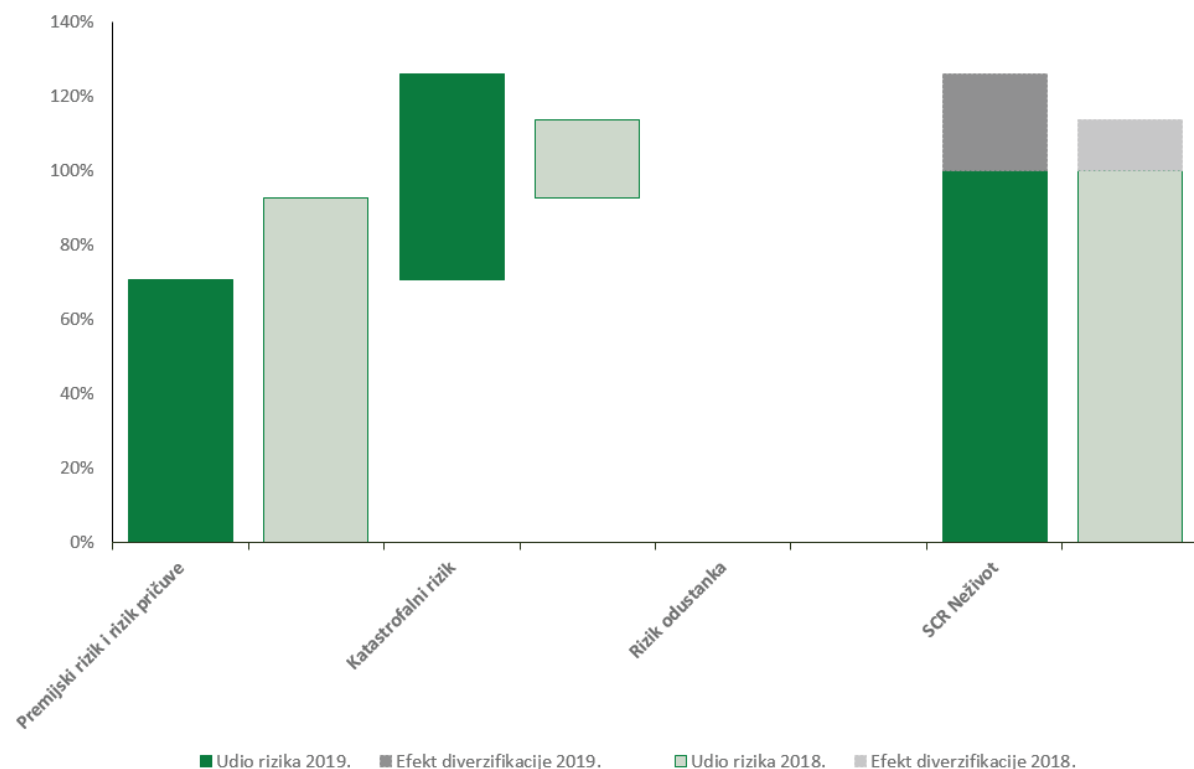
Društvo je od navedenih rizika kao najznačajnije preuzete rizike životnog osiguranja prepoznalo rizik odustanka i rizik troškova.

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- premijski rizik i rizik pričuva,
- rizik odustanka i
- rizik katastrofe.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik neživotnih osiguranja iznosi 59.627 tisuća kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 11: Preuzeti rizik neživotnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Premijski rizik i rizik pričuva predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva. Kapitalni zahtjev za premijski rizik i rizik

pričuva neživotnog osiguranja iznosi 42.196 tisuća kuna i izračunava se koristeći parametre definirane standardnom formulom. U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 41.261 tisuću kuna, odnosno u 2019. godini bilježi porast od 2,3%. Najveći utjecaj na porast iznosa ovog kapitalnog zahtjeva u tekućoj godini imaju premijski volumen i volumen pričuva automobilskog osiguranja od odgovornosti te požara, oluje i ostalih osiguranja imovine, pa je tako i razlika u odnosu na prethodno razdoblje uglavnom uzrokovana povećanjem volumena šteta u navedenim vrstama osiguranja.

Rizik katastrofe je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama glede oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Društvo razlikuje prirodne katastrofe (potres), katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem (požar, uporaba motornih vozila, odgovornost te prvi put u 2019. godini pomorski rizik) i druge rizike katastrofe. Kapitalni zahtjev za rizik katastrofe neživotnih osiguranja iznosi 32.882 tisuće kuna, a Društvo ga je utvrdilo u skladu sa standardnom formulom na temelju propisanih mjera izloženosti za prirodne katastrofe, katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem („man-made“) te za druge rizike katastrofe. Navedeni kapitalni zahtjev u najvećoj mjeri proizlazi iz požarnog rizika u riziku katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem. S obzirom na to da prirodne katastrofe odnosno katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem predstavljaju veliki rizični potencijal, u internom obračunu kapitalnih zahtjeva izrađuju se dodatni scenariji i kalkulacije vezani uz rizik potresa i poplave. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik u prethodnom razdoblju je iznosio 9.442 tisuće kuna, odnosno bilježi porast od 248,3%. Kapitalni zahtjev je u odnosu na 2018. godinu porastao zbog promjene u standardnoj formuli kod obračuna požarnog rizika, gdje se prema izmjeni Delegirane uredbe¹ u promatranje uzima neto izloženost riziku od požara u radijusu od 200 m (do sad je bila promatrana bruto izloženost). Novi pomorski rizik u dijelu rizika katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem iznosi 1.149 tisuća kuna.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa isteka a obračunava se prema standardnoj formuli kao obustava 40% polica osiguranja u kojima obustava uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. Kao ni u prethodnom razdoblju, Društvo ni ove godine ne iskazuje kapitalni zahtjev za rizik odustanka jer je sukladno Rješenju HANFA-e pretpostavljeno da će svi ugovori biti raskinuti unutar jedne godine, čime rizik odustanka u smislu standardne formule ne postoji.

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao neživotno ili životno osiguranje. Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s

izbijanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

Prema standardnoj formuli sastoji se od sljedećih podmodula:

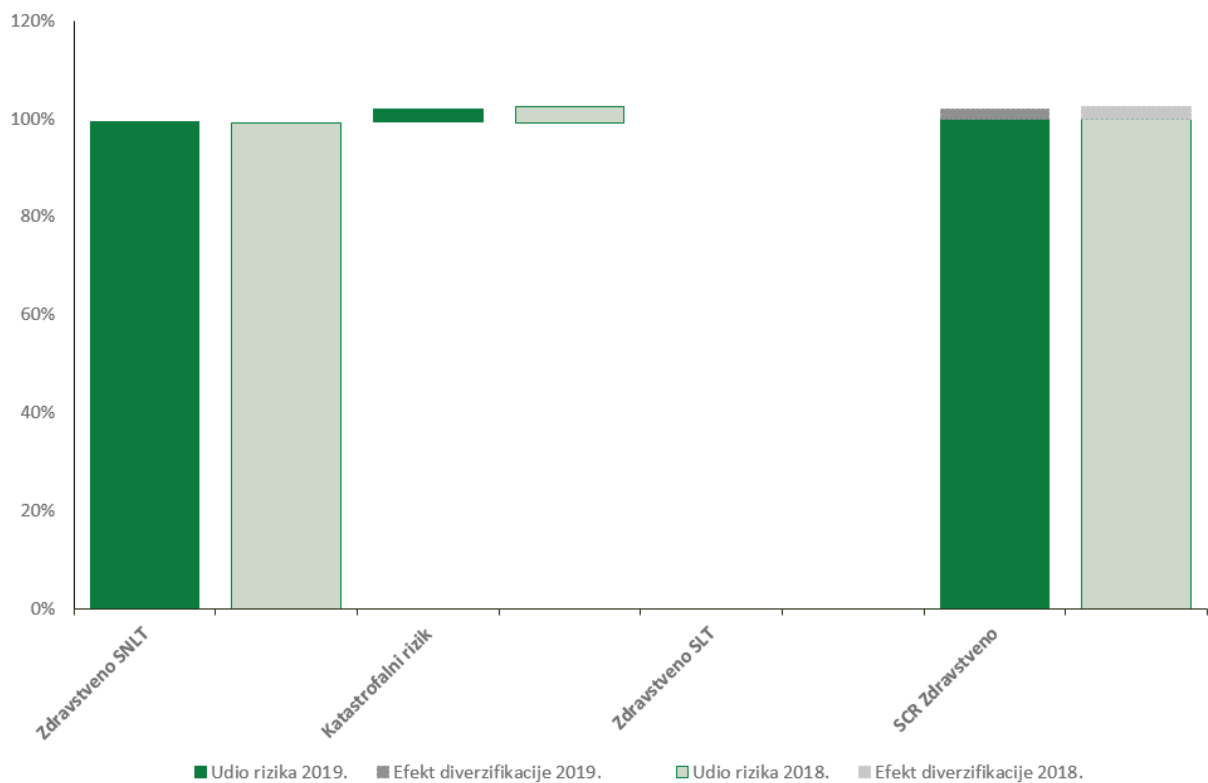
- podmodul preuzetog rizika NSLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja);
- podmodul preuzetog rizika SLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima životnog osiguranja);
- podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja

U Društvu se preuzeti rizici zdravstvenog osiguranja sastoje od sljedećih rizika:

- preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnih osiguranja koji se sastoji od premijskog rizika i rizika pričuva te rizika odustanka i
- rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja od kojih je Društvo izloženo samo riziku masovnih nesreća.

Društvo nema izloženost riziku zdravstvenog osiguranja prema principima životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik zdravstvenih osiguranja iznosi 20.008 tisuća kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 12: Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Kapitalni zahtjev za **rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za premijski rizik i rizik pričuva te rizik odustanka, na sličan način kao i kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za navedeni podmodul za premijski rizik i rizik pričuva u iznosu od 18.975 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 146-149. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 19.693 tisuće kuna što je smanjenje za 3,7%. Razlika proizlazi iz smanjenja iznosa obračunatog premijskog volumena za buduću premiju u poslovnoj liniji 2 (osiguranje zaštite prihoda) temeljem izmjene standardne formule u dopuni Delegirane uredbe¹.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za podmodul za rizik odustanka u iznosu od 5.893 tisuće kuna, primjenjujući odredbe članka 150. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 6.638 tisuća kuna što je smanjenje za 11,2%. Promjena kapitalnog zahtjeva proizlazi iz smanjenja bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Kapitalni zahtjev za **rizik katastrofe zdravstvenog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za rizik masovnih nesreća u iznosu od 529 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 161. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 687 tisuća kuna što je smanjenje za 23,1%. Razlika proizlazi iz smanjenja portfelja osiguranja koji ulazi u rizik katastrofe zdravstvenih osiguranja.

Općenito promatrano, za sve vrste osiguranja provodi se kontinuirana analiza šteta iz koje se može zaključiti jesu li premije dostatne za pokriće svih obveza iz osiguranja. Kod previsokih stopa šteta predviđeno je provođenje analiza ključnih parametara kao i daljnjih mjera suzbijanja rizika kao npr. prilagodba cjenika.

Načelo razboritog poslovanja

U skladu s člankom 159. Zakona Društvo za osiguranje dužno je svu imovinu, a posebno imovinu za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i potrebnog solventnog kapitala, ulagati na način koji osigurava sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja u cjelini i provoditi lokalizaciju te imovine na način da se osigura njezina raspoloživost.

Prethodno opisane zakonske odredbe ugrađene su u internu Politiku ulaganja koja poseban naglasak stavlja na dugoročni pozitivni rezultat. Nadalje, Društvo prema svojoj strategiji ulaganja izbjegava bilo kakve špekulacije na tržištu kapitala, kao i proizvode i instrumente čijim rizicima ne može adekvatno upravljati. Iz toga razloga precizno su definirana ograničenja ulaganja za svaku pojedinu vrstu imovine.

Općenito promatrano, strategija ulaganja Društva polazi od temeljnog načela da se svi rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja mogu primjereno utvrditi, mjeriti i pratiti, da se njima može primjereno upravljati, te ih nadzirati.

¹ DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/981 od 8. ožujka 2019. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/35 o dopuni Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II)

Rizici koji proizilaze iz ulaganja moraju biti u okviru rizika koje Društvo može nositi. Postavljena ograničenja na rizike povezane s poslovima ulaganja proizlaze iz interno postavljene minimalne granice solventnosti.

U sklopu provedbe procesa ORSA koristi se anticipativni pogled na potencijalne rizike povezane s poslovima ulaganja. Nadalje, pomoću odgovarajućih alata upravljanja imovinom i obvezama (ALM) u obzir se uzima i dugoročni odnos potencijalnih rizika i očekivanih prihoda iz poslova osiguranja. Tako dobiveni rezultati i saznanja na odgovarajući način se primjenjuju prilikom donošenja strateških odluka o ulaganju.

Tehničke pričuve predstavljaju u bilanci osiguravatelja buduće obveze iz ugovora o osiguranju vrednovane prema odgovarajućim zakonskim propisima. Na kraju obračunskog razdoblja trebaju biti formirane tako da osiguravaju trajno ispunjenje obveza prema ugovorima o osiguranju.

Sredstva koja služe za pokriće tehničkih pričuva ulažu se u imovinu koja je u najboljem interesu za ugovaratelje i korisnike osiguranja. Vrsta ulaganja sredstava životnog osiguranja ovisi o prosječnoj tehničkoj kamatnoj stopi, sudjelovanju u dobiti, visini slobodnih sredstava pri promjenama vrijednosti portfelja i strukturi pasive.

Težište se stavlja na direktna ulaganja u državne obveznice ili obveznice s garancijom države. Disperzija se postiže ulaganjem u investicijske fondove.

Prilikom ulaganja sredstava neživotnog osiguranja nije postavljen cilj minimalne kamatne stope koja se mora ostvariti. Cilj je ostvariti prinos primjeren riziku.

Potrebno pokriće obuhvaća tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima, pri čemu se potrebni iznos za pokriće tehničkih pričuva životnih osiguranja izračunava u neto iznosima, odvojeno za određene vrste pokrića. Potrebno pokriće izračunava imenovani ovlašteni aktuar tromjesečno. Izvješće o potrebnom pokriću kao i prikaz imovine za pokriće tehničkih pričuva prema računovodstvenim propisima dostavlja se tromjesečno Agenciji.

Imovina za pokriće matematičke pričuve je imovina koja je namijenjena pokriću obveza iz ugovora o životnom osiguranju. Vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini pričuva prema računovodstvenim propisima. Imovinu za pokriće matematičke pričuve Društvo vodi odvojeno od ostale imovine.

U neživotnom osiguranju se u najvećoj mogućoj mjeri nastoji ostvariti ročna usklađenost ulaganja.

C.1.2 Koncentracija rizika

Koncentracija rizika može ugroziti solventnost ili likvidnost društva za osiguranje. Ona može proizlaziti npr. od:

- pojedinačnih drugih ugovornih strana,
- grupe međusobno povezanih drugih ugovornih strana,
- geografskih područja ili vrsta osiguranja,

- prirodnih ili drugih katastrofa.

Na temelju rezultata SCR-a nije prepoznata koncentracija rizika u preuzetim rizicima.

C.1.3 Smanjenje rizika

Pod smanjenjem rizika podrazumijevaju se razne tehnike koje omogućavaju osiguravatelju prijenos dijela ili cjelokupnog rizika na drugu ugovornu stranu.

U području preuzetih rizika kao mjera smanjenja rizika koristi se reosiguranje. Kroz reosiguranje mogu se pokriti izuzetno visoki rizici i izloženosti, odnosno portfelj se može homogenizirati.

U Društvu se koriste isključivo klasični instrumenti reosiguranja. Oni postoje kako u području životnih, neživotnih tako i zdravstvenih osiguranja.

C.1.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Iznos očekivane dobiti iz očekivanih budućih premija (Expected Profits Included in Future Premiums [EPIFP]) treba biti uzet u obzir u upravljanju likvidnošću.

Kod EPIFP-a se radi o dijelu vlastitih sredstava iz kategorije 1 (dio revalorizacijskih rezervi). U Društvu se na 31. prosinca 2019. EPIFP dijeli na životno i neživotno osiguranje kako slijedi:

Očekivane dobiti iz budućih premija (EPIFP)	2018	2019
	tis. kn	tis. kn
Život	53.635	36.316
Neživot	44.173	38.364
Ukupno	97.808	74.681

Tablica 14: Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP)

EPIFP predstavlja iznos budućih premija osiguranja za homogene grupe rizika (HRG). Osnovna ideja pri tom je procijeniti profitabilnost osiguravateljnog ugovora. Za formiranje EPIFP-a ponovno se izračunava najbolja procjena pod pretpostavkom da više neće biti plaćanja budućih premija. Tako izračunata najbolja procjena oduzima se od najbolje procjene. U slučaju dobiti na razini pojedine homogene grupe rizika iskazuje se taj iznos kao EPIFP.

C.1.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost pričuva šteta u neživotnim osiguranjima na rizike provjerava se u Društvu pomoću statističkih metoda. Izračuni se formiraju na nivou poslovnih linija i uz pomoć intervala pouzdanosti.

Dodatno, osjetljivost rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- scenarij Španjolske gripe
- scenarij masovnog odustanka

- scenarij povećanih odustanaka i katastrofalne smrtnosti
- scenarij vezan za rentno osiguranje
- požari na području većih hrvatskih gradova
- scenariji tuče
- arena scenariji
- scenarij masovne nesreće koji ima za posljedicu trajnu invalidnost

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.2 Tržišni rizik

Pod **tržišnim rizikom** Društvo podrazumijeva rizik gubitka ili nepovoljne promjene u financijskom stanju koji izravno ili neizravno proizlazi iz fluktuacija tečaja, kamata, u razini i volatilnosti tržišnih cijena sredstava, obveza i financijskih instrumenata.

C.2.1 Izloženost rizicima

Tržišni rizici u Društvu klasificirani su u sljedeće podkategorije analogno standardnoj formuli:

- kamatni rizik
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira
- rizik promjene cijene nekretnina
- rizik prinosa
- valutni rizik i
- rizik koncentracije.

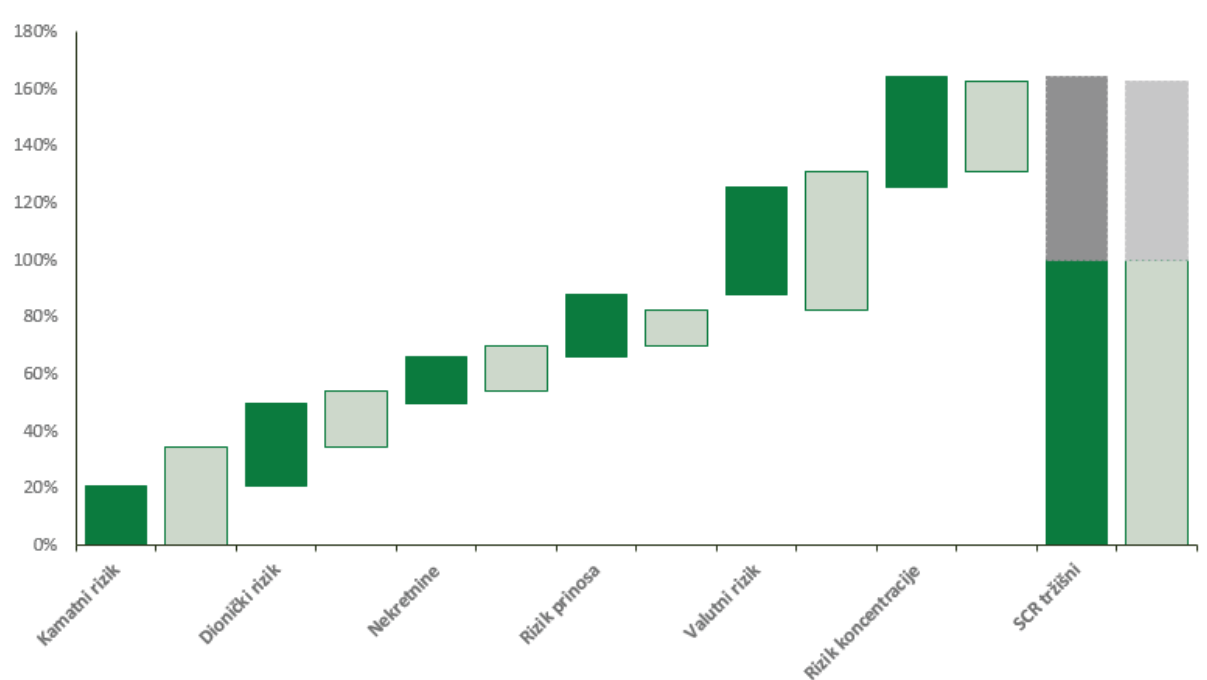
Tržišni rizici Društva imaju najveći udio u ukupnom SCR-u.

U skladu s regulatornim zahtjevima imovina za pokriće mora biti uložena prema načelima koja osiguravaju sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja kao cjeline. Dodatno, odluke o ulaganjima temelje se na načelu razboritosti poslovanja („prudent person principle“), a rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja s posebnom pažnjom se prate i kontroliraju.

Ukupni kapitalni zahtjev za tržišni rizik u 2019. godini iznosi 281.669 tisuća kuna dok je u 2018. godini iznosio 285.113 tisuća kuna. Promjena kapitalnog zahtjeva uzrokovana je:

- smanjenjem kapitalnih zahtjeva za kamatni i valutni rizik koje proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa
- povećanjem kapitalnog zahtjeva za rizik vlasničkih vrijednosnih papira zbog povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske fondove te novih ulaganja u povezana poduzeća i strukturiranu obveznicu koja se uzima u obzir i u ovom riziku
- promjenom kapitalnog zahtjeva za rizik prinosa i koncentracije zbog primjene prijelaznih mjera (povećanje) i boljeg kreditnog rejtinga Republike Hrvatske (smanjenje).

Struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 13: Tržišni rizik s uključenim efektima diverzifikacije

Kamatni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u vremenskoj strukturi kamatnih stopa ili volatilnosti kamatnih stopa uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Prema načelima standardne formule utjecaj kamatnog rizika uzima se u obzir i na strani aktive (ulaganja) i na strani pasive (obveze).

Kapitalni zahtjev za kamatni rizik na 31.12.2019. u iznosu od 58.969 tisuća kuna jednak je smanjenju dostupnog kapitala nakon vrednovanja imovine i obveza primjenom bezrizičnih kamatnih krivulja na koje su primijenjeni šokovi propisani standardnom formulom. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik je u prošlom razdoblju iznosio 97.760 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od 39,7%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva posljedica je promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa (pad krivulje donosi manji rizik) i povećanja tržišnih vrijednosti imovine.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira je rizik potencijalnog gubitka zbog promjene fer vrijednosti imovine koja obuhvaća ulaganja u dionice, udjele, ovisna i pridružena društva, fondove rizičnog kapitala te ulaganja u opremu i ostalu materijalnu imovinu i zalihe (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Društvo indirektno izloženo kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Navedena imovina razvrstava se u dvije kategorije: Vrsta 1 - imovina uvrštena na uređenim tržištima unutar EEA i OECD i Vrsta 2 – ostala imovina. Kapitalni zahtjev se računa na sljedeći način:

- za imovinu vrste 1: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 1 te 39% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 1;
- za imovinu vrste 2: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 2 te 49% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 2.

Na dan 31.12.2019. od strane EIOPA-e objavljena simetrična prilagodba iznosila je -0,1% (2018: -6,3%).

Navedeni rizik sudjeluje u ukupnom tržišnom riziku Društva s kapitalnim zahtjevom u visini od 80.320 tisuća kuna.

Kapitalni zahtjev za ovaj rizik se u odnosu na prethodno razdoblje povećao za 44,1% (u 2018. je iznosio 55.738 tisuća kuna). Povećanje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske fondove te novih ulaganja u povezana poduzeća i strukturiranu obveznicu koja se uzima u obzir i u ovom riziku.

Valutni rizik je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tečaja. S obzirom na činjenicu da značajan dio portfelja Društva čine ugovori o osiguranju koji su definirani u eurima, u svrhu upravljanja rizikom valutne usklađenosti Društvo svoja ulaganja povezana s predmetnim ugovorima nastoji držati upravo u eurima. Koristeći načela standardne formule za izračun podmodula valutnog rizika (šok 25%) i uzimajući u obzir činjenicu da je vrijednost ulaganja iznad vrijednosti potrebnih tehničkih pričuva, značaj ovoga rizika u ukupnom iznosu tržišnih rizika je opravdan i očekivan.

U grupi tržišnih rizika Društva valutni rizik ima kapitalni zahtjev u visini 105.748 tisuća kuna.

Kapitalni zahtjev za valutni rizik je u prošlom razdoblju iznosio 137.367 tisuće kuna, odnosno smanjen je za 23,0%. Takva promjena je uzrokovana padom kamatne krivulje kojom se vrednuju obveze i imovina pri čemu obveze zbog te promjene rastu više od imovine.

Rizik promjene cijena nekretnina je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tržišnih cijena nekretnina. U izloženost predmetnom riziku ulaze nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti te nekretnine koje ne služe obavljanju djelatnosti nego su u funkciji ulaganja. Kapitalni zahtjev za rizik promjene cijene nekretnina izračunava se prema standardnoj formuli kao 25% iznosa ukupne vrijednosti nekretnina u portfelju.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik promjene cijena nekretnina sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visini od 47.261 tisuća kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 46.014 tisuće kuna, odnosno bilježi porast od 2,7%. Portfelj nekretnina Društva nije se promijenio u prethodnom razdoblju pa je stoga i iznos kapitalnog zahtjeva stabilan.

Rizik raspona je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti kreditnih marži iznad vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa. Kapitalni zahtjev za predmetni rizik proizlazi iz primjene pristupa odnosnih izloženosti na ulaganja u investicijske fondove koji u svojoj strukturi imaju imovinu podložnu riziku raspona prema principima standardne formule.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik raspona sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visinu od 61.329 tisuća kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 35.841 tisuća kuna, odnosno bilježi porast od 71,1%. Takav porast proizlazi iz stupanja na snagu prijelaznih mjera u obračunu rizika raspona s 1.1.2019. godine prema Zakonu o osiguranju, čl. 454. stavak 11. pri čemu je Društvo u obavezi prikazati 50% od ukupnog rizika raspona kojem je izloženo. Istovremeno, tijekom 2019. godine Republici Hrvatskoj je dodijeljen viši kreditni rejting (BBB-) što je utjecalo na visinu rizika raspona, tako da je povećanje kapitalnog zahtjeva ipak ublaženo.

Rizik koncentracije je rizik koji proizlazi iz nepostojanja diverzifikacije unutar portfelja imovine ili iz velike izloženosti riziku neispunjenja obveza od strane jednog izdavatelja ili grupe povezanih izdavatelja. U tekućoj godini kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosi 109.563 tisuće kuna dok je 2018. iznosio 90.804 tisuće kuna, odnosno bilježi porast od 20,7%. Takav porast proizlazi iz stupanja na snagu prijelaznih mjera u obračunu rizika koncentracije s 1.1.2019. godine prema Zakonu o osiguranju, čl. 454. stavak 11. pri čemu je Društvo u obavezi prikazati 50% od ukupnog rizika koncentracije kojem je izloženo. Kao i kod rizika raspona, bolji kreditni rejting Republike Hrvatske ublažio je porast kapitalnog zahtjeva po ovom riziku.

Načelo razboritog poslovanja kod poslova s ulaganjima

Načelo razboritog poslovanja zastupljeno je u Društvu od samoga početka. Društvo ulaže isključivo u imovinu čije rizike može na primjeren način utvrditi, mjeriti i pratiti, kojima može primjerenom upravljati, te ih nadzirati. Nadalje, predmetni rizici su na primjeren način uključeni u izvještavanje kao i u interni obračun ukupne potrebe za kapitalom u sklopu provedbe procesa ORSA.

Politika ulaganja Društva orijentirana je na ciljeve koje je postavila Uprava, a odnose se na sigurnost, likvidnost i profitabilnost uloženi sredstava. Primarni cilj upravljanja ulaganjima je kontinuirano osiguravanje ispunjenja svih preuzetih obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju. Nadalje, važan cilj politike ulaganja je i generiranje primjerenog udjela u dobiti za klijente Društva.

Dugoročno gledano, osiguravateljni proizvodi kod kojih su na pravilan način usklađeni aspekti rizičnosti i prinosa nude najbolju sigurnost i najveći prihod. Uravnoteženost strateške alokacije imovine proizlazi iz regulatornih zahtjeva i usklađeni su s dugogodišnjom uspješnom strategijom ulaganja Društva u kojoj se poseban naglasak stavlja na sigurnost ulaganja.

Odgovarajućim kontrolama i načinima izvještavanja onemogućeno je ulaganje koje bi dovelo do preuzimanja neželjenih ili prekomjernih rizika.

Strateške sjednice na kojima se raspravlja o alokaciji kapitala održavaju se dva puta godišnje. Na tim sjednicama se, uz sagledavanje općih čimbenika na tržištu, utvrđuje strateška alokacija kapitala Društva koja je usklađena sa zahtjevima koji proizlaze iz poslova s korisnicima, a u svrhu ostvarenja ciljeva ulaganja.

C.2.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta tržišnih rizika Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.2.3 Smanjenje rizika

Načela politike ulaganja postavljena su na način da se rizici, koji proizlaze iz poslova ulaganja, svedu na minimalnu razinu, te da Društvo ne ulaže u one instrumente čije rizike nije jednostavno procijeniti i vrednovati.

Dodatno, unutar investicijskih fondova u koje Društvo ulaže u svrhu smanjenja valutnog rizika postoji mogućnost sklapanja deviznih forward ugovora kojima se osigurava devizni tečaj.

C.2.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti opisan je u točki C.1.4. i nema značajan utjecaj na tržišne rizike.

C.2.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost tržišnih rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- **utjecaj promjene strukture kamatne krivulje na imovinu i obveze osjetljive na kamatni rizik (obveznice i tehničke pričuve za život).**

Navedeni utjecaj se provjerava u sklopu procesa praćenja rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM). Pri tome se prikazuju paralelni pomaci kamatne krivulje za ± 50 baznih bodova i ± 100 baznih bodova kao i okretanja kamatne krivulje. Kod okretanja kamatne krivulje nastaje poravnavanje (spuštanje na dugom kraju – „low for long“) i spuštanje na kratkom kraju (uspravna kamatna krivulja). Osim toga se uz uspravniju kamatnu krivulju za imovinu primjenjuje „spread“-šok (prema scenariju „double hit“ u testu osjetljivosti EIOPA-e).

- **test osjetljivosti obveznica i najbolje procjene na promjenu pretpostavki o ekstrapolaciji nerizičnih kamatnih krivulja (u okviru analize osjetljivosti na promjenu kamate)**
- **test ponašanja najbolje procjene u slučaju da se eliminiraju sve pretpostavke o vremenskoj strukturi nerizičnih kamatnih stopa, a najbolja procjena se vrednuje pomoću Libora/swapa.**

Od navedenih scenarija najveći utjecaj ima „double hit“, budući da uz padajuće kamate na kratkom kraju dodatno nastupa i „spread“-šok kod obveznica. Za paralelne pomake kamatne krivulje pri kombiniranom promatranju imovine i obveza porast kamate dovodi do povećanja vlastitih sredstava, s obzirom na to da i imovina i najbolja procjena gube na sadašnjoj vrijednosti, pri čemu gubitak na sadašnjoj vrijednosti najboljih procjena zbog duže duracije ispada veći.

- **Simulacija šoka na udjele u dioničkim fondovima od 35% odnosno 20% (u okviru analize scenarija za rizik vlasničkih vrijednosnih papira)**

Kod navedenih analiza scenarija riječ je o izračunima varijanti za procjenu potencijalnih rezultata.

- **„Haircut“ scenarij**

Ovaj scenarij provodi se kod rizika raspona. Provodi se smanjivanje (“haircut”) vrijednosti obveznica, stupnjevito prema ocjenama kreditnog rejtinga.

- **„Downgrade“ značajne ugovorne strane**

U ovom scenariju prikazuje se „downgrade“ značajne ugovorne strane gdje su one izloženosti klasificirane kao značajne čija granica prelazi 10% SCR-a prethodne godine. Za Društvo su to izloženosti prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak. Ocjena kreditnog rejtinga državnih obveznica Republike Hrvatske pri tome je smanjena s BB na HY. Nakon toga je ponovo izračunat rizik raspona pomoću simulacije Monte Carlo.

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik (također i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane) označava rizik gubitka ili negativne promjene financijskog stanja koji proizlazi iz fluktuacije boniteta izdavača vrijednosnih papira, drugih ugovornih strana i ostalih dužnika prema kojima Društvo ima određena potraživanja. Ovaj rizik se očituje kroz rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, rizik prinosa i rizik tržišne koncentracije.

C.3.1 Izloženost riziku

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane odnosi se u prvom redu na neispunjenje obveze poslovnih banaka po depozitima ili reosiguravateljnih partnera (izloženost tipa 1 u standardnoj formuli). Neispunjenje obveza prema trećima ili garancije imaju manje značajnu ulogu (odnosno nemaju ulogu) u kreditnom riziku.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane prema standardnoj formuli iznosi na 31.12.2019. godine 9.875 tisuća kuna i ima mali značaj u ukupnom profilu rizičnosti Društva. U prošlom radoblju taj kapitalni zahtjev iznosio je 13.348 tisuća kuna, odnosno smanjen je za 26,0%, prije svega usljed smanjenja izloženosti prema reosiguravateljnim partnerima.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane je u Društvu minimiziran strogim odabirom reosiguravatelja i poslovnih banaka.

Zbog rasprostranjenosti članica GRAWE Group na više zemalja srednje i jugoistočne Europe postoji dobra raspršenost rizika što daje dobru osnovu za reosiguranje unutar GRAWE Group. Društvo velikim dijelom ugovara reosiguranje u matičnoj kući te društvu za reosiguranje GRAWE RE iz GRAWE Group koji imaju visok stupanj solventnosti. Oni preuzimaju rizike u reosiguranje i prema potrebi ih plasiraju

dalje prema svjetskim reosigurateljima, vodeći se pritom strogim kriterijima odabira partnera, u pravilu prvoklasnih svjetskih reosiguratelja. Prilikom odabira partnera izvan grupe očekuje se rejting po Standard & Poor's od najmanje A- odnosno A+ ako se radi o vrstama osiguranja s dugim repom.

Isto se tako sklapaju poslovni odnosi s bankama minimalnog rejtinga A prema agencijama Standard & Poor's odnosno Fitch. Ako ne postoji rejting nijedne od navedenih agencija, može se pristupiti pojačanoj analizi interne procjene poslovnog partnera. Osnove za to mogu biti rezultati drugih agencija za procjenu rejtinga, poslovni izvještaji, iskustva s tržišta ili ostali izvori informacija.

Kako bi se umanjio rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, osim na smjernice za bonitet pazi se i na dostatno raspršenje rizika na različite ugovorne strane. U području reosiguranja dodatno se obraća pozornost na geografsko raspršenje.

C.3.2 Koncentracija rizika

Polozicije rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane utječu u prvom redu na banke i reosiguranja unutar koncerna, a u manjem obujmu na poslovne banke i ostala društva za reosiguranje s kojima postoji dugogodišnja suradnja. Eksterne banke i reosiguranja imaju izvrsne bonitete.

Kod poslovnih banaka postoji također podjela na više banaka. Kratkoročna ulaganja likvidnih sredstava kreću se unutar nekog perioda na temelju potrebe za likvidnosti i dostupnosti i ovisi o uvjetima pojedinačne banke. Definirani limiti po poslovnoj banci vrijede i za banke unutar koncerna i Društvo ih se pridržava.

C.3.3 Smanjenje rizika

U području rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane osim navedenog strogog odabira partnera i diverzifikacije nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.3.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti je obrađen u točki C.1.4. i nema utjecaj na rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane.

C.3.5 Osjetljivost rizika

U svrhu procjene osjetljivosti rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane uzima se u obzir scenarij u kojem se testira kako bi na izloženost Društva kreditnom riziku (rizik druge ugovorne strane) utjecalo smanjenje stope solventnosti odnosno povećanje pripadajuće vjerojatnosti propadanja najznačajnijih reosigurateljima. Rezultati pokazuju da utjecaj kreditnog rizika na vlastiti kapital, odnosno na kapitalni zahtjev Društva nije materijalno značajan, te da bi i u navedenom scenariju Društvo i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da podmiri svoje novčane obveze odmah po njihovome dospelju. Najčešći razlozi koji mogu rezultirati nastupom rizika likvidnosti posljedica su:

- pada vrijednosti i stupnja utrživosti likvidne imovine
- porasta ročne neusklađenosti aktive i pasive
- financijskog statusa Društva i percepcije tržišta koja ovisi o velikom broju parametara (npr. profil rizičnosti, stupanj solventnosti, profitabilnost, očekivani budući trendovi)
- previsoke razine tolerancije na rizik likvidnosti.

C.4.1 Izloženost riziku

Rizik likvidnosti prema prethodno navedenoj definiciji nije eksplicitno uključen u standardnu formulu, ali je njegov utjecaj u Društvu detaljno analiziran u procesu ORSA.

Praćenje i mjerenje rizika likvidnosti Društva redovno se provodi. Praćenjem očekivanih novčanih priljeva i odljeva omogućeno je spriječavanje potencijalnih poteškoća povezanih s likvidnošću.

U slučaju kratkoročnog povećanja potrebe za likvidnim sredstvima Društvo može lako unovčiti dio svoje visokolikvidne imovine.

Društvo vodi brigu da se udjeli u fondovima za životna osiguranja kod kojih ugovoratelj snosi rizik ulaganja u slučaju potrebe mogu u velikoj mjeri lako i brzo unovčiti.

Na temelju prethodno navedenoga rizik likvidnosti Društva klasificira se kao vrlo nizak, te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.4.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta rizika likvidnosti Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.4.3 Smanjenje rizika

U području upravljanja rizikom likvidnosti koriste se interne mjere smanjenja rizika (kroz redovito praćenje likvidnosti), te nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.4.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4.

C.4.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost ovog rizika se testira primjenom slijedećeg scenarija:

- „Lapse mass“ (vjerojatnosti masovnog storna 40% profitabilnih ugovora)

Uspoređene su najbolje procjene novčanih tokova izlaznoga scenarija s onima iz scenarija Solventnosti II i analizirana je promjena tih novčanih tokova, iz čega je proizašao zaključak da najveća negativna promjena za Društvo nastupa u scenariju „lapse mass“. Rezultati su pokazali da bi pod pretpostavkom odustanka 40% ugovora profitabilnih za Društvo u sljedećoj godini, imovina za pokriće matematičke pričuve bila dostatna da se osigura potrebna likvidnost.

Rezultat analize pokazuje kako postoje i dostatna usklađenost imovine i obveza i odgovarajuća likvidnost.

Rizik likvidnosti Društva stoga se klasificira kao vrlo nizak, te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.5 Operativni rizik

Pod **operativnim rizikom** podrazumijeva se rizik gubitka koji nastaje zbog neodgovarajućih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi ili sustava ili iz vanjskih događaja. Pri definiranju operativnog rizika važno je naglasiti da on obuhvaća pravne rizike, ali isključuje rizike koji proizlaze iz strateških odluka, te rizika reputacije. Tipični operativni rizici su prekid poslovanja uslijed pada informatičkog sustava. Nadalje, česti primjeri operativnog rizika su prekidi poslovanja prouzročeni požarom, eksplozijom ili poplavom, pri čemu je nastavak poslovanja prilično ili u potpunosti onemogućen. Osim toga, pod operativnim rizikom podrazumijevaju se i štete prouzročene namjernim prijevarama, pogreškama u svakodnevnom poslovanju ili nekom drugom pogreškom uzrokovanom ljudskim faktorom.

Operativni rizici nisu jednostavni za identificiranje i mjerenje kao neke druge vrste rizika, te stoga Društvo posebnu pozornost usmjerava na identificiranje potencijalnih manifestacija ovoga rizika i uzima ih u obzir na sveobuhvatan način.

C.5.1 Izloženost riziku

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema odredbama standardne formule na dan 31.12.2019. iznosi 16.902 tisuća kuna, a određuje se kao funkcija zarađenih premija, tehničkih pričuva te troškova vezanih za unit-linked proizvode.

Za isto razdoblje prošle godine kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosio je 15.404 tisuće kuna, što znači da je u tekućem razdoblju povećan za 9,7%. To povećanje rezultat je porasta zarađene premije i pričuva u 2019. godini.

Prilikom identificiranja i vrednovanja operativnih rizika u Društvu koriste se procjene internih stručnjaka za predmetno područje uz pomoć Delphi-metode, pri čemu su predmetni rizici zbog lakšeg identificiranja i praćenja podijeljeni na više kategorija.

Društvo rješava pritužbe od strane klijenata u najkraćem mogućem roku na način koji je propisan internim Pravilnikom o pritužbama.

Prilikom vrednovanja operativnih rizika naglasak nije isključivo na kvantifikaciji posljedica, nego i na razvoju odgovarajućih mjera za rano otkrivanje opasnosti i prevenciju, te kontrolu njihovih posljedica (pogledati C.5.3.).

Društvo je izvršilo prijenos poslova računalne obrade podataka, poslova ulaganja te poslove administriranja reosiguranja na matično društvo GRAWE AG (pogledati točku B.7.). Rizici koji proizlaze iz izdvajanja poslova redovito se i na primjeren način prate i nadziru.

C.5.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta operativnih rizika Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.5.3 Smanjenje rizika

Smanjenje potencijalnih operativnih rizika moguće je kroz odgovarajuće planove upravljanja kontinuitetom poslovanja, Plan oporavka od katastrofe („disaster recovery plan“) za IT i sl.

Plan upravljanja kontinuitetom poslovanja uspostavljen je u Društvu već dugi niz godina. Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Narušavanje ili prekid poslovanja mogu imati različite uzroke. Stoga je važno izraditi što detaljnije scenarije onih događaja čiji se nastup čini mogućim i/ili vjerojatnim.

Osim zakonski predviđenih zaštita od potencijalnih katastrofa Društvo je u svojim mjerama predvidjelo i procese i postupke koji se provode kao prevencija, te koji će u slučaju stvarnog nastanka rizika osigurati najbolje moguće upravljanje situacijom i umanjiti potencijalnu štetu.

Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Dodatna mjera za smanjenje operativnog rizika su i mehanizmi za sprječavanje prijevara kao i učinkovit sustav internih kontrola. Za dio poslovanja koji obuhvaća novčane transakcije uspostavljeni su strogi interni propisi i kontrole. Učinkovitost planova za slučaj izvandrednih okolnosti poslovanja, kao i sustav internih kontrola redovito se provjeravaju.

Zahvaljujući prethodno opisanim mjerama, Društvo u prošlosti nije zabilježilo realizaciju nekog od operativnih rizika u značajnijoj mjeri.

C.5.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4. i nema utjecaj na operativne rizike.

C.5.5 Osjetljivost rizika

U planovima za slučaj izvanrednih okolnosti definirani su ključni procesi Društva koji mogu utjecati na operativni rizik. Definirani su „worst-case“ scenariji za koje je procijenjeno da uz određenu vjerojatnost mogu nastupiti u Društvu, kao npr. pad IT-sustava ili požar. U tom smislu, u planovima za slučaj izvanrednih okolnosti uzima se u obzir da npr. kroz određeno vremensko razdoblje veći broj radnika neće biti na raspolaganju ili da će pristup poslovnim prostorijama Društva biti otežan ili ograničen. Primjerenost opisanih scenarija kao i njihove temeljne pretpostavke preispituju se minimalno jednom godišnje.

C.6 Ostali značajni rizici

U Društvu su dodatno identificirani sljedeći rizici koji se kontinuirano prate:

- strateški rizici,
- reputacijski rizici,
- rizici upravljanja imovinom i obvezama (ALM) (pogledati točku C.2.5).

Predmetni rizici nisu eksplicitno navedeni u standardnoj formuli. Prilikom provedbe procesa ORSA ovi rizici nisu identificirani kao značajni.

Potreba uključivanja novih rizika i/ili potreba za izmjenama u postojećem profilu rizičnosti može se vrlo lako prepoznati uz pomoć redovnih kvartalnih izvještaja o rizicima koji su se materijalizirali i izvještaja o potencijalnim rizicima, te uz pomoć izvanrednih izvještaja o rizicima. Na taj način osigurano je pravovremeno reagiranje i implementacija odgovarajućih mjera smanjenja rizika. Kao što je to već prethodno u izvještaju navedeno, izmjene u profilu rizičnosti mogu dovesti i do izmjena u poslovnoj strategiji i u strategiji upravljanja rizicima.

C.6.1 Izloženost riziku

Eksplicitno kvantitativno vrednovanje strateških rizika i reputacijskih rizika je teško izvedivo. Njihovo vrednovanje se u Društvu temelji na procjeni stručnjaka za relevantna područja poslovanja. U dosadašnjoj praksi se strateški i reputacijski rizici u Društvu nisu pokazali kao materijalno značajni.

Vrednovanje rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM) provodi se kroz testove otpornosti (pogledati C.2.5). Rezultati provedenih testova pokazuju da Društvo raspolaže dovoljnom količinom vlastitih sredstava i u uvjetima otežanih uvjeta poslovanja.

C.6.2 Koncentracija rizika

Nije zabilježena koncentracija ostalih značajnih rizika.

C.6.3 Smanjenje rizika

Donošenju strateških odluka prethodi provođenje i analiza primjerenih scenarija.

C.6.4 Osjetljivost rizika

Pomoću opisanih mjera, posebno rezultata procesa ORSA i drugih analiza realiziranih rizika, moguće je pravovremeno prepoznavanje neželjenih utjecaja strateških odluka i primjereno reagiranje u svrhu izbjegavanja negativnih posljedica.

C.7 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na profil rizičnosti opisane su u prethodnim točkama.

D. VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Za bilancu za potrebe solventnosti imovinu i obveze treba vrednovati kako slijedi:

- imovina se vrednuje po iznosu za koji bi se ona mogla razmijeniti između dobro obaviještenih, voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima;
- obveze se vrednuju po iznosu za koji bi se one mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima.

Vrednovanje imovine i obveza Društva u svrhu izrade bilance s tržišnim vrijednostima temelji se na pretpostavci trajnosti poslovanja („going-concern“). Poštuje se načelo zasebnog vrednovanja.

Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s MSFI-em o čemu je i neovisni revizor dao svoje pozitivno mišljenje.

Prilikom agregiranja imovine i obveza u značajne kategorije radi opisivanja osnovice vrednovanja koja je na njih primijenjena, razmotrena je priroda, funkcija, rizičnost i značajnost imovine te su korištene isključivo kategorije obrasca bilance prema Direktivi Solventnost II kako je definirano u provedbenom tehničkom standardu u pogledu procedura, formata i obrazaca izvješća o solventnosti i financijskom stanju.

U tablici *Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u* usporedno je prikazana tržišna vrijednost imovine i obveza i vrijednost iskazana u godišnjim financijskim izvještajima na 31.12.2019.

Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI

Imovina	na 31. prosinca 2018. u tis. kn			na 31. prosinca 2019. u tis. kn		
	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju
Razgraničeni troškovi pribave	-	5.612	- 5.612	-	6.729	- 6.729
Nematerijalna imovina	-	147	- 147	-	136	- 136
Odgođena porezna imovina	17.760	790	16.970	50.935	-	50.935
Višak mirovinskih naknada	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	61.970	44.678	17.292	61.226	41.295	19.931
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	3.445.326	3.374.746	70.580	3.697.454	3.647.610	49.844
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	121.388	97.126	24.262	127.240	94.079	33.161
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	106.346	101.748	4.598	129.480	119.748	9.732
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni</i>	-	-	-	-	-	-
Obveznice	3.085.533	3.043.813	41.720	3.277.251	3.270.301	6.950
<i>Državne obveznice</i>	3.085.533	3.043.813	41.720	3.267.531	3.260.581	6.950
<i>Korporativne obveznice</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Strukturirani dužnički instrumenti</i>	-	-	-	9.720	9.720	-
Osigurani vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
Subjekti za zajednička ulaganja	127.571	127.571	-	158.986	158.986	-
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	4.488	4.488	-	4.496	4.496	-
Ostala ulaganja	-	-	-	-	-	-
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	70.137	70.137	-	87.735	87.735	-
Kredit i hipoteke	26.599	26.599	-	24.355	24.355	-
Kredit na temelju police	13.516	13.516	-	13.565	13.565	-
Kredit i hipoteke pojedincima	171	171	-	52	52	-
Ostali kredit i hipoteke	12.912	12.912	-	10.738	10.738	-
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	- 6.306	66.374	- 72.680	- 2.350	78.122	- 80.472
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	- 3.888	65.784	- 69.672	92	77.486	- 77.394
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	6.936	48.711	- 41.775	10.220	59.842	- 49.622
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	- 10.825	17.073	- 27.898	- 10.128	17.644	- 27.772
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	- 2.350	590	- 2.940	- 2.373	636	- 3.009
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	-	-	-	-	-	-
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	- 2.350	590	- 2.940	- 2.373	636	- 3.009
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	- 68	-	- 68	- 69	-	- 69
Depoziti kod cedenata	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od osiguranja i posrednika	3.720	16.792	- 13.072	4.541	18.004	- 13.463
Potraživanja od reosiguranja	64	64	-	1.398	1.398	-
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	6.901	6.901	-	6.743	6.743	-
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	-	-	-	-	-	-
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	-	-	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	32.868	32.868	-	38.879	38.879	-
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	1.149	1.149	-	1.090	1.090	-
Ukupna imovina	3.660.188	3.646.857	13.331	3.972.006	3.952.094	19.912

Obveze	na 31. prosinca 2018. u tis. kn			na 31. prosinca 2019. u tis. kn		
	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	161.772	303.038	- 141.266	182.411	330.984	- 148.573
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	167.202	248.783	- 81.581	182.950	274.442	- 91.492
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	159.306	-	159.306	169.851	-	169.851
Dodatak za rizik	7.896	-	7.896	13.099	-	13.099
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	- 5.430	54.255	- 59.685	- 539	56.542	- 57.081
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	- 8.980	-	8.980	- 4.428	-	4.428
Dodatak za rizik	3.550	-	3.550	3.889	-	3.889
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.434.189	2.472.697	- 38.508	2.673.781	2.491.606	182.175
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	-	-	-	-	-	-
Dodatak za rizik	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.434.189	2.472.697	- 38.508	2.673.781	2.491.606	182.175
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	2.397.257	-	2.397.257	2.638.819	-	2.638.819
Dodatak za rizik	36.932	-	36.932	34.962	-	34.962
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	75.169	68.012	7.157	81.426	85.399	- 3.973
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	73.602	-	73.602	78.486	-	78.486
Dodatak za rizik	1.567	-	1.567	2.940	-	2.940
Ostale tehničke pričuve	-	-	-	-	-	-
Nepredviđene obveze	-	-	-	-	-	-
Pričuve osim tehničkih pričuva	1.670	1.670	-	1.377	1.377	-
Obveze za mirovine	-	-	-	-	-	-
Depoziti reosiguratelja	-	-	-	-	-	-
Odgođene porezne obveze	47.349	48.180	- 831	38.266	86.332	- 48.066
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Obveze prema osiguranju i posrednicima	11.797	11.797	-	11.882	11.882	-
Obveze prema reosiguranju	8.272	8.272	-	9.379	9.379	-
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	12.479	12.479	-	14.885	14.885	-
Podređene obveze	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	8.739	8.739	-	11.546	11.546	-
Ukupne obveze	2.761.436	2.934.885	- 173.449	3.024.953	3.043.390	- 18.437
Višak imovine nad obvezama	898.752	711.973	186.779	947.053	908.704	38.349

Tablica 15: Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u

Najznačajnije razlike u bilanci za potrebe solventnosti i godišnjih financijskih izvještaja su:

	Tržišna bilanca za Solventnost II	Godišnji financijski izvještaji
Zainteresirane strane	Agencija, druga društva za osiguranje, rejting agencije, ugovaratelji osiguranja	vjerovnici, Agencija, druga društva za osiguranje, poslovni partneri
Općenito	vrednovanje po tržišnim cijenama	primjena MRS/MSFI-a
	realistične pretpostavke	oprezne pretpostavke
	nema tihih pričuva	tihe pričuve su moguće kao posljedica procjene imovine
	regulirano uredbama i tehničkim specifikacijama	regulirano zakonom i MRS/MSFI-em

Tablica 16: Pregled najznačajnijih razlika

D.1 Imovina

D.1.1 Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine

Sljedeći tabelarni prikaz usporedno prikazuje načine vrednovanja pojedine klase imovine prema važećim odredbama MRS/ MSFI-a i prema zahtjevima Solventnosti II.

Bilančna pozicija	Vrednovanje prema Solventnosti II	Vrednovanje prema MRS/MSFI
goodwill	Goodwill se vrednuje kao da je bez vrijednosti.	Trošak stjecanja umanjen za amortizaciju.
ostala nematerijalna imovina	Vrednuje se kao da je bez vrijednosti, osim ako se nematerijalna imovina može zasebno prodati te se može dokazati postojanje aktivnog tržišta za tu imovinu.	MRS 38: model troška nabave
imovina za pokriće pričuva za mirovinu	Društvo nema ovu vrstu imovine.Tržišna vrijednost.	Društvo nema ovu vrstu imovine.Tržišna vrijednost.
porezna imovina	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti prema Solventnosti II i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza.Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza.Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.
zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	oprema: troškovni model vrednovanja zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se	oprema: troškovni model vrednovanja. zemljišta i građevinski objekti: MRS16.33-troškovni model vrednovanja

	postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	Usklađenje vrijednosti kod pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	Zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	Zemljišta i građevinski objekti: MRS 40.56- troškovni model vrednovanja Usklađenje vrijednosti kod znatnijeg pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
dionice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	MSFI 13 i MRS 39
obveznice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	MRS 39 Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.
udjeli u investicijskim fondovima	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.
izvedeni financijski instrumenti	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.
depoziti	Tržišna vrijednost. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	Trošak stjecanja. Vrijednost uključuje razgraničene kamate.
ostala ulaganja	Vrednovanje prema članku 229. DU.	Model troška.
ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna cijena na aktivnom tržištu, MSFI 13.
zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Početno vrednovanje: trošak stjecanja Slijedeće vrednovanje: po amortiziranom trošku
potraživanja iz poslova osiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti
potraživanja iz poslova reosiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.
ostala potraživanja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.

vlastite dionice	Društvo nema ovu vrstu imovine.	Društvo nema ovu vrstu imovine.
upisani a neplaćeni kapital	Društvo nema ovu vrstu imovine	Društvo nema ovu vrstu imovine.
novac u banci i blagajni	Tržišna vrijednost.	Nominalna vrijednost.
ostala imovine	Tržišna vrijednost.	Nominalna vrijednost.

Tablica 17: Metode vrednovanja imovine

D.1.2 Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine

D.1.2.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti.

S obzirom da se nematerijalna imovina ne može zasebno prodati te da se ne može dokazati postojanje vrijednosti uporabom ponuđenih tržišnih cijena na aktivnim tržištima za istu ili sličnu imovinu, vrijednost iste za potrebe solventnosti iznosi nula.

U financijskim izvještajima Društva na 31. prosinca 2019. nematerijalna imovina je iskazana u iznosu od 135 tisuća kuna (2018.: 146 tis. kn).

D.1.2.2 Odgođena porezna imovina

Društvo evidentira i vrednuje odgođene poreze za svu imovinu i obveze uključujući prijenos poreznog gubitka.

Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u bilanci prema fer vrijednostima i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza.

Odgođena porezna imovina smije se priznati samo ako postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti raspoloživa oporeziva dobit za koju će se odgođena porezna imovina moći iskoristiti, s time da se vodi računa o svim eventualnim pravnim i upravnim propisima o vremenskom ograničenju za prijenos neiskorištenih poreznih olakšica ili prijenos neiskorištenih poreznih gubitaka.

Trajne razlike ne rezultiraju prema MRS 12 odgođenom poreznom imovinom ili obvezom i stoga se ne uzimaju u obzir u bilanci prema fer vrijednostima.

U 2019. primijenjena je porezna stopa od 18% (2018.: 18%).

Društvo pripisuje pozitivnu vrijednost odgođenoj poreznoj imovini i očekuje da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za iskorištavanje odbitnih privremenih razlika.

Odgođena porezna imovina u bilanci prema fer vrijednosti iznosi 50.935 tisuća kuna (2018: 17.760 tis. kn). U godišnjim financijskim izvješćima za 2019. nema iskazane odgođene porezne imovine. (2018.: 790 tis. kn).

Odgođena porezna imovina u bilanci prema fer vrijednosti rezultat je razlika knjigovodstvene i fer vrijednosti na poziciji tehničkih pričuva, iznosa koji se mogu naplatiti temeljem ugovora o reosiguranju, razgraničenih troškova pribave, nematerijalne imovine i potraživanja od osiguranja.

D.1.2.3 Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine

Društvo nema ovu vrstu imovine i obveza.

D.1.2.4 Zemljišta, građevinski objekti i oprema

U bilanci prema fer vrijednosti iskazane su tržišne vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova.

Fer vrijednosti nekretnine utvrđena je temeljem procjene angažiranih neovisnih procjenitelja.

U godišnjim financijskim izvještajima zemljišta i građevinski objekti vrednovani su po početnom trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Umanjenje vrijednosti provodi se kada je tržišna vrijednost manja od knjigovodstvene.

Oprema se vrednuje po trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Ista vrijednost je iskazana i u bilanci prema fer vrijednosti.

D.1.2.5 Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. iznosi 19.932 tisuće kuna (2018.: 17.292 tis. kn).

D.1.2.6 Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. iznosi 33.162 tisuće kuna (2018.: 24.262 tis. kn).

D.1.2.7 Ulaganja u podružnice i pridružena Društva

Vrednovanje udjela u povezanim poduzećima za potrebe solventnosti vrši se primjenom tržišnih cijena. Tržišna vrijednost određuje se primjenom prilagođene metode udjela.

Povezana poduzeća ne kotiraju na burzi.

Ako udjele u povezanim poduzećima nije moguće vrednovati prilagođenom metodom udjela, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti iz bilance prema MRS-u.

Knjigovodstvena vrijednost udjela na 31. prosinca 2019. niža je od tržišne vrijednosti utvrđene procjenom za 9.732 tisuća kuna (2018.: 4.598 tis. kn).

Društvo je 100% vlasnik udjela u društvima GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i GRAWE SOLUTIONS d.o.o.

Tržišna vrijednost udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. iznosi 111.480,4 tisuće kuna. Knjigovodstvena vrijednost iznosi 101.747,9 tisuća kuna.

Tržišna vrijednost udjela u društvu GRAWE SOLUTIONS d.o.o. iznosi 18.000,0 tisuća kuna i jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti.

D.1.2.8 Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima

U godišnjim financijskim izvještajima ulaganja u dionice, obveznice i investicijske fondove se raščlanjuju u kategorije prema MRS-u 39 koji ujedno i regulira način vrednovanja.

Tržišna vrijednost jednaka je fer vrijednosti u trenutku vrednovanja.

Fer vrijednost investicijskih fondova izračunava se primjenom cijene udjela objavljene od strane društava za upravljanje investicijskim fondovima.

Obveznice kotiraju na aktivnim tržištima.

Fer vrijednost obveznica kojima se trguje u Republici Hrvatskoj utvrđuje se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

Fer vrijednost obveznica kojima se trguje u na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije utvrđuje se primjenom cijene koje je službeno uvrštena na financijsko – informacijskom servisu Bloomberg.

Razlika vrijednosti obveznica vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti na 31. prosinca 2019. i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima iznosi 6.950 tisuća kuna (2018: 41.720 tis. kn).

U 2019. Društvo je realiziralo prodajom odnosno istekom značajan dio portfelja obveznica koje su vrednovane kao imovina koja se drži do dospelja. Pošto se struktura portfelja promijenila i u portfelju prevladavaju obveznice koje se vrednuju kao raspoložive za prodaju, a njihova knjigovodstvena vrijednost je jednaka tržišnoj vrijednosti, smanjila se i razlika između tržišne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti obveznica na dan 31.12.2019.

D.1.2.9 Strukturirani financijski proizvodi

Strukturirani financijski proizvodi su financijski instrumenti čije vrijednosti ovise o cijenama temeljnog financijskog instrumenta i vrednuju se prema tržišnoj vrijednosti.

Tržišna vrijednost jednaka je fer vrijednosti u trenutku vrednovanja.

Fer vrijednost strukturiranih financijskih proizvoda kojima se trguje u na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije utvrđuje se primjenom cijene koje je službeno uvrštena na financijsko – informacijskom servisu Bloomberg.

D.1.2.10 Izvedeni financijski instrumenti

Izvedeni financijski instrument (derivativ) je financijski instrument čija vrijednost ovisi o budućim cijenama i tečajevima robe, drugih financijskih instrumenata i drugih tržišno ovisnih referentnih vrijednosti.

Kao moguće osnovne varijable derivativa („underlying“) pojavljuju se kamatne stope, cijene financijskog instrumenta, tečaj stranih valuta, kreditni rejting, kreditni indeks, odnosno neke druge nefinancijske varijable.

Fer vrijednost ove imovine odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja sukladno MRS-u 39. Na 31. prosinca 2019. Društvo ne posjeduje financijsku imovinu u obliku izvedenih financijskih instrumenata.

D.1.2.11 Depoziti

Fer vrijednost depozita odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.12 Ostala ulaganja

Fer vrijednost ostalih ulaganja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.13 Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja vrednuju se po tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost odgovara objavljenoj vrijednosti udjela na dan bilance. Fer vrijednost ove imovine za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.14 Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama

Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama vrednuju se početno po trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku. Tako utvrđena knjigovodstvena vrijednost smatra se fer vrijednošću za potrebe solventnosti.

D.1.2.15 Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Vrednovanje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama detaljnije je objašnjeno u točki D.2.3.

D.1.2.16 Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja obuhvaćaju dospjela potraživanja od ugovaratelja osiguranja i potraživanja od zastupnika.

Fer vrijednost dospjelih potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.17 Potraživanja iz reosiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja odnose se na potraživanja iz predanih poslova reosiguranja. Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.18 Ostala potraživanja

Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.19 Vlastite dionice

Društvo nema vlastite dionice.

D.1.2.20 Uplaćeni neupisani kapital

Društvo nema uplaćeni neupisani kapital.

D.1.2.21 Novčana sredstva u banci i blagajni

Fer vrijednost novčanih sredstava odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima. Novčana sredstva nominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke važećeg na taj dan.

D.1.2.22 Ostala imovina

Ostala imovina sadrži potraživanja iz internih odnosa, razgraničene troškove, imovinu namijenjenu prodaji i ostalu imovinu koja nije iskazana na drugim pozicijama. Interna potraživanja i obveze se u skupnoj bilanci za potrebe Solventnosti II saldiraju. Fer vrijednost navedenih stavki odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.1.3.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti. Ne može se utvrditi postojanje aktivnog tržišta za nematerijalnu imovinu.

D.1.3.2 Modeli vrednovanja financijske imovine

Fer vrijednost dionice, strukturiranih financijskih instrumenata i udjela u fondovima za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.1.3.2.1 Cijene na aktivnom tržištu

Tržišna vrijednost financijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene na burzi na dan bilance.

Definicija aktivnog tržišta

Aktivno tržište je prema definiciji iz MSFI-a 13 (Dodatak A) tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom, odnosno predmetnim obvezama dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama. Pri tome su proizvodi kojima se trguje na tržištu homogeni, voljni kupci i prodavatelji mogu se u pravilu pronaći u svakom trenutku, a cijene su javnosti na raspolaganju.

Smatra se da neki financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su cijene po kojima kotira lako i redovito dostupne i ako se te cijene stvarno i redovito mogu postići u tzv. „at an arm's length-transactions“.

Mali volumen trgovanja, mali broj transakcija i širenje raspona između kupovnog i prodajnog tečaja vrijednosnica („spread“) načelno upućuju na nepostojanje aktivnog tržišta.

D.1.3.2.2 Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine

Ako tržišne cijene za jednaku imovinu nisu dostupne, vrednovanje se vrši korištenjem tržišnih cijena na aktivnim tržištima za sličnu imovinu i obveze.

D.1.3.2.3 Vrednovanje po modelu

U slučaju nedostupnosti tržišnih cijena na aktivnim tržištima rabe se alternativne metode vrednovanja. Prilikom primjene alternativnih metoda vrednovanja Društvo upotrebljava tehnike vrednovanja usklađene s tržišnim pristupom, pristupom prihoda ili troškovnim pristupom.

Tržišni pristup – koriste se cijene i druge značajne informacije o tržišnim transakcijama koje uključuju iste ili usporedive financijske instrumente.

Troškovni pristup – odražava iznos koji bi trenutačno bio potreban kako bi se nadomjestio kapacitet imovine.

Prihodovni pristup – diskontiranje budućih iznosa novčanih tokova ili prihoda i troškova na sadašnju vrijednost uz uvažavanje trenutačnih tržišnih očekivanja o tim budućim iznosima.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospjeća održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Računu dobiti i gubitka.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugotrajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- pad vrijednosti veći od 20% tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- smanjenje vrijednosti za više od 40% na dan bilance.

Sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostatne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (engl. loss event) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

D.1.3.3 Ugovori o leasingu

Društvo nema ugovore o leasingu.

D.1.3.4 Odgođena porezna imovina i obveze

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug i jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

D.1.3.5 Procjene, pretpostavke i prosudbe kod vrednovanja imovine

Tijekom 2019. godine u Društvu nije bilo značajnijih promjena procjena ili korištenih osnovica za priznavanje i vrednovanje imovine. Pretpostavke i prosudbe uključujući one o budućim i drugim velikim izvorima nesigurnosti procjena osim prethodno navedenih kod opisa pojedine kategorije imovine ponajviše se odnose na vrednovanje nekretnina i financijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište, a koje uključuje tehnike vrednovanja diskontiranim novčanim tokom i ostale metode u kojima se koriste značajni parametri direktno ili indirektno mjerljivi s tržišta.

Društvo u najvećoj mjeri nastoji koristiti dostupne tržišne podatke.

Fer vrijednost nekretnina određuju neovisni procjenitelji s odgovarajućim profesionalnim kvalifikacijama kako je prethodno opisano za nekretnine.

Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su primjereni u danim uvjetima i dostupni na datum izrade izvještaja.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju.

Informacije o kriterijima korištenima za ocjenjivanje jesu li tržišta aktivna te alternativnim metode vrednovanja su dodatno opisana u poglavlju D4. Alternativne metode vrednovanja.

D.2 Tehničke pričuve

Tehničke pričuve predstavljaju tržišnu vrijednost obveza Društva prema ugovarateljima osiguranja i računaju se prema aktuarskim principima. Tehničke pričuve u skupu regulative Solventnost II sastoje se od najbolje procjene i dodatka za rizik. Najbolja procjena tehničkih pričuva utvrđena je na bruto osnovi bez umanjjenja za naknade iz reosiguranja. Najbolja procjena za naknade iz reosiguranja vrednuje se zasebno. Tehničke pričuve se računaju odvojeno za životno i neživotno osiguranje, pri čemu se najbolja procjena za neživotna osiguranja sastoji od premijske pričuve i pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve. Tehničke pričuve se računaju na razini homogenih grupa rizika, a minimalno po poslovnim linijama (LoB) propisanim Delegiranom uredbom 2015/35.

D.2.1 Neživotno osiguranje

D.2.1.1 Premijska pričuva

D.2.1.1.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena premijske pričuve računa se iz očekivanih budućih tokova novca po već preuzetim obvezama osiguravatelja za događaje koji još nisu nastali. Premijska pričuva sadrži buduće premijske prihode umanjene za buduće troškove i naknade.

Budući premijski prihodi se procjenjuju prema poslovnim linijama za cijelo trajanje osiguranja uz odgovarajuće ograničenje ugovora uzimajući pri tom u obzir izlaske iz portfelja zbog raskida ugovora. Zbog ograničenja ugovora samo se u poslovnoj liniji osiguranja zaštite prihoda većina ugovora može promatrati kao višegodišnja, pa se buduće premije mogu predvidjeti i interpretirati kao tokovi novca. Zbog isteklih ugovora i otkaza portfelj ugovora se tokom vremena smanjuje. Za ostale poslovne linije premijski prihod se temelji na obvezama unutar ograničenja ugovora, odnosno najviše do isteka godine dana od dana dospjeća plaćanja prve nenaplaćene premije. Portfelj se ne smanjuje postepeno kroz godine, već se pretpostavlja da će svi ugovori biti raskinuti unutar godine dana te se obračun pričuve temelji na jednogodišnjem premijskom volumenu.

Tokovi novca budućih premijskih prihoda oduzimaju se od financijskih rashoda u obliku budućih troškova i plaćanja za očekivane štete. Budući troškovi i štete obračunavaju se iz premije uz pomoć stopa šteta i troškova. Stope troškova se procjenjuju prema podacima iz Odjela za upravljanje rizicima i kontroling. Stope šteta odabire stručnjak između četiri varijante (prosječne stopa šteta iz najbolje procjene i ISD-a, te stope šteta tekućih razdoblja iz najbolje procjene i ISD-a), a na temelju provedenih usporednih izračuna i usporedbe s iskustvom prethodnog razdoblja. Diskontiranjem takvih tokova novca prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa koju izdaje EIOPA dobije se premijska pričuva. Pričuva se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjjenja rizika kroz reosiguranje.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.			31.12.2019.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	487	258	229	963	782	181
2	Osiguranje zaštite prihoda	-31.844	-17.530	-14.314	-28.519	-14.746	-13.773
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	20.628	19.388	1.240	22.030	21.270	761
5	Ostala osig. motornih vozila	7.378	7.518	-139	10.600	11.034	-434
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.535	1.504	31	1.309	899	411
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	747	4.036	-3.290	5.082	6.034	-952
8	Ostala osig. od odgovornosti	377	222	155	629	352	277
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	143	234	-91	296	404	-108
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	-184	112	-295	15	334	-319
Ukupno neživot		-732	15.742	-16.474	12.406	26.363	-13.957

Tablica 18: Premijska pričuva neživotnih osiguranja

Premijska pričuva bilježi rast u odnosu na prethodno razdoblje po svim poslovnim linijama zbog promjene pretpostavki (stopa šteta) odnosno povećanja premijskog volumena. Značajnije promjene dolaze iz sljedećih poslovnij linija:

- u poslovnim linijama osiguranja od odgovornosti za uporabu motornih vozila i ostalih osiguranja motornih vozila zbog povećanja portfelja i premijskog volumena,
- u poslovnoj liniji osiguranje od požara, oluje i ostala osiguranja imovine dvije velike štete iz 2019. godine povećavaju stopu šteta kojom se procijenjuju budući rashodi po štetnim događajima,
- u poslovnoj liniji osiguranje zaštite prihoda dolazi do povećanja stope šteta, te krivulja kamatnih stopa ima utjecaj na ovu poslovnu liniju.

D.2.1.1.2 Korištene pretpostavke

U obračunu najbolje procjene premijske pričuve korištene su pretpostavke o kretanju bezrizične krivulje kamatnih stopa, o stopi troškova i šteta, te o stopi odustanka u poslovnoj liniji 2 temeljene na iskustvu prethodnih godina. Najveći utjecaj na visinu premijske pričuve imaju pretpostavke o stopi šteta i troškova.

U tablici niže prikazana je pretpostavljena stopa šteta. Kod većih poslovnih linija stopa šteta u odnosu na prošlo razdoblje bilježi značajnija odstupanja u poslovnoj liniji osiguranje zaštite prihoda i osiguranje od požara, oluje i ostala osiguranja imovine.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.		31.12.2019.	
		Bruto	Neto	Bruto	Neto
1	Osiguranje medicinskih troškova	56,5%	51,7%	58,3%	54,9%
2	Osiguranje zaštite prihoda	14,2%	12,4%	16,7%	15,7%
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	53,7%	49,3%	54,5%	50,1%
5	Ostala osig. motornih vozila	74,3%	77,0%	73,4%	76,2%
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	68,9%	66,0%	67,7%	34,1%
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine - oluja	57,2%	70,2%	60,3%	71,0%
	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine - ostalo	35,9%	40,0%	44,3%	46,7%
8	Ostala osig. od odgovornosti	39,4%	32,7%	44,2%	38,8%
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	11,3%	15,1%	14,9%	19,0%
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	32,5%	39,6%	39,6%	52,7%

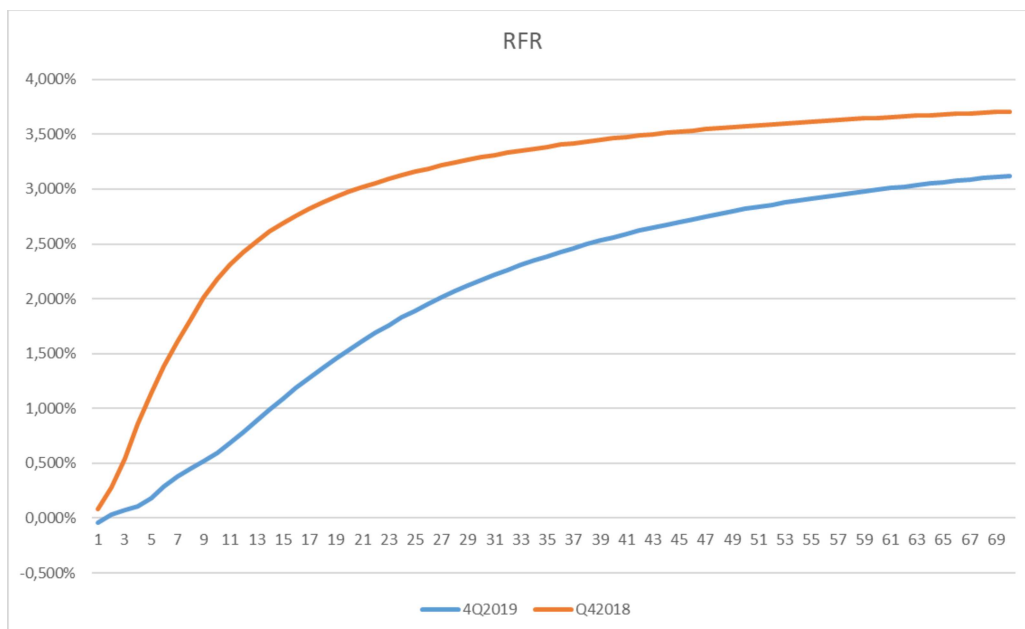
Tablica 19: Pretpostavljena stopa šteta

Stopa troškova se pretpostavlja u istom iznosu za sve poslovne linije, bruto i neto. U odnosu na prethodno razdoblje bruto stopa se smanjila, dok se neto stopa povećala kako je prikazano u tablici:

Stopa troškova	31.12.2018		31.12.2019	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Neživotno osiguranje	31,8%	31,0%	30,9%	32,2%

Tablica 20: Pretpostavljena stopa troškova

Bezrizična krivulja kamatnih stopa u 2019. godini bilježi značajni pad u odnosu na krivulju iz prethodnog razdoblja. Takvo kretanje krivulje kamatnih stopa uzrokuje porast pričuve.

Tablica 21: Prikaz kretanja bezrizične krivulje kamatnih stopa

D.2.1.2 Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve

D.2.1.2.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve računa se iz očekivanih budućih tokova novca za obveze proizašle iz nastalih šteta. Da bi se odredili tokovi novca, za potrebe izračuna pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve promatraju se isplaćene naknade u prošlim razdobljima te se uz pomoć aktuarske metode procjenjuju buduće isplate do kraja razvoja štete. Obrazac isplata šteta iz prošlih razdoblja određuje procjenu budućih šteta. U slučaju kad šteta još nije u potpunosti završena, trenutačna isplaćena naknada je samo međustanje, a krajnje stanje, odnosno krajnja šteta treba biti procijenjena. Ti tokovi novca diskontiraju se prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa. Tako se formira sadašnja vrijednost pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve temeljem aktuarske metode. U najbolju procjenu je uključen i dodatak za ostale štete koji se sastoji od pričuva šteta koje se smatraju konačnima, pričuve za troškove obrade šteta, HUU pričuve, matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja i dodatka za rep te je umanjen za izuzete rentne štete koje se vrednuju u sklopu životnih osiguranja. Ova pričuva se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjenja rizika kroz pasivno reosiguranje. Za izračun pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve nije korištena inflacija s obzirom s na to da je ona implicitno prisutna u plaćanjima po štetama. Senzitivitet obračunatih tehničkih pričuva provjerava se uz pomoć intervala pouzdanosti.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.			31.12.2019.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	1.843	1.841	2	2.100	2.099	1
2	Osiguranje zaštite prihoda	20.534	17.275	3.259	21.029	17.565	3.464
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	103.778	103.266	512	103.068	102.677	391
5	Ostala osig. motornih vozila	3.499	3.492	8	3.800	3.799	1
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.234	211	1.023	1.196	186	1.010
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	17.583	10.943	6.640	19.220	11.192	8.028
8	Ostala osig. od odgovornosti	1.769	863	906	1.819	914	904
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	172	160	13	293	263	30
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	645	417	228	493	269	225
Ukupno neživot		151.058	138.468	12.590	153.018	138.964	14.054

Tablica 22: Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja

Porast pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve u najvećem iznosu bilježi osiguranje od požara, oluje i ostala osiguranja imovine zbog povećanja plaćenih šteta u prvoj godini razvoja štetnih događaja.

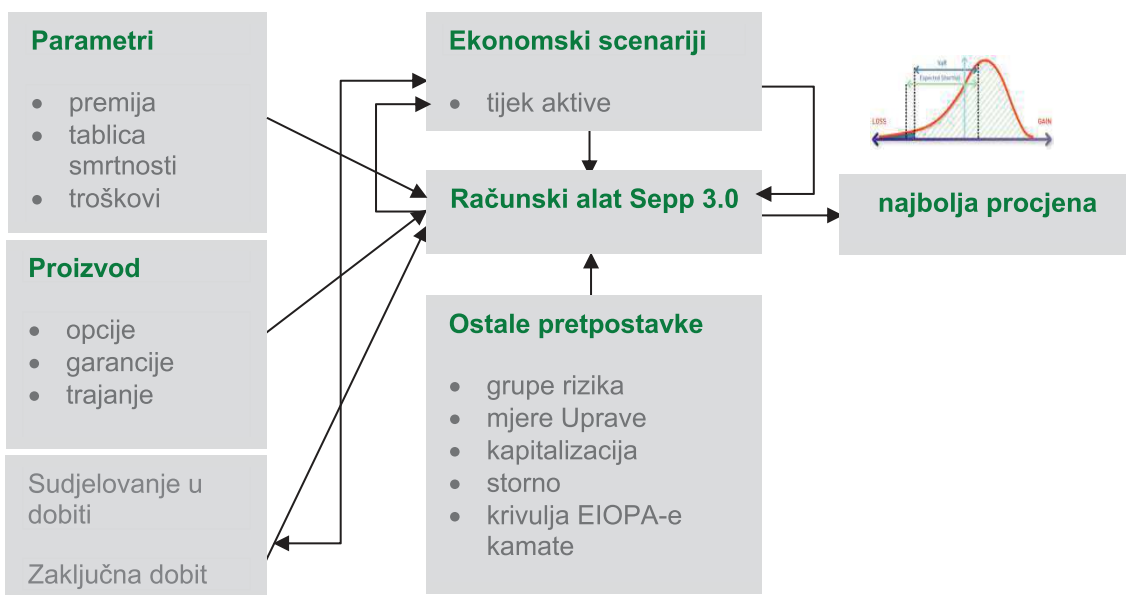
D.2.1.2.2 Korištene pretpostavke

U obračunu pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve koriste se pretpostavke o bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa koja je prokazana u Tablici 21 i objašnjena u poglavlju D.2.1.1.2. Ostale značajne pretpostavke poput monotonog rasta likvidacija šteta u kumulativnim trokutima, dovoljnog broja povijesnih informacija i formiranja budućih isplata sukladno obrascu iz prošlih godina nisu se promijenile u odnosu na prethodno razdoblje.

D.2.2 Životno osiguranje

D.2.2.1.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena pričuva životnih osiguranja određuje se za sve aktivne ugovore životnog osiguranja kao i za rente iz obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama u portfelju Društva na 31.12.2019. godine. Za te ugovore definiraju se tokovi novca (prihodi i rashodi) uz pomoć ugovorno definiranih premija i svota. Tokovi novca se dalje ponderiraju iskustvenim vjerojatnostima (smrtnosti, odustanaka, kapitalizacije). Kako bi se na kraju dobila tržišna vrijednost pričuva, takvi tokovi novca se diskontiraju bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa. Diskontirani tokovi novca se zbrajaju u najbolju procjenu. Prilikom obračuna se uzimaju u obzir i značajke pojedine tarife (kao npr. računska kamatna stopa i pravo sudjelovanja u dobiti) dogovorene kod zaključivanja ugovora. Za izračun dijela tehničke pričuve za buduće pripise dobiti koristi se stohastičko modeliranje budućih prihoda od ulaganja. Pri tome se u generatoru scenarija simulira 1.000 ekonomskih scenarija, koji u ovisnosti o mjerama Uprave rezultiraju različitim iznosima dobiti. Srednja vrijednost sadašnjih vrijednosti svih scenarija daje najbolju procjenu.

Slika 14: Shematski prikaz izračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja prema Solventnosti II

Sljedeća tablica prikazuje kretanje tehničkih pričuva životnih osiguranja u proteklom razdoblju:

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.			31.12.2019.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.407.247	2.408.308	-1.061	2.648.810	2.649.752	-942
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	73.602	73.670	-68	78.486	78.555	-69
32	Ostala osiguranja života	-27.455	-25.483	-1.972	-30.451	-28.281	-2.171
34	Rente iz neživotnih osiguranja	17.465	16.782	683	20.460	19.720	740
Ukupno život		2.470.859	2.473.277	-2.417	2.717.305	2.719.746	-2.442

Tablica 23: Tehničke pričuve životnih osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja porasle su u ukupnom iznosu u odnosu na prošlu godinu zbog utjecaja bezrizične krivulje kamatne stope. Manji utjecaj na promjenu tehničke pričuve životnih osiguranja ima i ažuriranje parametara korištenih kod izračuna tehničkih pričuva.

D.2.2.1.2 Korištene pretpostavke

Prilikom izračuna najbolje procjene korištene su pretpostavke o krivulji kamate (Tablica 21, objašnjenja u poglavlju D.2.1.1.2), vjerojatnosti isteka i kapitalizacije, iskustvenoj smrtnosti i troškovima, inflaciji i naknadama po reosiguranju.

Za procjenu vjerojatnosti isteka i kapitalizacije i u 2019. godini korišten je generalni aditivni model temeljen na trogodišnjem iskustvu.

Pretpostavka o smrtnosti obuhvaća iskustveno razdoblje od 9 godina (2018: razdoblje od 8 godina) te su tablice smrtnosti sukladno tome dopunjene i prilagođene što nije dovelo do značajnih promjena u istima.

Pretpostavka o budućim troškovima u 2019. godini temelji se na stvarnim podacima po ugovorima i na petogodišnjem iskustvu kao i u prethodnoj godini.

Pretpostavka o inflaciji nije se mijenjala u 2019. godini u odnosu na prethodno razdoblje.

Naknade iz reosiguranja se u 2019. godini obračunavaju na razini pojedinog ugovora o osiguranju temeljem pripadajućeg reosiguravateljnog ugovora.

D.2.3 Naknade iz ugovora o reosiguranju

Naknade iz ugovora o reosiguranju se u premijskoj pričuvi i pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja računaju kao razlika pričuve prije i nakon primjene reosiguranja. Metode i postupci obračuna naknada iz reosiguranja jednaki su metodama i postupcima za obračun bruto pričuve.

Tržišna vrijednost tehničkih pričuva životnih osiguranja također se računa odvojeno sa i bez udjela reosiguranja s obzirom na to da se iz obračuna mogu izdvojiti tokovi novca koji se odnose na reosiguranje kako bi se mogli odrediti iznosi koje očekujemo da će biti nadoknađeni od strane reosiguravatelja.

Naknade od reosiguranja prikazane su u tablicama 18, 22 i 23. Naknade od reosiguranja u životnim osiguranjima nisu se značajno promijenile u odnosu na prethodno razdoblje. U premijskoj pričuvi i

pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve naknade od reosiguranja se mijenjaju sukladno promjenama u izračunu bruto pričuva.

Kod izračuna udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzeta je u obzir prilagodba za rizik propasti reosiguratelja sukladno članku 61. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

D.2.4 Diskontiranje tehničkih pričuva

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju kunkskom bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za uravnoteženje nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za volatilnost nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti bezrizične prijelazne kamatne stope nisu korištene u izračunu.

D.2.5 Opis stupnjeva nesigurnosti

D.2.5.1 Neživotna osiguranja

Najbolja procjena pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve osjetljiva je na mogućnost kolebanja pričuve. Kako bi se statistički procijenila visina mogućeg kolebanja pričuve te eventualna podrezerviranost, za nediskontiranu najbolju procjenu pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve izračunava se interval pouzdanosti.

Intervali pouzdanosti pokazuju mogući raspon varijacija najboljih procjena po svim homogenim grupama rizika. Ako pretpostavimo da 99,5% svih obračunatih intervala pouzdanosti sadrži ispravni iznos pričuve za predmetne rizike, gornja granica pouzdanosti iznosi 216.674 tisuće kuna što je još uvijek manje od statutarne pričuve Društva na dan 31.12.2019. godine.

Pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve ne pokazuje značajnu osjetljivost na promjenu krivulje kamatnih stopa (promjena pričuve zbog promjene kamatnih stopa iznosi 4,0% unatoč značajnom padu krivulje kamatnih stopa koja se koristi u obračunu).

U premijskoj pričuvi nesigurnost proizlazi iz promjena u ponašanju ugovaratelja (učestalost i visina šteta, odustanci od ugovora), promjena visine troškova i promjena ekonomskog okruženja (kamatna stopa). Premijska pričuva pokazuje značajnu osjetljivost na promjenu u stopama šteta i troškova, pa promjena od +20% na ukupne stope šteta dovodi do povećanja pričuve od 12.501 tisuću kuna (2018.: 10.321 tis. kn) dok promjena od +20% na ukupne stope troškova povećava pričuvu za 11.089 tisuća kuna (2018.: 10.253 tis. kn). Premijska pričuva pokazuje određenu osjetljivost na kamatne stope, u najvećem iznosu u poslovnoj liniji 2. U odnosu na visinu pričuve u toj poslovnoj liniji, promjena kamatne

stope utječe na smanjenje pričuve od 4,0%, pa se taj iznos ne smatra značajnim. Kad bi iskazane nesigurnosti nastupile, solventna pozicija Društva ne bi bila ugrožena.

D.2.5.2 Životna osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja sadrže u obračunu dvije komponente, determinističku i simuliranu, koje treba razlikovati prilikom opisa stupnjeva nesigurnosti jer su glavni čimbenici utjecaja različiti.

a) Deterministički dio

Najbolja procjena se računa iz sljedećih glavnih parametara:

- novčani tok temeljen na ugovoru,
- vjerojatnost,
- diskontiranje.

Novčani tokovi temeljeni na ugovoru određeni su vrstom ugovora pa stoga ne podliježu značajnim nesigurnostima. Diskontna stopa po definiciji je utvrđena zadanom kamatnom krivuljom pa je ta nesigurnost povezana s vanjskim ekonomskim utjecajima. Na deterministički dio najbolje procjene najjači utjecaj ima promjena kamatne stope što se posebno vidi u protekloj godini gdje pad bezrizične krivulje kamatne stope dovodi do povećanja pričuve od 11,6%. Deterministički dio najbolje procjene ovisan je i o nesigurnostima u vezi s iskustvenim računskim osnovama (smrtnost, odustanci), ali znatno manje. Povećanje smrtnosti od 15% dovodi do povećanja pričuve za 0,2% dok povećanje vjerojatnosti odustanka za 50% povećava pričuvu za 0,5%.

b) Simulirani dio

Simulirani dio najbolje procjene osim od navedenih pretpostavki dodatno ovisi o rezultatu ulaganja, mjerama Uprave i o vrsti generatora gospodarskog scenarija ESG. Zbog tražene tržišne konzistentnosti mogućnost za odstupanja od prosjeka je vrlo mala, sve dok su čimbenici rizika (volatilitet) modelirane imovine dobro usklađeni s realnošću. Međutim, s obzirom na to da simulirani dio pričuve iznosi tek 4,4% ukupne najbolje procjene, osjetljivost na određene nesigurnosti nije značajna za ukupni iznos pričuve.

D.2.6 Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama

Najvažnije razlike najboljih procjena u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost prikazanih u sljedećoj tablici proizlaze iz tržišnog vrednovanja pričuva prema Solventnosti II (načelo fer vrijednosti) za razliku od knjigovodstvenog vrednovanja (MRS/MSFI).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.		31.12.2019.	
		Solventnost II	MRS/MSFI	Solventnost II	MRS/MSFI
1	Osiguranje medicinskih troškova	2.330	1.771	3.063	2.137
2	Osiguranje zaštite prihoda	-11.311	51.478	-7.491	53.268
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	124.407	158.388	125.098	161.444
5	Ostala osig. motornih vozila	10.877	13.540	14.400	16.997
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	2.769	8.694	2.505	9.071
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	18.330	56.416	24.302	72.936
8	Ostala osig. od odgovornosti	2.146	8.609	2.447	10.007
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	316	1.009	589	1.400
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	461	2.126	509	2.587
Ukupno neživot		150.326	302.032	165.423	329.847
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.407.247	2.465.133	2.648.810	2.484.150
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	73.602	68.012	78.486	85.399
32	Ostala osiguranja života	-27.455	7.564	-30.451	7.456
34	Rente iz neživotnih osiguranja	17.465	-	20.460	-
Ukupno život		2.470.859	2.540.709	2.717.305	2.577.005

Tablica 24: Usporedba ukupne knjigovodstvene vrijednosti pričuva i tehničkih pričuva prema Solventnosti II

Vrednovanje se provodi prema poslovnim linijama i načelu fer vrijednosti. Razlike u vrednovanju i rezultatima temelje se na različitim pretpostavkama koje su u osnovi knjigovodstvene i tržišne vrijednosti. Značajne razlike navedene su u sljedećoj tablici:

	Knjigovodstvena vrijednost	Solventnost II
Vrednovanje TP općenito	nema neispunjenja obveza druge ugovorne strane	neispunjenje obveza druge ugovorne strane se uzima u obzir
	ponašanje ugovaratelja se ne uzima u obzir	ponašanje ugovaratelja se uzima u obzir
	nema prognoze ekonomskog razvoja	ekonomski razvoj sudjeluje u izračunima
	mjere Uprave se koriste samo jednom	mjere Uprave se prilagođavaju u stupnjevima kroz puteve simulacija
	nema dodatka za rizik, pričuve se formiraju uz poslovni oprez	dodatak za rizik kao sigurnosni dodatak za neizbježne rizike
TP život	aktuarski izračunate vrijednosti obveza uključujući i već pridjeljenu dobit	vjerojatnosno ponderirani svi tokovi novca uključujući buduća sudjelovanja u dobiti
	primjena računskih pravila o dozvoljenoj kamati	primjena bezrizične krivulje kamatnih stopa objavljene od EIOPAe uz šokove povećanja i smanjenja kamate
	računske osnove prvog reda	računske osnove bazirane na iskustvu

Tablica 25: Kvalitativno objašnjenje razlika u vrednovanju po Solventnosti II i MRS/MSFI-u

D.2.6.1 Životno osiguranje

Značajni uzrok razlikama između knjigovodstvene i tržišne vrijednosti u životnim osiguranjima su upotreba bezrizične krivulje kamatnih stopa te računskih osnova temeljenih na prošlom iskustvu Društva. One se odnose na sljedeće parametre:

- vjerojatnost isteka,
- vjerojatnost kapitalizacije,
- iskustvenu smrtnost,
- iskustvene troškove.

Na datum bilance primjenjuje se relevantna bezrizična krivulja kamatnih stopa izdana od strane EIOPA-e (bez prilagodbe za volatilnost). Bezrizična krivulja kamatnih stopa ima upravo u području životnih osiguranja snažan utjecaj na iznos tehničkih pričuva. Ostale računске osnove formiraju se iz internih podataka Društva.

Iskustvena smrtnost računa se iz podataka o izloženosti portfelja i stvarnim smrtnim slučajevima koji su nastupili u posljednjih devet godina odvojeno za mješovito osiguranje, mješovito osiguranje s naknadom za teške bolesti, osiguranje doživljenja i za dodatno osiguranje nastupa teških bolesti te odvojeno za muškarce i žene. Promatrano iskustvo se uspoređuje i nadopunjuje u godinama s manjim brojem isustvenih podataka s najnovijom nacionalnom tablicom smrtnosti. S obzirom na to da je iskustvo kod doživljenja izrazito oskudno, umjesto iskustvene tablice korištena je hrvatska rentna tablica.

Iskustveni troškovi uzeti u obzir prilikom vrednovanja tehničkih pričuva životnih osiguranja obračunavaju se na temelju stvarno nastalih troškova Društva po navedenoj vrsti osiguranja.

D.2.6.2 Neživotno osiguranje

U neživotnim osiguranjima knjigovodstvena vrijednost pričuva šteta formira se uz poseban poslovni oprez dok su odgovarajuće pričuve prema tržišnim principima procijenjene na temelju iskustva s prošlim štetama. Kod premijske pričuve se u određenim poslovnim linijama pretpostavlja budući tok novca i dulje od jedne godine za razliku od prijenosne premije prema knjigovodstvenim principima. U takvim slučajevima kod profitabilnih ugovora pričuva može biti i negativna.

D.2.7 Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva

Društvo prilikom obračuna tehničkih pričuva ne koristi pojednostavljenja.

D.2.8 Izračun dodatka za rizik

Tehničke pričuve osim najbolje procjene sadrže i dodatak za rizik. Dodatak za rizik se obračunava u skladu sa standardnim modelom troška kapitala. Ovim pristupom se pretpostavlja da će cijeli portfelj Društva biti prenesen u referentno društvo koje će ulagati samo u bezrizične instrumente do isteka zadnjeg ugovora. Trošak održavanja potrebnog kapitala glede solventnosti za rizike koji postoje unatoč

bezrizičnom ulaganju sadržan je u dodatku za rizik. Prema standardnom modelu Solventnosti II trošak tog kapitala iznosi 6%. Osim preuzetih rizika u izračun su uključeni i neizbježni tržišni rizici, rizik neispunjenja obveza reosiguranja te operativni rizik.

Primijenjena metoda odgovara simplifikaciji 1 Smjernice za vrednovanje tehničkih pričuva (EIOPA-BoS-14/166 HR).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2018.		31.12.2019.	
		Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve	Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve
1	Osiguranje medicinskih troškova	86	2.416	124	3.063
2	Osiguranje zaštite prihoda	3.464	-7.846	3.765	-7.491
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	4.659	129.066	4.333	125.098
5	Ostala osig. motornih vozila	354	11.231	257	14.400
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	22	2.791	450	2.505
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	2.627	20.957	7.820	24.302
8	Ostala osig. od odgovornosti	154	2.300	163	2.447
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	19	335	19	589
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	60	522	55	509
Ukupno neživot		11.446	161.772	16.988	165.423
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	25.995	2.433.243	23.134	2.671.944
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	1.567	75.169	2.940	81.426
32	Ostala osiguranja života	10.023	-17.433	10.590	-19.862
34	Rente iz neživotnih osiguranja	914	18.379	1.239	21.700
Ukupno život		38.499	2.509.358	37.903	2.755.207

Tablica 26: Dodatak za rizik i ukupne tehničke pričuve

Dodatak za rizik je u neživotnim osiguranjima povećan u odnosu na prošlo razdoblje za 48,4% zbog povećanja kapitalnog zahtjeva koji se koristi u izračunu dodatka za rizik. U životnim osiguranjima zabilježeno je smanjenje dodatka za rizik od 1,5% zbog smanjenja kapitalnog zahtjeva koji se koristi kod projiciranja budućih kapitalnih zahtjeva u životnim osiguranjima.

D.3 Ostale obveze

Razlike u vrednovanju ostalih obveza u godišnjim financijskim izvještajima i bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe Solventnosti II prikazane su u tablici 27 u točki D.3.1.

D.3.1 Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza

Donja tablica sadrži usporedni prikaz metode vrednovanja koja se koristi u bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe solventnosti te u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u:

Pozicija u bilanci	Metode vrednovanja Solventnost II	Metode vrednovanja	MRS/MSFI
nepredviđene obveze	Odgođene obveze vrednuju se primjenom najbolje procjene.	Ne iskazuju se u bilanci, objavljuje se u bilješkama.	

netehničke pričuve	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni. Za diskontiranje dugoročnih pričuva primjenjuje se bezrizična kamatna krivulja	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni.
pričuve za mirovine i otpremnine	Primjenjuju se odredben MRS 19: Primanja zaposlenih	Primjenjuju se odredbe MRS-a 19: Primanja zaposlenih
depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.	Iskazuju se u visini iznosa koji će dospjeti na plaćanje.
odgođene porezne obveze	Buduće očekivana porezna obveza. Razlika između tržišnih vrijednosti i njihove porezne vrijednosti, multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.	Buduća očekivana porezna obveza. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti i porezno priznate vrijednosti multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.
obveze za derivativne financijske instrumente	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
obveze prema kreditnim institucijama	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
ostale financijske obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
obveze iz izravnog osiguranja i obveze prema ugovarateljima	MRS37: očekivana vrijednost	MRS37: očekivana vrijednost
obveze po osnovu obračuna poslova reosiguranja	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u.	Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvu saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dozvoljeno.
ostale obveze koje nisu povezane s osiguranjem	MRS 37: očekivana vrijednost	MRS 37: očekivana vrijednost
podređene obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.

ostale obveze koje nisu iskazane na drugim pozicijama	MRS37: Očekivana vrijednost	Iznos pozvan na plaćanje
---	-----------------------------	--------------------------

Tablica 27: Razlike u vrednovanju obveza

D.3.2 Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza

D.3.2.1 Nepredviđene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi nepredviđene obveze.

D.3.2.2 Ostale netehničke pričuve

U ovoj poziciji evidentiraju se iznosi iskazani u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u u pozicijama Ostale pričuve.

U MRS-u 37.36 je definirano da iznos priznat kao rezerviranje treba biti procjena najvjerojatnije vrijednosti odnosno očekivane vrijednosti izdataka.

D.3.2.3 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi rezerviranja za mirovine i otpremnine.

D.3.2.4 Odgođene porezne obveze

Odgođena porezna obveza iskazuje se u bilanci prema fer vrijednosti u stavci Odgođene porezne obveze. U bilanci se ne vrši saldiranje s iskazanom odgođenom poreznom imovinom.

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug i jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

Odgođene porezne obveze u bilanci prema fer vrijednosti iznose 38.266 tisuća kuna (2018.: 47.349 tis.kn). U godišnjim financijskim izvješćima za 2019. iskazane su odgođene porezne obveze u iznosu 86.332 tisuće kuna (2018.: 48.180 tis. kn) koje se u cijelosti odnose na odgođene poreze na revalorizacijsku rezervu financijske imovine raspoložive za prodaju.

D.3.2.5 Derivativne obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi derivativne obveze.

D.3.2.6 Obveze prema kreditnim institucijama

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi obveze prema kreditnim institucijama.

D.3.2.7 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.8 Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.9 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvo saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dopušteno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.10 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazano u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.11 Podređene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi podređene obveze.

D.3.2.12 Ostale nespomenute obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.3.3.1 Obveze po ugovorima o leasingu

U godišnjim financijskim izvještajima za 2019. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po leasing ugovorima.

D.3.3.2 Odgođeni porezi

Djelovanje odgođenih poreza u smislu umanjenja rizika (prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke) počiva na tome da se u slučaju gubitka odgođene porezne obveze mogu smanjiti, odnosno odgođena porezna imovina povećati.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke odgovara zbroju osnovnog potrebnog solventnog kapitala, prilagodbe za sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke potrebnog kapitala za operativni rizik, multipliciranog s važećom stopom poreza na dobit.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke vrijednosno je ograničena iznosom saldiranih poreznih obveza u bilanci za potrebe solventnosti i pri izračunu SCR-a se evidentira kao odbitna stavka.

D.3.3.3 Ostale obveze

Pozicija Ostale obveze sadrži kratkoročne obveze s dospijanjem do godine dana po osnovi poreza, doprinose i druge obveze. Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3.4 Obveze po osnovu mirovina i otpremnina

U godišnjim financijskim izvještajima za 2019. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po osnovu mirovina i otpremnina.

D.3.3.5 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvo saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dopušteno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.4 Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja

D.3.4.1 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

Društvo nema rezervacije za mirovine i otpremnine.

D.3.4.2 Dugoročna rezerviranja

Društvo nema dugoročna rezerviranja.

D.4 Alternativne metode vrednovanja

Društvu je dopuštena primjena drugih metoda vrednovanja:

- ako su primijenjene metode također korištene pri izradi godišnjih financijskih izvještaja,
- ako su metode vrednovanja u skladu s člankom 75. Direktive,
- ako Društvo ne vrednuje imovinu odnosno obveze prema MRS/MSFI-u,
- ako bi vrednovanje imovine i obveza uporabom MRS/MSFI-a nametnulo Društvu troškove koji bi bili neproporcionalni u odnosu na ukupne administrativne troškove.

U nastavku su navedeni slučajevi u kojima se primjenjuju alternativne metode.

D.4.1 Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica

Tržišna cijena vrijednosnica za koje ne postoji cijena na aktivnom tržištu, utvrđuje se pomoću bezrizične kamatne stope i dodatka. Za utvrđivanje iznosa dodatka Društvo se pridržava sljedećeg:

- uzima u izračun cijenu likvidne vrijednosnice istog dužnika,
- uzima u izračun „credit default swaps“,
- utvrđuje kreditni dodatak kod banaka i primarnih emisija za različite emitente (pri različitim bonitetima),
- utvrđuje kreditni „spread“ za istovrsne vrijednosnice.

Hijerarhija vrednovanja objašnjena je u točki D.1.3.2.

U bilanci na dan 31. prosinca 2019. Društvo nije koristilo alternativne metode vrednovanja vrijednosnica.

D.4.2 Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata

Fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata mjeri se u skladu s internim pravilnikom o vrednovanju nekretnina. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.

D.4.3 Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva

Tržišna vrijednost ulaganja u podružnice i pridružena društva određuje se primjenom prilagođene metode udjela odnosno primjenom knjigovodstvene vrijednosti.

D.5 Ostale informacije

D.5.1 Preračunavanje valuta

Imovina, pričuve i obveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u kune prema referentnom tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan bilance.

D.5.2 Značajnost

Primjenjuje se načelo proporcionalnosti i značajnosti uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja.

U pogledu određivanja granice materijalnosti prilikom vrednovanja imovine i obveza u ekonomskoj bilanci postupa se u skladu s definicijom u MRS-u 8.5.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.1 Vlastita sredstva

Iznos vlastitih sredstava Društva prema zahtjevima Solventnost II određuje se prema stvarnom profilu rizičnosti (vidjeti navode u Odlomku C). Što su rizici kojima je Društvo izloženo viši, to je viši iznos solventnog kapitala (SCR), odnosno minimalnog solventnog kapitala (MCR) koje Društvo vlastitim sredstvima treba pokriti.

Utvrđivanje iznosa potrebnih vlastitih sredstva za pokriće solventnog kapitala i minimalnog solventnog kapitala temelji se na sljedećem postupku koji obuhvaća tri faze:

U prvoj fazi vlastita sredstva u bilanci prema tržišnim vrijednostima računaju se kao višak imovine nad obvezama. Taj višak imovine nad obvezama iskazan je u prikazu bilance prema tržišnim vrijednostima i iznosi 947.053 tisuće kuna (2018.: 889.752 tis. kn). Vrednovanje imovina i obveza provodi se prema principima vrednovanja za Solventnost II. Ovako utvrđena vlastita sredstva predstavljaju osnovna vlastita sredstva.

U osnovna vlastita sredstva mogu se ubrojiti i podređene obveze. Politika upravljanja kapitalom Društva ne predviđa izdavanje takvih obveza.

Društvo može uputiti poziv na plaćanje pomoćnih vlastitih sredstva radi pokrića gubitaka.

Pomoćna vlastita sredstva se iskazuju u bilanci prema tržišnim vrijednostima i smiju se uključiti u vlastita sredstva samo po odobrenju nadzornog tijela. U svojoj politici upravljanja kapitalom Društvo nije predvidjelo formiranje pomoćnih vlastitih sredstava.

U drugoj fazi svrstavaju se vlastita sredstva u tri kategorije („tiers“) koja ovisno o dostupnosti i trajanju na različite načine pokrivaju gubitke.

Gotovo 98,6%, odnosno 925.384 tisuće kuna (2018.: 889.752 tis. kuna) vlastitih sredstava pripada kategoriji 1. Ta sredstva su trajno raspoloživa i mogu se u potpunosti koristiti za pokrivanje eventualnih gubitaka.

Iznos vlastitih sredstava u kategoriji 3 jednak je iznosu neto odgođene porezne imovine i iznosi 12.669 tisuća kuna (2018.: 0 kn).

U trećem koraku utvrđuje se, ako postoji potreba, koja vlastita sredstva svrstana u kategorije 1, 2 i 3 posjeduju mogućnost pokrića gubitka.

Sukladno Zakonu i Statutu Društva odluku o isplati dividendi donosi Glavna skupština Društva. Uprava je dužna Glavnoj skupštini podnijeti prijedlog za isplatu dividende. Prilikom izrade prijedloga moraju se uzeti u obzir ekonomski i strateški interesi svih stakeholdera, osobito dioničara – ali ne isključivo njih, te u svakom slučaju sljedeći aspekti:

- zakonske odredbe, poglavito odredbe nadzornih tijela i odredbe o trgovačkim društvima o isplati dividende;

- raspolaganje Društva adekvatnom visinom vlastitih sredstava u svakom trenutku kao i potrebna vlastita sredstva na 31. prosinca obračunske godine;
- značajni poslovni događaji od 31. prosinca posljednje obračunske godine zbog kojih se može očekivati negativan utjecaj na vlastita sredstva i potrebna vlastita sredstva;
- detaljni plan za tekuću poslovnu godinu odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi;
- srednjoročni plan upravljanja kapitalom odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi.

Uprava mora prilikom podnošenja prijedloga Glavnoj skupštini voditi računa o tome da se uslijed isplate dividende ni aktualni ni prognozirani stupanj solventnosti ne smanje na manje od 125%. Ako se to ne može osigurati, Uprava treba predložiti Glavnoj Skupštini da odustane od isplate dividende.

E.1.1 Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima

Uplaćeni kapital sastoji se od 90.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.000 kuna. Društvo ne drži vlastite dionice.

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2019. iskazana je sljedeća struktura i iznos vlastitih sredstava.

	31.12.2018.	31.12.2019.
	tis. kn	tis. kn
I Upisani uplaćeni kapital	90.000	90.000
II Revalorizacijske rezerve	219.486	393.292
III Rezerve	371.258	393.487
IV Dobiti ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	31.229	31.925
Ukupno	711.973	908.704

Tablica 28: Vlastita sredstva

E.1.2 Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Vlastita sredstva prema zahtjevima Solventnosti II sastoje se od sljedećih pozicija:

	od toga		od toga		od toga		od toga	
	ukupno	Kategorija	Kategorija	ukupno	Kategorija	Kategorija	Kategorija	Kategorija
	31.12.2018.	1	3	31.12.2019.	1	3	3	3
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Uplaćeni kapital	90.000	90.000	0	90.000	90.000	0	0	0
Pričuva za usklađenje	799.752	799.752	0	835.384	835.384	0	0	0
Neto odgođena porezna imovina	0	0	0	12.669	0	0	12.669	12.669
Kapital ukupno	889.752	889.752	0	938.053	925.384	12.669	12.669	12.669

Tablica 29: Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Društvo nema podređenih obveza niti pomoćnih vlastitih sredstava.

Vlastita sredstva obuhvaćaju samo osnovna vlastita sredstva.

Vlastita sredstva većim dijelom kategorizirana su kao kategorija 1 i u cijelosti služe za pokriće SCR-a i MCR-a.

Vlastita sredstva kategorizirana kao kategorija 3 ne mogu se koristiti za pokriće MCR-a.

Pričuve za usklađenje odgovaraju višku imovine nad obvezama umanjenom za uplaćeni kapital, predviđenu isplatu dividende i neto poreznu imovinu.

Za proteklu godinu predviđena je isplata dividendi u iznosu od 9 milijuna kuna.

	31.12.2018.	31.12.2019.
	tis. kn	tis. kn
Višak imovine nad obvezama	898.752	947.053
Uplaćeni temeljni kapital	90.000	90.000
Neto odgođena porezna imovina	0	12.669
Predviđena isplata dividende	9.000	9.000
Pričuva za usklađenje	799.752	835.384

Tablica 30: Pričuva za usklađenje

E.1.3 Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala

Razliku u vrednovanju vlastitih sredstva u bilanci za potrebe Solventnosti II i u godišnjim financijskim izvještajima čine sljedeće pozicije:

	31.12.2018.	31.12.2019.
	tis. kn	tis. kn
Razlike u vrednovanju kapitala		
Razlike u vrednovanju imovine	13.331	7.243
Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva	-172.617	29.629
Razlike u vrednovanju ostalih obveza	-831	-48.066
Ukupne pričuve iz GFI	621.973	818.704
Pričuve iz GFI prilagođene za razliku u vrednovanju prema Solventnosti II	808.752	844.384
Višak imovine nad obvezama	898.752	947.053

Tablica 31: Razlike u vrednovanju kapitala

Razlika u vrednovanju imovine temelji se prije svega na tržišnim vrijednostima koje su više od knjigovodstvenih.

Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva temelji se na višoj vrijednosti najbolje procjene u odnosu na knjigovodstvene vrijednosti.

Razlike u vrednovanju ostalih obveza proizlaze prije svega iz odgođene porezne obveze.

E.2 Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)

Za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti Društvo primjenjuje standardnu formulu.

Kapitalni zahtjev glede solventnosti predstavlja onu mjeru kapitalnog zahtjeva koji omogućava Društvu da pokrije nepredviđene gubitke u sljedećoj godini. SCR je tako kalibriran da odgovara rizičnoj vrijednosti („value at risk“) sa stupnjem pouzdanosti od 99,5% tijekom jednogodišnjeg razdoblja. Kalibracija jamči da su svi rizici koji se mogu kvantificirati obuhvaćeni u izračunu.

Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) predstavlja minimalni iznos kapitala koji Društvo u svakom trenutku mora imati da bi moglo poslovati.

Minimalni kapitalni zahtjev izračunava se prema pravilima izračuna po Solventnosti II u tri koraka:

Linearni MCR se u prvom koraku određuje tako da se neto najbolja procjena, neto zaračunate premije i rizični kapital za životna osiguranja povezana s investicijskim fondovima množe s unaprijed zadanim faktorima.

U sljedećem koraku se provjerava iznosi li izračunati linearni MCR između 25% i 45% SCR-a. Ako iznosi, onda se linearni MCR koristi dalje u trećem koraku izračuna. Ako linearni MCR iznosi manje od 25% SCR-a, tada se u treći korak preuzima 25% SCR-a. Ako linearni MCR prelazi 45% SCR-a, tada u sljedeći korak obračuna ulazi 45% SCR-a.

Zatim se provjerava je li vrijednost MCR-a iz drugog koraka veća od zakonski određene apsolutne donje granice. Ako je to slučaj, tada rezultat iz koraka 2 odgovara MCR-u. Ako izračun iz drugog koraka daje niži iznos od apsolutne donje granice, onda se MCR podiže na tu donju granicu.

MCR Društva iznosi 38,3% od SCR-a (MCRfloor) (2018.: 42,8%). Na 31. prosinca 2019. MCR iznosi 117.732 tisuća kuna (2018.: 104.665 tis. kn). Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2019. 786,0% (2018.: 850,1%).

Prilikom primjene standardne formule Društvo ne koristi pojednostavljenja za pojedine module i podmodule niti specifične parametre za Društvo, kao ni prilagodbu za uravnoteženje. Također se ne primjenjuje ni prilagodba za volatilnost.

Točnost i potpunost izvješća o solventnosti i financijskom stanju prema članku 200. stavku 1. Zakona daje ovlašteni revizor.

SCR Društva na 31. prosinca 2019. iznosi 307.635 tisuća kuna (2018.: 244.696 tisuća kuna) i sastoji se od sljedećih modula rizika:

Modul	Podmodul	31.12.2018. Solventnost II	31.12.2019. Solventnost II
Rizik nematerijalne imovine		0	0
Tržišni rizik	Kamatni rizik	97.760	58.969
	Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	55.738	80.320
	Rizik promjene cijene nekretnina	46.014	47.261
	Rizik raspona	35.841	61.329
	Rizik koncentracije	90.804	109.563
	Valutni rizik	137.367	105.748
	Diverzifikacija	-178.410	-181.520
	ukupno	285.113	281.669
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane		13.348	9.875
Preuzeti rizik životnog osiguranja	Rizik smrtnosti	5.275	5.453
	Rizik dugovječnosti	614	892
	Rizik invalidnosti	357	405
	Rizik isteka	48.589	31.571
	Rizik troškova	29.997	34.488
	Rizik revizije	636	742
	Rizik katastrofe	10.095	9.730
	Diverzifikacija	-22.035	-20.729
ukupno	73.530	62.553	
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	Preuzeti rizik SLT zdravstvenog osiguranja	0	0
	Premijski rizik i rizik pričuva	19.693	18.975
	Rizik isteka	6.638	5.893
	Preuzeti rizik NSLT zdravstvenog osiguranja	20.782	19.869
	Rizik katastrofe	687	529
	Diverzifikacija	-505	-390
	ukupno	20.964	20.008
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	Premijski rizik i rizik pričuve	41.261	42.196
	Rizik isteka	0	0
	Prirodne katastrofe	5.563	5.582
	Katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem	7.627	32.403
	Druge katastrofe	193	270
	Rizik katastrofe	9.442	32.882
	Diverzifikacija	-6.134	-15.450
ukupno	44.570	59.627	
Temeljni SCR (BSCR)		336.190	332.177
Operativni rizik		15.404	16.902
Prilagodba zbog pričuva. (AdjTP)		-54.276	-41.444
Prilagodba zbog odgođenih poreza (AdjDT)		-52.622	0
Prilagodbe (Adjustmentterm)		-106.898	-41.444
SCR (kapitalni zahtjev glede solventnosti)		244.696	307.635

Tablica 32: Moduli rizika

Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2019. 304,9% (2018.: 363,6%). Promjene kapitalnih zahtjeva po modulima i podmodulima u odnosu na prethodno razdoblje detaljno su obrazložene u poglavlju C. Profil rizičnosti.

E.3 Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a

Društvo ne koristi podmodul baziran na duraciji kod izračuna SCR-a.

E.4 Razlike između standardne formule i internog modela

Društvo ne koristi interni model.

E.5 Neusklađenosti MCR-a i SCR-a

Ne postoji neusklađenost MCR-a i SCR-a.

E.6 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na upravljanje kapitalom opisane su u prethodnim točkama.

Zagreb, 02. travnja 2020.

Uprava

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
predsjednica Uprave

Adriana Tomić, mr. sc.
članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc.oec., MBA
član Uprave

F. Objašnjenje pojmova

Bazni bod:

100 baznih bodova odgovara jednom postotnom bodu i mjera je promjena na financijskom tržištu.

Kombinirana stopa:

Zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer izdataka za obavljanje djelatnosti i ostalih tehničkih troškova i zarađene premije, a stopa šteta je omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije.

Kreditni „spread“ (engl. credit spread):

Razlika u prinosu kamatonosne imovine i bezrizične referentne kamatne stope jednake duracije.

Delphi-metoda:

Organizirano i sustavno prikupljanje mišljenja stručnjaka za određeno područje poslovanja kako bi se utvrdile potencijalna visina rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika. Prije svakog novog ciklusa razgovora, stručnjacima koji su uključeni u proces, predočavaju se tipični i ekstremni rezultati prethodnog ciklusa razgovora. U Društvu se u ovaj proces uključeni pojedinačni razgovori s vlasnicima rizika, razgovori s funkcijom upravljanja rizicima iz GRAWE Group, te razgovori s Upravom.

Derivativi:

Financijski instrumenti, najčešće vrijednosni papiri, kojima je vrijednost izvedena iz druge imovine, robe ili financijskih instrumenta.

Efekt diverzifikacije:

Smanjenje potencijalnih opasnosti kroz diverzificiranje koje proizlazi iz činjenice da negativni rezultati jednog rizika mogu biti izjednačeni povoljnijim rezultatom nekog drugog rizika kad ti rizici nisu potpuno korelirani.

Kreditni rejting:

Ocjena koju dodjeljuju međunarodno priznate agencije za procjenu kreditnog rejtinga Fitch Ratings, Moody's i Standard & Poor's, a kreće se unutar raspona od AAA odnosno Aaa do BBB- odnosno Baa3. Rejting niži od BBB- odnosno Baa3 smatra se špekulativnim rejtingom.

Korelacija:

Mjera za linearnu povezanost dviju varijabli.

Regres:

Pravo osiguravatelja da od osobe koja je uzrokovala štetu naplati isplaćeni iznos odštete.

Učestalost šteta:

Omjer broja šteta unutar jedne godine i portfelja rizika na određeni dan.

Stopa šteta:

Omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije. U kombiniranoj stopi se zbraja sa stopom troškova.

SCR-omjer:

Omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti.

Solventnost:

Sposobnost podmirivanja dospjelih obveza.

Nastale a neprijavljene štete:

Procijenjene obveze za već nastale ali još neprijavljene štete.

Analiza scenarija:

Analiza utjecaja različitih događaja.

Rizična vrijednost (engl. value at risk):

Mjera potencijalnog gubitka u određenom razdoblju zbog promjena cijena sastavnica portfelja, a na osnovi podataka iz prošlosti.

Osigurana svota:

Maksimalni iznos osigurateljeve obveze prema osiguraniku odnosno korisniku osiguranja ako nastupi osigurani slučaj.

G. Popis slika

Slika 1: Podjela zaračunate premije u neživotnom osiguranju po geografskim regijama.....	16
Slika 2: Podjela zaračunate premije u životnom osiguranju po geografskim regijama	17
Slika 3: Sustav upravljanja	31
Slika 4: Proces upravljanja rizicima	40
Slika 5: Organizacijski ustroj funkcije upravljanja rizicima.....	42
Slika 6: Organizacijski ustroj funkcije praćenja usklađenosti	49
Slika 7: Organizacijski ustroj funkcije interne revizije	50
Slika 8: Organizacijski ustroj aktuarske funkcije.....	51
Slika 9 : Udio modula rizika u SCR-u na 31.12.2019.....	55
Slika 10: Preuzeti rizik životnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	57
Slika 11: Preuzeti rizik neživotnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	59
Slika 12: Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	61
Slika 13: Tržišni rizik s uključenim efektima diverzifikacije	66
Slika 14: Shematski prikaz izračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja prema Solventnosti II	94

H. Popis tablica

Tablica 1: Struktura GRAWE Group	15
Tablica 2: Zaračunata premija osiguranja	16
Tablica 3: Broj ugovora	17
Tablica 4: Zaračunata premija neživotnih osiguranja	18
Tablica 5: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za neživotna osiguranja	18
Tablica 6: Ključni pokazatelji neživotnog osiguranja.....	19
Tablica 7: Zaračunata premija životnih osiguranja	19
Tablica 8: Razvoj zaračunate premije životnih osiguranja prema načinu plaćanja i sudjelovanju u dobiti	20
Tablica 9: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za životna osiguranja	20
Tablica 10: Prihodi od ulaganja.....	21
Tablica 11: Troškovi ulaganja	22
Tablica 12: Rezultat ulaganja.....	22
Tablica 13: Kapitalni zahtjev po modulima preuzetih rizika osiguranja	56

Tablica 14: Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP)	64
Tablica 15: Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u	79
Tablica 16: Pregled najznačajnijih razlika	80
Tablica 17: Metode vrednovanja imovine	82
Tablica 18: Premijska pričuva neživotnih osiguranja	91
Tablica 19: Pretpostavljena stopa šteta	92
Tablica 20: Pretpostavljena stopa troškova.....	92
Tablica 21: Prikaz kretanja bezrizične krivulje kamatnih stopa	92
Tablica 22: Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja	93
Tablica 23: Tehničke pričuve životnih osiguranja	95
Tablica 24: Usporedba ukupne knjigovodstvene vrijednosti pričuva i tehničkih pričuva prema Solventnosti II.....	98
Tablica 25: Kvalitativno objašnjenje razlika u vrednovanju po Solventnosti II i MRS/MSFI-u	98
Tablica 26: Dodatak za rizik i ukupne tehničke pričuve	100
Tablica 27: Razlike u vrednovanju obveza.....	102
Tablica 28: Vlastita sredstva	108
Tablica 29: Vlastita sredstva prema Solventnosti II	108
Tablica 30: Pričuva za usklađenje.....	109
Tablica 31: Razlike u vrednovanju kapitala.....	109
Tablica 32: Moduli rizika	111

I. Dodatak- kvantitativni obrasci

Sastavni dio ovog izvještaja su i kvantitativni obrasci propisani za javnu objavu. Svi podaci izraženi su u tisućama kuna.

Sadržaj

S.02.01.02 Bilanca

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja

S.12.01.02 Tehničke pričuve za životno i SLT zdravstveno osiguranje

S.17.01.02 Tehničke pričuve za neživotno osiguranje

S.19.01.21 Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja

S.23.01.01 Vlastita sredstva

S.25.01.21 Potrebni solventni kapital - za društva koja primjenjuju standardnu formulu .

S.28.02.01 Minimalni potrebni kapital - djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja

S.02.01.02**Bilanca****Vrijednost prema
Solventnosti II
C0010****Imovina**

Nematerijalna imovina	R0030	
Odgođena porezna imovina	R0040	50.935
Višak mirovinskih naknada	R0050	
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	R0060	61.226
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0070	3.697.454
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	R0080	127.240
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	R0090	129.480
Vlasnički vrijednosni papiri	R0100	
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	R0110	
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	R0120	
Obveznice	R0130	3.277.251
Državne obveznice	R0140	3.267.531
Korporativne obveznice	R0150	
Strukturirani dužnički instrumenti	R0160	9.720
Osigurani vrijednosni papiri	R0170	
Subjekti za zajednička ulaganja	R0180	158.986
Izvedenice	R0190	
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	R0200	4.496
Ostala ulaganja	R0210	
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0220	87.735
Kredit i hipoteke	R0230	24.355
Kredit na temelju police	R0240	13.565
Kredit i hipoteke pojedincima	R0250	52
Ostali kredit i hipoteke	R0260	10.738
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	R0270	-2.350
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0280	92
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	R0290	10.220
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0300	-10.128
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0310	-2.373
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	R0320	
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0330	-2.373
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0340	-69
Depoziti kod cedenata	R0350	
Potraživanja od osiguranja i posrednika	R0360	4.541
Potraživanja od reosiguranja	R0370	1.398
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	R0380	6.743
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	R0390	
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	R0400	
Novac i novčani ekvivalenti	R0410	38.879
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	R0420	1.090
Ukupna imovina	R0500	3.972.006

Obveze

Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	R0510	182.411
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	R0520	182.950
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0530	
Najbolja procjena	R0540	169.851
Dodatak za rizik	R0550	13.099
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	R0560	-539
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0570	
Najbolja procjena	R0580	-4.428
Dodatak za rizik	R0590	3.889
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0600	2.673.781
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	R0610	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0620	
Najbolja procjena	R0630	
Dodatak za rizik	R0640	
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0650	2.673.781
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0660	
Najbolja procjena	R0670	2.638.819
Dodatak za rizik	R0680	34.962
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0690	81.426
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0700	
Najbolja procjena	R0710	78.486
Dodatak za rizik	R0720	2.940
Nepredviđene obveze	R0740	
Pričuve osim tehničkih pričuva	R0750	1.377
Obveze za mirovine	R0760	
Depoziti reosiguratelja	R0770	
Odgođene porezne obveze	R0780	38.266
Izvedenice	R0790	
Dugovanja prema kreditnim institucijama	R0800	
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	R0810	
Obveze prema osiguranju i posrednicima	R0820	11.882
Obveze prema reosiguranju	R0830	9.379
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	R0840	14.885
Podređene obveze	R0850	
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	R0860	
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	R0870	
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	R0880	11.546
Ukupne obveze	R0900	3.024.953
Višak imovine nad obvezama	R1000	947.053

Tehničke pričuve za životno i SLT zdravstveno osiguranje

	Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima		Ostala životna osiguranja			Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja	Prihvat u reosiguranje	Ukupno (životno osiguranje osim zdravstvenog osiguranja, uklj. osiguranje povezano s udjelima u investicijskim fondovima)	Zdravstveno osiguranje (izravno osiguranje)		Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze zdravstvenog osiguranja	Zdravstveno reosiguranje (prihvat u reosiguranje)	Ukupno (zdravstveno osiguranje slično životnom osiguranju)		
		Ugovori bez opcija i jamstava	Ugovori s opcijama ili jamstvima	Ugovori bez opcija i jamstava	Ugovori s opcijama ili jamstvima	Ugovori bez opcija i jamstava				Ugovori s opcijama ili jamstvima						
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0010								0							
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao	R0020								0							
Tehničke pričuve izračunane kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik																
Najbolja procjena																
Bruto najbolja procjena	R0030	2.648.810			78.486		-30.451	20.460	0	2.717.305						
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0080	-942			-69		-2.171	740	0	-2.442						
Najbolja procjena umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno	R0090	2.649.752			78.555		-28.281	19.721	0	2.719.747						
Dodatak za rizik	R0100	23.134	2.940			10.590				37.903						
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva																
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0110								0							
Najbolja procjena	R0120								0							
Dodatak za rizik	R0130								0							
Tehničke pričuve – ukupno	R0200	2.671.944	81.426			-19.862		21.700	0	2.755.207						

Izravno osiguranje i prihvata u proporcionalno reosiguranje												Prihvata u neproporcionalno reosiguranje				Ukupne obveze neživotnog osiguranja
Osiguranje medicinskih troškova	Osiguranje zaštite prihoda	Osiguranje naknada radnicima	Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	Ostale vrste osiguranja za motorna vozila	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	Osiguranje od opće odgovornosti	Osiguranje kredita i jamstava	Osiguranje troškova pravne zaštite	Osiguranje pomoći (asistencija)	Osiguranje raznih financijskih gubitaka	Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje	Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje	Neproporcionalno reosiguranje imovine	
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao cjelina																
R0010																
Tehničke pričuve izračunane kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik																
Najbolja procjena																
Pričuve za premije																
Bruto																
R0060	963	-28.519	0	22.030	10.600	1.309	5.082	629	0	0	296	15				12.406
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																
R0140	181	-13.773	0	761	-434	411	-952	277	0	0	-108	-319				-13.957
Neto najbolja procjena pričuva za premije																
R0150	782	-14.746	0	21.270	11.034	899	6.034	352	0	0	404	334				26.363
Pričuve za odštetne zahtjeve																
Bruto																
R0160	2.100	21.029	0	103.068	3.800	1.196	19.220	1.819	0	0	293	493				153.018
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																
R0240	1	3.464	0	391	1	1.010	8.025	904	0	0	30	225				14.049
Neto najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve																
R0250	2.099	17.565	0	102.677	3.799	187	11.195	914	0	0	263	269				138.969
Ukupno najbolja procjena – bruto																
R0260	3.063	-7.491	0	125.098	14.400	2.505	24.302	2.447	0	0	589	509				165.423
Ukupno najbolja procjena – neto																
R0270	2.881	2.819	0	123.947	14.833	1.085	17.230	1.267	0	0	667	603				165.331
Dodatak za rizik																
R0280	124	3.765	0	4.333	257	450	7.820	163		0	19	55				16.988
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva																
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																
R0290																
Najbolja procjena																
R0300																
Dodatak za rizik																
R0310																
Tehničke pričuve – ukupno																
Tehničke pričuve – ukupno																
R0320	3.187	-3.726		129.431	14.658	2.955	32.122	2.611		0	609	564				182.411
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju / od subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane – ukupno																
R0330	182	-10.310	0	1.151	-433	1.420	7.072	1.181	0	0	-78	-94				92
Tehničke pričuve umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno																
R0340	3.005	6.584		128.280	15.090	1.535	25.050	1.430		0	686	658				182.319

S.19.01.21

Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja

u tis. kn

Ukupno poslovi neživotnog osiguranja

Godina nastanka štete / godina
preuzimanja rizika

Z0010

Bruto plaćeni odštetni zahtjevi (nekumulativno)

(apsolutni iznos)

Godina	Razvojna godina											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	
Ranije	R0100											
N-9	R0160	28.847	12.321	1.970	2.814	883	572	513	511	312	53	
N-8	R0170	26.243	10.906	2.374	1.339	507	93	119	137	31		
N-7	R0180	25.258	10.088	2.044	2.634	3.244	314	237	22			
N-6	R0190	27.678	10.963	976	479	400	50	218				
N-5	R0200	38.274	9.684	1.010	939	372	101					
N-4	R0210	36.980	10.596	1.636	1.202	329						
N-3	R0220	31.031	11.165	1.284	565							
N-2	R0230	32.438	10.259	2.516								
N-1	R0240	39.327	11.488									
N	R0250	39.416										

		U tekućoj godini	Zbroj godina (kumulativno)
		C0170	C0180
Ranije	R0100	3.869	314.264
N-9	R0160	53	48.797
N-8	R0170	31	41.748
N-7	R0180	22	43.841
N-6	R0190	218	40.764
N-5	R0200	101	50.380
N-4	R0210	329	50.744
N-3	R0220	565	44.045
N-2	R0230	2.516	45.213
N-1	R0240	11.488	50.815
N	R0250	39.416	39.416
Total	R0260	58.610	770.027

**Bruto nediskontirana najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve
(apsolutni iznos)**

Godina	Razvojna godina										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Prije	R0100										
N-9	R0160									2.134	
N-8	R0170								2.243		
N-7	R0180							2.863			
N-6	R0190						2.905				
N-5	R0200					4.608					
N-4	R0210				5.450						
N-3	R0220			6.159							
N-2	R0230		7.972								
N-1	R0240	13.895									
N	R0250	32.946									

		Kraj godine (diskontirani podaci)
		C0360
Prije	R0100	7.229
N-9	R0160	2.118
N-8	R0170	2.223
N-7	R0180	2.832
N-6	R0190	2.862
N-5	R0200	4.522
N-4	R0210	5.336
N-3	R0220	6.014
N-2	R0230	7.787
N-1	R0240	13.570
N	R0250	32.526
Ukupno	R0260	87.020

	Ukupno	Kategorija 1 –	Kategorija 1 –	Kategorija 2	Kategorija 3
		oslobođeno od	ograničeno		
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna vlastita sredstva prije odbitka sudjelovanja u drugom financijskom sektoru kako je predviđeno u članku 68. Delegirane uredbe (EU) 2015/35					
Redovni dionički kapital (uključujući vlastite dionice)	R0010	90.000	90.000		
Premije na emitirane dionice povezane s redovnim dioničkim kapitalom	R0030				
Osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti	R0040				
Podređeni računni članova društva za uzajamno osiguranje	R0050				
Višak sredstava	R0070				
Povlaštene dionice	R0090				
Premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama	R0110				
Pričuva za usklađivanje	R0130	835.384	835.384		
Podređene obveze	R0140				
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine	R0160	12.669			12.669
Ostale stavke vlastitih sredstava koje je nadzorno tijelo odobrilo kao osnovna vlastita sredstva, a koje nisu prethodno naznačene	R0180				
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II					
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II	R0220				
Odbitci					
Odbitak sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama	R0230				
Ukupna osnovna vlastita sredstva nakon odbitaka	R0290	938.053	925.384		12.669

Pomoćna vlastita sredstva

Neplaćeni i nepozvani redovni dionički kapital opoziv na poziv	R0300				
Neplaćeni i nepozvani osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti, opozivi na poziv	R0310				
Neplaćene i nepozvane povlaštene dionice opozive na poziv	R0320				
Pravno obvezujuća obveza za upisivanje i plaćanje podređenih obveza na zahtjev	R0330				
Akreditivi i jamstva na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0340				
Akreditivi i jamstva osim onih na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0350				
Dodatni pozivi članovima na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0360				
Dodatni pozivi članovima osim onih na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0370				
Ostala pomoćna vlastita sredstva	R0390				
Ukupna pomoćna vlastita sredstva	R0400				

Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva

Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokrivanje potrebnog solventnog kapitala	R0500	938.053	925.384	0	0	12.669
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokrivanje minimalnog potrebnog kapitala	R0510	925.384	925.384	0	0	
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokrivanje potrebnog solventnog kapitala	R0540	938.053	925.384	0	0	12.669
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokrivanje minimalnog potrebnog kapitala	R0550	925.384	925.384	0	0	
Potrební solventni kapital	R0580	307.635				
Minimalni potrebni kapital	R0600	117.732				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala	R0620	305%				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog potrebnog kapitala	R0640	786%				

Pričuva za usklađivanje

		C0060
Pričuva za usklađivanje		
Višak imovine nad obvezama	R0700	947.053
Vlastite dionice (koje se drže izravno i neizravno)	R0710	0
Predvidive dividende, raspodjele i naknade	R0720	9.000
Ostale stavke osnovnih vlastitih sredstava	R0730	102.669
Prilagodba za ograničene stavke vlastitih sredstava u odnosu na portfelje uravnotežene prilagodbe i namjenske fondove	R0740	0
Pričuva za usklađivanje	R0760	835.384
Očekivana dobit		
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost životnog osiguranja	R0770	36.316
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost neživotnog osiguranja	R0780	38.364
Ukupna očekivana dobit uključena u buduće premije	R0790	74.681

S.25.01.21

u tis. kn

Potrební solventní kapital – za društva koja primjenjuju standardnu formulu

		Neto potrebni solventni kapital	Bruto potrebni solventni kapital	Raspodjela prilagodbe zbog namjenskog fonda i portfelja uravnotežene prilagodbe
		C0110	C0090	C0100
Tržišni rizik	R0010	242.560		
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0020	9.875		
Preuzeti rizik životnog osiguranja	R0030	53.267	62.553	0
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	R0040	20.008	20.008	0
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	R0050	59.627	59.627	0
Diversifikacija	R0060	-94.604		
Rizik nematerijalne imovine	R0070	0		
Osnovni potrebni solventni kapital	R0100	290.733		

Izračun potrebnog solventnog kapitala

		C0100
Operativni rizik	R0130	16.902
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	R0140	-41.444
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	R0150	0
Potrební kapital za djelatnost koja se obavlja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ	R0160	0
Potrební solventni kapital bez kapitalnog dodatka	R0200	307.635
Već utvrđeni kapitalni dodatak	R0210	0
Potrební solventni kapital	R0220	307.635
Ostale informacije o potrebnom solventnom kapitalu		
Potrební kapital za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju	R0400	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za preostali dio	R0410	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove	R0420	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za portfelje uravnotežene prilagodbe	R0430	0
Diversifikacijski učinci zbog agregiranja pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove za članak 304.	R0440	0

S.28.02.01

Minimalni potrebni kapital – djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(NL, NL) - rezultat	MCR(NL, L) - Rezultat
	C0010	C0020
R0010	24.188	0

Komponenta linearne formule za obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja		
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci	
	C0030	C0040	C0050	C0060	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje medicinskih troškova	R0020	2.881	4.688	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje zaštite prihoda	R0030	2.819	13.393	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje naknada radnicima	R0040	0	0	0	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	R0050	123.947	49.527	0	0
Ostalo osiguranje i proporcionalno reosiguranje za motorna vozila	R0060	14.833	19.168	0	0
Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje i proporcionalno reosiguranje	R0070	1.085	413	0	0
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine i s njima povezano proporcionalno reosiguranje	R0080	17.230	23.734	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od opće odgovornosti	R0090	1.267	2.315	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje kredita i jamstava	R0100	0	0	0	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje troškova pravne zaštite	R0110	0	0	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje pomoći (asistencija)	R0120	667	1.311	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje raznih financijskih gubitaka	R0130	603	1.908	0	0
Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje	R0140	0	0	0	0
Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	R0150	0	0	0	0
Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje	R0160	0	0	0	0
Neproporcionalno reosiguranje imovine	R0170	0	0	0	0

Komponenta linearne formule za obveze životnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(L,NL) Rezultat	MCR(L,L) Rezultat
	C0070	C0080
R0200	414	93.130

Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – zajamčene naknade
 Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – buduće diskrecijske naknade
 Obveze osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima
 Ostale obveze životnog (re)osiguranja i zdravstvenog re(osiguranja)

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja	
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku
	C0090	C0100	C0110	C0120
R0210	0		2.531.779	
R0220	0		117.973	
R0230	0		78.555	
R0240	19.721		0	
Ukupni kapital izložen riziku za sve obveze životnog (re) osiguranja R0250				7.198.582

Izračun ukupnog minimalnog potrebnog kapitala

Linearni minimalni potrebni kapital
 Potrebni solventni kapital
 Gornji prag minimalnog potrebnog kapitala
 Donji prag minimalnog potrebnog kapitala
 Kombinirani minimalni potrebni kapital
 Apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala

	C0130
R0300	117.732
R0310	307.635
R0320	138.436
R0330	76.909
R0340	117.732
R0350	57.720
	C0130
R0400	117.732

Minimalni potrebni kapital

Izračun pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala za neživotno i životno osiguranje

Pretpostavljeni linearni minimalni potrebni kapital
 Pretpostavljeni potrebni solventni kapital bez kapitalnog dodatka (godišnji ili posljednji izračun)
 Gornji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Donji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Pretpostavljeni kombinirani minimalni potrebni kapital
 Apsolutni prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Pretpostavljeni minimalni potrebni kapital

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	C0140	C0150
R0500	24.602	93.130
R0510	64.285	243.350
R0520	28.928	109.507
R0530	16.071	60.837
R0540	24.602	93.130
R0550	28.860	28.860
R0560	28.860	93.130

GRAWE Hrvatska d.d.

+385 1 3034 000

Ulica grada Vukovara 5
10000 Zagreb

 www.grawe.hr
 info@grawe.hr
